

د افغانستان د ادبياتو د پرمختيا د ټولنې د کتاب پر لېسې شمېره

شماره ۵ ۳۸

سال ۲۷

پنجشنبه ۲۰ قوس ۱۳۵۴ - ۹
ذیحجه ۱۱ - ۱۳۹۵ دسمبر ۱۹۷۵
قیمت ۱۳ افغاني

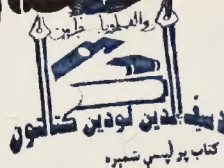
ژوندون

د افغانستان د ادبياتو د پرمختيا د ټولنې

اختصار وقایع

شماره هفتم

در کشور

نطق وزارت امور خارجه روز پنجشنبه گذشته راجع به حملات و بمباران طیارات اسرائیلی بر کمپ های مهاجرین فلسطینی در لبنان گفت که حکومت افغانستان این حملات و حشیانه را همیشه به شدت تقبیح کرده و می نماید و معتقد است که حالا وقت آن رسیده تا جامعه بین المللی جدا چلو چنین تجاوزات برحمانه و غیر انسانی اسرائیل را گرفته و برای مجازات آن کشور تعزیرات اساسی لازم را به زود ترین فرصت وضع کند. هیات انجمن دوستی جمهوری مردم چین

و افغانستان ساعت ده از ظهر روز یکشنبه با پوهاند دوکتور نوین وزیر اطلاعات و کلتور ملاقات نمود.

همچنان هیات ساعت دواهم بعد از ظهر با یناغلی وحید عبدالله معین وزارت امور خارجه ملاقات نمود.

در خارج

در حالیکه دو وزیر بنگله دیش روز شنبه وارد هند شد تا آنچه یک خبر نگار (وجود اختلافاتی) بین دو طرف خوانده حل نمایند در خود بنگله دیش مقامات مربوط به جمع آوری سلاحها که بصورت غیر قانونی نزد مردم وجود دارد ادامه میدهند.

دوکتور کورت والد هایم سر منشی موسسه ملل متحد و یک نفر نماینده وی به یک سلسله مذاکرات بارو دنگتاش رهبر ترکهای قبرس آغاز کرده اند.

طبق اطلاعاتیکه صبح روز یکشنبه بدست آمده در اثر جنگهای ناگهانی و شدید که تا نیمه دیشب در شهر بیروت دوام داشت (۷۰۰ نفر به قتل رسیده و ۳۰۰ تن دیگر مجروح گردیده است ۲۰۰ نفر دیگر از وسط راه روبرو شده اند.

نماینده ویتیر در خبری که از لاهور مغایره نموده متذکر شد که احزاب مخالف حکومت پاکستان روز ۲۸ قوس (۱۹ دسمبر) را به بحث روز اعتراض ملی علیه سیاست های حکومت ذوالفقار علی بو تو صدراعظم پاکستان اعلام نمودند.

بر تگال مناسبات خود را با اندونزیان نسبت به آنچه «تجاوز آشکار نیروهای عسکری- اندونزیایی بر پایتخت تیمور شرقی» خوانده است قطع کرد.

یناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم قبل از ظهر روز شنبه از مهمان محترم شان یناغلی نیکولای ویکتوریچ پود گورنی صدر هیات رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در میدان هوایی بین المللی کابل استقبال نمودند.

با بدعوت یناغلی رئیس دولت و صدراعظم صدر هیات رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی برای یک بازدید رسمی و دوستانه از افغانستان ساعت ۱۰ و نیم قبل از ظهر توسط طیاره مخصوص وارد کابل گردیدند.

قرار یک خبر دیگر

یناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم ساعت سه بعد از ظهر همانروز با یناغلی نیکولای پود گورنی صدر هیات رئیس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در قصر ریاست جمهوری ملاقات و مذاکره کردند. درین مذاکرات که در فضای بسیار دوستانه و صمیمانه سه ساعت دوام کرد، روی مسایل ذات البینی، موضوعات منطقه و مسایل بین المللی مورد علاقه، بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

یناغلی بو هو سلاف خنیو یک وزیر امور خارجه جمهوری سوسیالیستی چکوسلوواکیا بنا بدعوت یناغلی وحید الله معین سیاسی وزارت امور خارجه برای یک مسافرت رسمی به افغانستان روز یکشنبه وارد کابل شد.

قرار یک خبر دیگر یناغلی خنیوپیک ساعت چار بعد از ظهر با یناغلی وحید عبدالله ملاقات و مذاکره نمود.

طی این مذاکره بین طرفین راجع به روابط و همکاریهای افغانستان و چکوسلوواکیا و سایر مسایل مورد علاقه دو کشور تبادل نظر صورت گرفت.

امروز پنجشنبه بیست قوس مصادف باروز عرفات و روز جمعه بیست و یک قوس دوزاول عید سعید اضحی می باشد.

مولوی عبدالصیر رئیس مقام عالی تمیز وزارت عدلیه گفت چون در کشور عربستان سعودی شرعاً ثابت شده که روز پنجشنبه نهم ذیحجه الحرام ۱۳۹۵ هجری قمری مصادف باروز عرفات میباشد بنا بران روز جمعه بیست و یک قوس روز اول عید سعید اضحی است.

یناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم با مهمان محترم شان یناغلی نیکولای پود گورنی در حالیکه سلام گارد تشریفات را قبول میفرمایند.

یناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم و قسیدکه وزیر امور خارجه چکوسلوواکیا در قصر ریاست جمهوری پذیرفته و با وی صحبت می نمایند.

یناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم هنگامیکه سفیر گیبیر غیر محکم جمهوریست دیموکراتیک ویتنام در افغانستان و برای تقدیم اعتماد نامه اش پذیرفته شد.

يك ژوندون

تجلل این ایام فرخنده یا خاطره ایکه میتوان آنرا بزرگترین نمونه ایتار وفاداری انسان در راه رضای خدا و سر مشق ایتارواز خود گذری در راه ایمان و عقیده دانست برای هر فرد مسلمان خیلی آموزنده و درخور تأمل است.

از بنات رئیس دولت و صدراعظم

پنجشنبه ۲۰ قوس ۱۳۵۴ برابر با ۹ ذیحجه الحرام ۱۳۹۵ مطابق ۱۱ دسامبر ۱۹۷۵

عید اضحی

تمام مسلمانان پس از ادای نماز عید حلول عید را به هم دیگر شان هبارك باد و تهنیت میگویند و روزهای خوش را برای یکدیگر آرزو میکنند.

در ایام عید به استقبال کسیکه تیرگی به او در میان باشد، رفتن، امکان رفع کدورت ها را بوجه نیکو و شایسته مساعد ساخته است. بوشیدن لباس نو نیز بر اساس این مفکوره بوجود آمده است که همانطوریکه يك مسلمان در روزهای عید لباس های نو به تن میکند بهمان گونه بایست افکارش را و بخصوص اگر اندیشه کینه جو یانه و خصومت آمیز با کسی داشته باشد، نوگرداند و ذهنش را سر از نو با صیقل صلح، دوستی، صفای نیت و محبت شستشو دهد و هرچه افکار و اندیشه بد در آئین دماغ دارد پاک از میان بردارد. بدینتر تیب مجله ژوندون حلول عید سعید اضحی را به تمام مسلمانان افغانستان و لمهان تیر يك و تهنیت گفته و روزهای خوشی را در ایام فرخنده عید برایشان آرزو میکند.

با ادای این وجیهه ایام عید را با خوشی و سرور سپری می نمایند. بهمین ترتیب در آسنا نه عید اضحی، روز عرفات، یکتهداد مسلمانان به زیارت خانه خدا، ادای فریقه حج که رکن پنجم اسلام است عتقر گردیده و به يك آرزوی مقدس نایل میشوند. بنابر این مناسبت نیز که مسلمانان به یکی از آرزوهای دینی خویش دست یافته اند، در ایام عید اضحی خوشی میکنند و این روزها را شادمانه تر از هر وقت دیگر تجلیل می نمایند.

ایام عید روزهای است متبرک و فرخنده که در این هنگام برای مسلمانان زمینه و امکاناتی مهیا میگردد تا اگر خصوصیت، کینه و دشمنی در میان باشد رفع گردد و خاطره های زشت و خصومت آمیز از لوح ضمیر شان پاک گردد.

راستی اینست که در ایام عید این امکان برای همه وجود دارد تا دل های شان از عداوت و کینه توژی پاک گردانند، روی همین ملحوظ

عید سعید اضحی فرخنده ایا می است که مسلمانان سر تاسوس جهان از آن تجلیل بعمل آورده و در روزهای هجسته عید وجیهه قربانی را مطابق به متون فقه حنفی بجای می آورند. ادای قربانی بر هر مسلمان توانا و مستعد واجب است زیرا حضرت ابراهیم (ع) بنا به فرمان پروردگار مامور گشت تا فرزندش حضرت اسماعیل را قربانی کند.

و بدینتر تیب حضرت ابراهیم (ع) در برابر يك آزمون عظیم قرار میگیرد و ازین امتحان دشوار و امر خطیر پیروز مند بدر میاید و قربانی اسماعیل (ع) بروی نبی میگردد. و بجای فرزند، حضرت اسماعیل گوسفندی را قربانی میکند.

از همین جاست که مسلمانان مستعد و کسانیکه توانای یی مادی قربانی را دارند. همانطوریکه در خطبه نماز عید اضحی خطبا بیان می دارند، بنا بر احکام و دساتیر دین اسلام قربانی میدهند و یکی از وجایب اسلام را بجای می آورند و

بمقصد کمک و مساعدت به مامورین و اجیران دولت سرآر و زیکشیته برای کویوندان جای توزیع میگردد.

بله منبع ریاست کورائیف مامورین گفت حکومت برای رفع نیازمندی های کویوندان باند مقدار جای اذخارج کورید نموده است که از طریق معارفه های مربوط کورائیف مامورین در مقام مقامی از راه پارچه کویون بکخطی سر بسته جای سیاه بودن پنجه گرم درمل تحت وقت افغانی توزیع میشود.

منبع علاوه کرد کویوندان میتوانستند از روز یکشنبه جای استحقاق بهر قوس خوشرا از مقام های مربوط بدست بیاورند.

بمقصد کمک به مامورین و اجیران دوا بر دو کتی از طریق مقامه های ریاست کورائیف مامورین و اجیران رخت توزیع میگردد. يك منبع آریاست گفت که کورائیف مامورین و اجیران يك مقامه رخت را بقیه مامورین و اجیران بولک توزیع میداد.

منبع علاوه کرد مامورین و اجیران میتوانند در مقابل ارائه ساز چه های احتیاطی ماه قوس کویون شان، پنج متر گلین از قرار لیتر ۱۶۰ افغانی و هفت لیتر شکر بکران فرست ۲۵۰ افغانی که نمونه های آن در همه مقامه های موجوده کشانی شده است بقدارند.

به رئیس اضافه از بیست و نه ملینو بلجسد و نود هزار افغانی بود کمیاری و خدمت اصلاح شده بمنظور استفاده در گشت تیرمافی به دهانسان کشور بظنار و بد خشان توزیع گردیده است.

در گشت و تیرمافی هنوز ادامه دارد.

منبع اضافه کرد برای اینکه دهانسان از گود و گشت استفاده نموده باشند توزیع ان کور فرقه صورت گرفته است.

پیام بنیادگلی رئیس دولت و صدراعظم

بمناسبت روز حقوق بشر

این پیام بمناسبت سیست و هفتمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر، شب چار شنبه توسط پوهاند دکتور نوین وزیر اطلاعات و کلتور از رادیو افغانستان قرائت گردید.

تجلیل مینمائیم، اکثریت جامعه بشری با آلام و مصائب از قبیل فقر، بیسوادی و بیماری دست به گریبان اند.

موجودیت چنین بی عدالتی ها به سویه جهانی، تطبیق کامل پرنسپ های حقوق بشر را که مندرج اعلامیه جهانی حقوق بشر میباشد، دشوار میسازد. ناگزیر است اظهار نمود که بدون پی ریزی یک نظام نوین اقتصادی و تطبیق آن یک گام مؤثر در راه رسیدن به اهداف اعلامیه جهانی حقوق بشر و صلح دایمی و پایدار متصور نیست.

در خاتمه یکبار دیگر اهمیت این مناسبت جهانی را نایند نموده، از اقدامات و فعالیت هایی که تاکنون تحت سرپرستی مؤسسه ملل متحد در راه تطبیق اعلامیه جهانی حقوق بشر خصوصاً در دوران دهه انکشاف حقوق بشر صورت گرفته است، بنمایندگی از مردم و حکومت افغانستان تقدیر مینمائیم.

(شام ۱۸ قوس ۱۳۵۴)

به این روز مهم و فرخنده جهانی یکبار دیگر یاددهانی میکند اگر چه بیش از یک ربع قرن از اعلامیه حقوق بشر سپری گردیده، با آنهم در بسیاری نقاط دنیا مردمانی وجود دارند که از حق تعیین سرنوشت و رهائی از سلطه استعمار، که حق مسلم هر جامعه بشری است، محروم اند. بادرک این واقعیت آرزو مندیم که درین راه تدابیر بیشتر و مؤثر تر از طرف ملل متحد که پشتیبان حقوق اساسی بشر میباشد، اتخاذ گردد تا آنجا که تاکنون از حق مسلم خویش محروم اند بان نایل آیند برای نیل به این اهداف عالی همچنان لازم است تا جامعه بشری بطور دسته جمعی برای از بین بردن استعمار، هر نوع تبعیض نژادی، اقتصادی، سیاسی، کلتوری و اجتماعی همکاری نمایند.

بانیست گفت: وقتیکه سالگرد اعلامیه حقوق بشر را

فردا که مصادف با سیست و هفتمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر است، افتتاح داریم بار دیگر بنام مردم و حکومت افغانستان، پشتیبانی کامل خود را از اساسات اعلامیه جهانی حقوق بشر ابراز داریم.

افغانستان با اعتقاد راسخ به منشور ملل متحد و پرنسپ های مندرجه اعلامیه جهانی حقوق بشر، همواره در امور و فعالیت هایی که منظور آن تحقق جهانی پرنسپ های حقوق بشر باشد، سهم فعال داشته و از حقوق مردمی که در راء تعیین حق سرنوشت، از بین بردن استعمار، سلطه اجنبی، ابارتاید و سایر اشکال تبعیض نژادی در مبارزه اند پشتیبانی کامل نموده است. علاوه نمایندگان افغانی در تدوین میثاقهای حقوق بشر و امور کمیسیون های حقوق بشر مجدانه همکاری نموده اند.

حکومت افغانستان نسبت

صفحه ۴

توجه بیشتر مابه بهبود وضع اقتصادی و تحولات اجتماعی ماست

آنچه را که وعده داده ایم در ایفای آن کوشیده ایم و خواهیم کوشید

هیچ جنبش ملی تا وقتی از افکار و عقاید فرزندان این خاک و پشتیبانی و تأیید ملت افغانستان سرچشمه نگرفته باشد موفق نگردد و نخواهد گردید.

ریاست دفتر جمهوری روزه ۱۹ قوس مصاحبه ښاغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم را که با ښاغلی مری ویر نماینده روزنامه لوموند چاپ پاریس بتاريخ ۱۲ قوس ۵۴ در قصر ریاست جمهوری صورت گرفته به نشر سپرده است.

سوال - ۱

سوال - ښاغلی رئیس دولت اینک دوسال می شود شما قدرت را بدست گرفته اید از جولای ۱۹۷۳ با اینطرف چه تغییراتی د افغانستان رخ داده است شما اصلاحات ارضی و قانون اساسی را وعده داده اید . این دو موضوع به کجا رسیده است ؟

جواب - شما میدانید که دوسال برای تطبیق تحولات بزرگ و باین زودی برآورده ساختن تمام نابسامانی های دیرینه مدت زیادی نمی باشد. در حال حاضر شرایط فعلی تو چه بیشتر مابه بهبود وضع اقتصادی و تحولات اجتماعی ماست که باتوجه کامل و مساعی دوامدار در تنظیم و تطبیق آن یکی بعد دیگری میگوئیم که البته تفصیل هر کدام آن درین فرصت کوتاه میسر نیست.

امادر صورتیکه مایل باشید میتوانید از طریق وزارت خانه های مربوط از جزئیات آن آگاه شوید.

آنچه را که وعده داده ایم در حدود امکانات در ایفای آن کوشیده ایم و خواهیم کوشید .

قانون اصلاحات ارضی تکمیل و نشر شده است و یکسال بعد نافذ و عملی خواهد شد. بدینوسیله است در جریان این یکسال تشکیلات، لوائح و مقررات قانون اصلاح ارضی ترتیب و تنظیم خواهند شد.

همچنان غور و تدقیق مسوده قانون اساسی آینده افغانستان به کمیسیون باصلاحیت تری سپرده خواهد شد تا درباره اش مشوره و نظر بدهد در آنوقت

بعناز از زیابی دولت مسوده قانون اساسی به لویه جرگه عرض تصویب تقدیم خواهد شد. سوال - ایران برای انکشاف منابع افغانستان تعهدات مهمی کرده است. آیا ښاغلی رئیس دولت می توانند راجع به روابط افغانستان با ایران توضیحاتی بدهند نظر شما راجع به پیشنهاد ات اخیر که ایران به ترکیه پاکستان در مورد تولید مشترک سلاح کرده است چیست ؟

جواب - بلی ما از کمکهای قابل قدر همسایه دوست ما ایران در پلان هفت ساله افغانستان متشکریم و روابط ما با ایشان کاملاً دوستانه و صمیمانه می باشد . درباره قسمت اخیر سوال تان به عقیده من دفاع از استقلال و حاکمیت ملی وظیفه هر ملت است . اما مسابقات تسلیحاتی در هر زمان و هر جایکه باشد موازنه ها را بر هم میزند تشنجات بار میاورد و در نتیجه گمان نمیکنم بسود صلح جهانی تمام شود .

سوال - یوتو صدر اعظم پاکستان در یکی از بیانات اخیرش مطلبی درباره تقویه و تجهیز قوای افغانستان در حواشی سرحدات پاکستان گفته است . نظر شما رادرین باره می خورم ؟

جواب - درین باره چند روز قبل وزارت امور خارجه افغانستان حقایق را توضیح کرده است می توانم بگویم دیگر بگویم که آنها مات ښاغلی یوتو

کاملاً عاری از حقیقت است . سوال - به نظر شما بهترین وسیله عادی ساختن روابط افغانستان با همسایه اش پاکستان چیست ؟

جواب - بهترین وسیله عادی ساختن روابط ، واقع بینی، حسن نیت طرفین و تصمیم در حل عادلانه پروبلم از راه مذاکرات و ملاکرات دوستانه و صلح جویانه می باشد .

سوال - ښاغلی رئیس دولت هنگامیکه شما قدرت را بدست گرفتید سقوط سلطنت در افغانستان بحیث یک کامیابی اتحاد شوروی قلمداد شد . روابط فعلی شما با مسکو از چه قرار است ؟

جواب - شما به زعم و مقصد خود نسبت به انقلاب ملی ما هر تعبیر خواسته باشید بکنید مربوط بخود شماست اما آنچه من می توانم بصراحت بگویم اینست که هیچ یک جنبش ملی تا وقتی که از افکار و عقاید فرزندان خود این خاک و پشتیبانی و تأیید ملت افغانستان سرچشمه نگرفته باشد موفق نگردد و نخواهد گردید اوراق تاریخ کشور ما بهترین شاهد آن است .

بجواب قسمت اخیر سوال شما باید بگویم که روابط ما با اتحاد شوروی بیش از نیم قرن همواره بر اساس دوستی احترام متقابل و حسن همجواری استوار بوده و امیدوارم همیشه چنین خواهد بود .

سوال - درین اواخر سه قرار داد مهم، بین کشور شما و فرانسه منعقد شده است . ښاغلی رئیس دولت همکاری بین افغانستان و فرانسه را چگونه در نظر دارند ؟

جواب - شکی نیست که ما همیشه با فرانسه روابط دوستانه داشته ایم . اکنون هم خوشبختانه قرار داد هایی درباره تفحص نفت وادی کوتا و سوری پروژه های راه آهن و بند فراه رود با فرانسه امضا گردیده و در بر خی پروژه های دیگر نیز فرانسوی ها کار میکنند و امیدواریم که این همکاری بیشتر گردد .

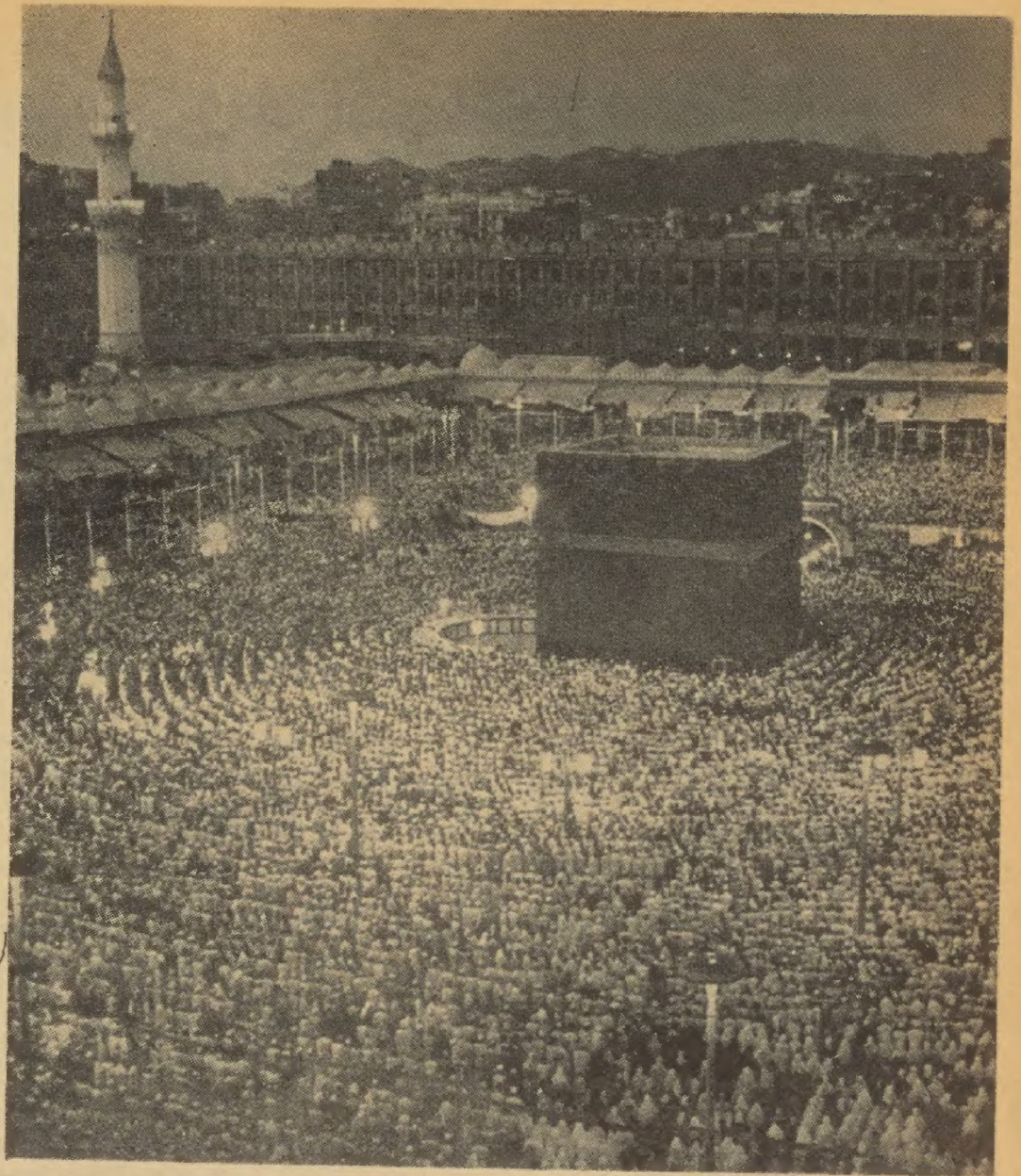
سوال - می خواهم نظر تان را درباره بازار مشترک اروپا و علاقه افغانستان بان بدانم .

جواب - قبل از نظام کنونی دولت افغانستان درباره بازار مشترک اروپا طالب معلومات شده بود اکنون هم وزارت تجارت مادر صدد تکمیل این اطلاعات است تا بداند که شرایط دیگر مسا یل بازار مشترک چه می باشد . مادر حال حاضر صرف تماس هایی برقرار کرده ایم .

سوال - هرگاه با شرکت در بازار مشترک از نظر اقتصادی موافق باشید می خواهم از نظر سیاسی موافق افغانستان را بدانم .

جواب - هر گادی رادر مقیاس منافع و هدفهای ملی خویش می سنجم و قضاوت و تصمیم مامم بر اساس آن صورت میگیرد .

هرسال جمعیتی بیش از یک و نیم میلیون حاجی به ادای فریضه حج می پردازند .

نوشته : عبدالصیر سمیع

عید قربان بزرگترین عید اسلامی

عید قربان، بزرگترین عید دینی مسلمانان و هنگام تجدید خاطره فداکاری بی مانند است که یکی از بزرگترین رهبران بشریت حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام در راه عقیده و ایمان انجام داد .
این پیامبر بزرگوار که در عالم رؤیا ماموریت یافته بود تا فرزند هفت ساله خود

که بجای فرزند ، گوسفند را قربانی کند و بدین صورت ، فرزندش از قربانی شدن معاف شد و خودش ازین امتحان بزرگ کامیاب بیرون آمد .
خدا میداند که از آن روز ، چند قرن یا چند هزار سال گذشته است ولی خاطره ایمن فداکاری و خلوص نیت و قوت ایمان و عقیده

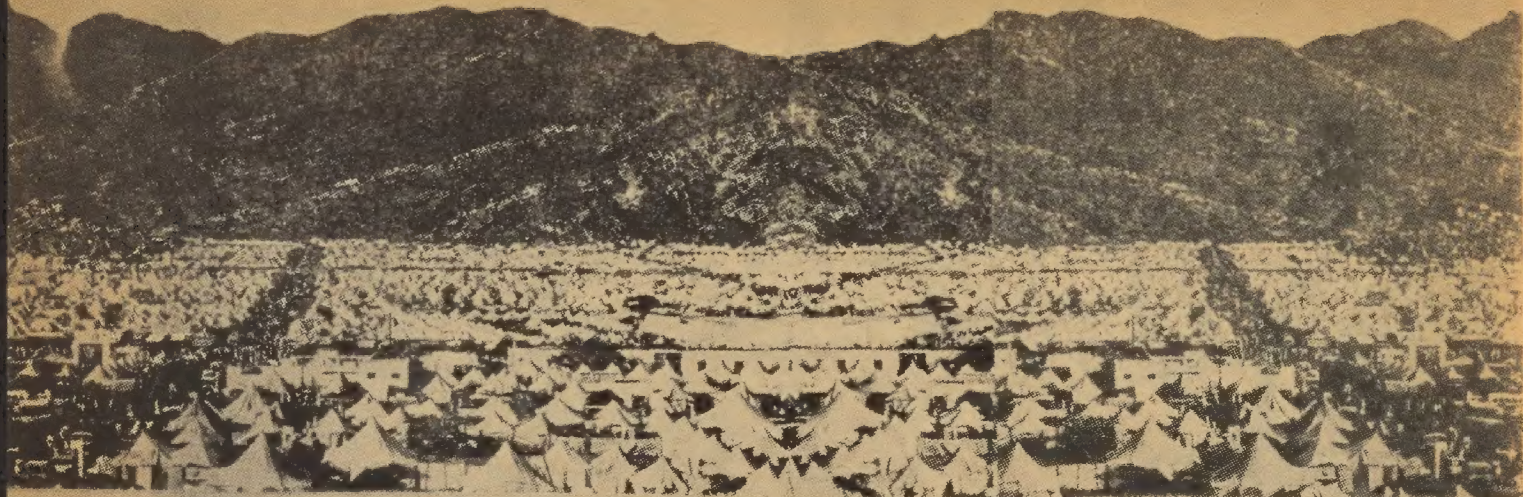
همیشه چون مدال افتخاری پرسیته فرزندان اسمعیل میدرخشید و باید هم میدرخشید .
چند سال بعد از آن روز که باهمه ماه ذی الحجه و عید قربان ، مصادف و مطابق دانسته شده است ، در همان سرزمین (که واقعه یاد شده در آنجا رخ داده بود و بگه و مکه و ام القری نام یافته است) عبادتگاهی خاص برای پرستش خدای جهانیان به دست همان پلور فرزند فداکار و یکتاپرست بنیاد گذاری و آباد شد که پس از گذشت قرنهای زیارت آن درآیین مقدس اسلام عنوان حج یافت و یکی از عبادات و فرائض مخصوص این دین بشمار رفت و از سال دهم هجری که فتح مکه بدست مسلمین صورت گرفت تا به امروز که یک هزار و سیصد و هشتاد و پنج سال از فتح مکه میگذرد، در هر سال هزاران نفر از مسلمانان اظهر گوشه و کنار جهان برای ادای فریضه حج بسوی شهر مکه رهسپار میگردند و اعمال حج را در طی مراسم باشکوه خاصی آن انجام میدهند و واپس به شهر و دیار خود مراجعت میکنند در هریک از دوسه سال اخیر جمعیتی بیش از یک و نیم میلیون حاجی به شهر مکه وارد شده به ادای فریضه حج پرداخته اند و با عبادات عمره را که در غیر از ایام مخصوص حج صورت میگیرد ، انجام داده اند .

روز دهم ذی الحجه ، گذشته از اینکه در شهر مقدس مکه ، در بیرومن خانه کعبه مراسم حج و طواف صورت میگیرد ، در همه جهان اسلام بعنوان بزرگترین عید یاد میشود یک روز پیشتر از آن یعنی نهم ذی الحجه که مصادف با روز توقف حاجیان در عرفات است ، بهمان مناسب روز عرفه نامیده میشود که آن نیز در تاریخ اسلام یک یاز روز های متبرک بشمار میرود .

استاد علامه ابوریحان بیرونی در کتاب معتبر و مشهور خویش التفهیم در باره این روز ها نوشته است :

((و دهة نخستین از ذی الحجه ، روز کار حرام خوانند و هشتم از آن ، روز ترویج و نامشی از آب نهاده است حاجیان را تا سیر شوند ، و نهم روز عرفه که حاجیان بعرفات باشند و حج یابند و دهم روز از ذی الحجه عید گوسپند گشان که حاجیان بمعنی قربان کنند و بدین روز و دودروز از پس وی روزه داشتن حرام است)) (التفهیم ص ۲۵۲ - ۲۵۳)
در متون قدیم دری چون زین الاخبار گردیزی و تاریخ یبسی و بغضو صی در دیوانهای اشعار شاعران بزرگما همچون جزایشان در باره مراسم عید قربان و اهمیت فرخی و سنائی و مختاری و ازرقی و جامی و

منظره از هزاران خیمه حاجیان در دامنه کوه عرفات

عیدت مبارک برادر داخل حاجیان و غازیان

گاهی این یاد آوری به صورت تلاوت قرآن کریم و ادعیه بابت اهداء ثواب آن به ارواح پاکان و نیکان و پیروان تائبانه شمول اموات مورد نظر اجرا میشود، در بعضی از شهر همامندهرات، در سحرگاه روز عید و غالباً قبل از طلوع آفتاب، مردم به زیارت اهل قبور لطفاً ورق بزنید

مجموعه ای تشکیل خواهد شد مرکب از یک سلسله سر گذشتہای عبرت آمیز و حکمت آموز، و نازک خیالی های شاعرانه و لطیف که در نوع خود بسیار جالب خواهد بود. همچنان در ضمن امثال عامیانه که از دورانی های کهن بیادگار مانده است، منتهای شیرین و پرمعنی بساری راجع به عید قربان آمده است که آن نیز باعث نویسنده بر حوصله میتواند منبع خوبی برای غور در مسایل جامعه شناسی بشمار رود و اما درین مقاله کوشش میشود که از میان مراسم فروان عید به ذکر چند رسم مهمتر پرداخته شود. یاد از رفتگان :

در کشورهای درویش های عید قربان، مراسمی رایج است که بعضی از آنها عمومی است و در سراسر مملکت معمول است و برخی به مناطق معین اختصاص دارد. مثلاً ادای نماز عید و قربانی در همه جا صورت میگیرد و در آداب و رسوم و شرایط آن هیچ فرقی بین نقاط شرقی و غربی، یا شمالی و جنوبی کشور دیده نمیشود. اما بعضی رسوم و آداب محلیه یادآوری از رفتگان و خیرات و میراث بمنظور ترویج روح آنان در هر جابه شکل خاصی صورت میگیرد.

شام هشتم ذیحجه که شب عرفه است، در بین عوام به شب مرده ها یعنی شبی که باید از اموات یاد کرد معروف است. در بعضی از شهر همامندکابل، هرات، مزار شریف، در آن شب حلوا می پزند و بین همسایگان و عابران توزیع می نمایند، در ولایات فراه و جوزجان، نان یاموه تازه و خشک مانند خرما گشیش، وانگور، تقسیم می نمایند، در غزنی بول نقد به فقیر و مسکین میدهند و در هر صورت کسانی که این چیز ها دریافت میکنند، عباداتی از قبیل خداوند اموات شهادت رحمت کند، خداوند رفتگان شمارا بیمارزد یا خدا قبول کند. به شخص تقسیم کنند میگویند و او نیز در جواب میگوید: خداوند والدین شما را هم رحمت کند.

و اهمیت خاصی که این روز در روز آنها لذت بخش است. و اگر شخص با حوصله ای در گردآوری نکات و ابیات مذکور همت بگمارد، بی گمان گوناگون می تواند یافت که مطالعه

دو نفر از ریش سفیدان با صمیمیت همدیگر را در آغوش فشرده عید مبارکی میکنند.

در روز های عید بازار فروخته ها خوب گرم است .

نورگان و خنده خود حتی به خدمه مهمانان خود عیدی میدهند و مایه دلخوشی ایشان را فراهم می نمایند .
ورزشها :

دولایت غور و دیگر ولایات هر کس از افغانستان ، روز های عید را با انجام دادن ورزشهای محلی ، همچون سوار کاری و اسب دوانی ، کشتی گرفتن و پهلوانی ، تیر اندازی بوسیله تیروکمان و گاهی تفنگ و دیگر ورزشها میگذرانند و هر کس به تناسب استعداد و توانایی خود ، هنرنمایی میکند که البته از طرف بقیه در صفحه ۵۸

گسترده میشود ، بعضی ها بجای شیرینی از آیندگان باطعام غذایی که مخصوصا در روز های عید میپزند ، پذیرایی میکنند و این البته مربوط به استطاعت صاحب خانه یا رسم خاص محل می باشد ، بعضی فقط به دادن یک پیاله جای اکتفا میکنند .

درین دید و بازدید ها ، بعضی از خانواده هاوسم دارند که برای اطفالی که تنها یا به همراهی اولیای خود به عید مبارکی می آیند ، مبلغی جزئی برسم عیدی میدهند و ناگفته نماند که عیدی دادن تنها برای اطفال اختصاص ندارد ، بعضی که صاحب استطاعت می باشد به

تاسومین روز عید صورت میگیرد ، بعضی اشخاص ، قبل از ادای نماز عید ، چیزی نمیخوانند و مانند روزه دوان صبر میکنند تا عمل قربانی انجام یابد ، آنگاه از گوشت آن تناول میکنند ، البته امسال ایشان از غذا خوردن تا آن وقت ، روزه داری نیست ، زیرا چنانکه از قول استاد ابوریحان بیرونی یاد شد ، روزه گرفتن در روز عید جایز نیست ..

در اینجا هم بدنیست به یک رسم خرافاتی اشاره شود و آن نگهداری (چشم قربانی) است به این معنی که در بعضی از خانواده های عقید و معتقد به خرافات ، مرسوم است که چشم گوسفند قربانی را از حدقه آن بعد از ذبح ، خارج می نمایند و آنرا خشک می کنند ، سپس برای آن ، چوگاتی از طلا یا نقره میسازند (مانند نگین دان) و آنرا بر شانه اطفال تعلیق میکنند و معتقدند که با بودن آن ، طفلشان از چشم زخم محفوظ خواهد ماند .

دید و بازدید :

دید و بازدید از دوستان و همسایگان و اقارب ، یکی از بهترین مراسم روزهای عید است و چه بسا اشخاصی که درین روزها به دیدن اشخاص میروند که قبلا میان آنها کدورت و ملالی وجود داشته است و بدین وسیله دشمنی ها را به دوستی مبدل میکنند مفاصله و معافه (بفصل) کسی طبعاً درین دید و بازدید ها فراوان است در بعضی از خانه ها بساط شیرینی خوری

می ستایند و فاتحه و اخلاص میخوانند . درین ضمن بدن نیست که از یک رسم نا پسند که در اغلب مناطق کشور قبلا بسیار معمول بود و اکنون کم شده است یاد کنیم و آن رسم برگزاری عید اول است یعنی تشکیل مجلس تهنیت برای کسی که روزه عید ، نخستین عید بعد از وفات او محسوب میشود ، که چنین اشخاص طبعاً ایام عید را که باید به شادمانی سپری کرد بر خود و منسوبان خویش تلخ میکنند و بسا گستردن گلیم عیش خویشتن و ایشانرا به اندوه مبدل می نمایند و باید باین رسم ناپسند هر چه بیشتر مبارزه کرد .

قربانی :

قربانی کردن ، در همه جامه و است و هر کس به تناسب استطاعت مالی خویش درین کار که یک نوع کمک به فقرا و مساکین است سهم میگیرد ، بعضی که مکنت بیشتر دارند ، گاویاشتر یا چند گوسفند قربانی میکنند ، برخی به ذبح یک گوسفند اکتفا می نمایند ، بعضی اشخاص هم بصورت مشترک ، هر کدام مبلغی روی هم میگذارند و از مجموعه آن بولهای یک گوسفند یا گاو تهیه می کنند و قربانی می نمایند و البته آنانکه استطاعت ندارند . قربانی دوکتب فقهی برای حیوانی که جهت قربانی انتخاب میشود و طرز تقسیم آن شرایطی ذکر شده که اینجا محل بحث آن نیست و معمولاً عمل قربانی از روز اول عید بعد از ختم نماز عید

دو کودک خردسال عید را به هم دیگر خود تبریک میگویند .

کنسرت ستاره شناخته شده غرب در کابل

ژان پییر آرمنیگو پیانو نواز

معروف فرانسه.

صفت نایاب است، درک می‌گردد»
آرمنیگو طی مصاحبه به خبرنگار
ژوندون گفت:

این اولین بار است که به
افغانستان، مملکت باستانی و خوش
بقیه در صفحه ۵۹

درفهرست آثار وی بر علا وه
کمپوز های فوق، آثاریکه تو سط
خندآله موسیقی محدود نواخته میشود
و میتوان نقما ت جالبی را کمپوز نمود
هم دریا فت نمود.

بعضی از نشریه های معتبر
وسر تاسری فرانسه درباره این
هنر مند شان نظریا تی دارند که
تقدیم شما هنر دوستا می کنیم.

«گید موزیکال می نویسد
«تو صیف وستا یش بی حد درباره
آرمنیگو صدق می کند»

«فینگارو عقیده دارد: «ذوق پر
بهاو تخنیک مستحکم و پایدار
خاصه آرمنیگو است»

«هارمونی اظهار میدارد آرمنیگو
مفسر ظریف و پراحساسا ت است
شیرزو یکی دیگر از نشریه
های فرانسه میگوید: «آهنگهای
مقبول آرمنیگو از تخنیک عالی و
طرز زیبا نواختن آن مخصوصا
هیجانا ت درونی هنر مند که یک

اشتراک ورزیده وانتشا راتی از خود
تهیه نموده است.

آرمنیگو دارای آثار زیادی در
موسیقی است از باخ گرفته تا
استوک ونیز آهنگهای جدیدی را -
شخصا برای اولین بار کمپوز نموده
است.

آثار موسیقی دانان بزرگ که
توسط وی تنظیم گردیده قرار ذیل
است:

«بتمو فن (سوناتا کاستر
تول پنجم)

«لشت (سوناتا کاستر دوم)

«برو گوئیف (کاستر تول اول
وچارم)

«شوین در اوپل) گانبردولانووی
ودو کاسترتو)

«یا رتو ک (سوناتا کاستر تول
دوم)

همچنین آثار بولیز و استوک
ها وزن وروانه توسط آرمنیگو تنظیم
و ترتیب گردیده است.

«ژان پییر آرمنیگو» پیانو نواز
مشهور فرانسه کنسرتی درادیتوریم
لیسه عالی استقلال اجرا نمود که
مورد علاقه حاضرین قرار گرفت.
ژان پییر آرمنیگو که یکی از
ستاره های شناخته شده دنیای
غرب میا شد در بسیاری از ممالک
اروپایی کنسرت های اجرا نموده
است.

وی برای اجرای کنسرت از طرف
مرکز کلتوری سفارت فرانسه به
کابل برای دو شب دعوت شده
بود.

ما برای شنا سایی بیشتر وی و
معلومات مزید علاقمندان و هنر
دوستان مصاحبه ای با آرمنیگو به
عمل آورده ایم که ذیلا پیشکش می
نمائیم آرمنیگو در ۱۷ ژوئن ۱۹۴۳ در
فرانسه تولد گردیده است وی
تحصیلات موسیقی را همراهی مارسل
ژاکی نوکه رهنمای موسیقی هنر-
مند معروف ریونا ت بود و بی یسر
سائکان وژان میکولت دردارالمعلمین
عالی موسیقی پاریس دنبال نموده و
دروس تکاملی موسیقی را در
سالسبورگ سی این وپا ریس همراه
باژاک فوریه جیانو تی که از هنر-
مندان معروف اروپا میا شتند ادامه
داده است و فعلا بالای تیزس دکتورای
خود درباره موسیقی کار می کند.
آرمنیگو به سن ده سالگی جایزه
اول موسیقی روایم دولای موزیک
را دریافت نمود و در ۱۹۶۵ در رادیو
تلویزیون فرانسه ایفای وظیفه می
نمود در سال ۱۹۶۶ موفق به گرفتن
لیسانس کنسرت ازدارالمعلمین عالی
موسیقی پاریس گردید.

از سال ۱۹۷۲ بدینسو به صفت
آمر مرکز کلتوری کریتا لی ومدیر
هنری فت موزیکال در سنت بوم
فرانسه اجرای وظیفه مینماید.

از ۱۹۶۶ به اینطرف آرمنیگو در
پاریس واکثر شهر های فرانسه
واروپا کنسرت های متعددی را اجرا
نموده است بر علاوه همکاری در
چندین فستیوال وی در پروگرام
های رادیو و تلویزیون فرانسه نیز

ژان پییر آرمنیگو هنگام اجرای کنسرت درادیتوریم لیسسه استقلال

مصر در آستانه انقلاب

پیوسته بگذشته.

در شماره گذشته راجع به مدنیت مصر، چگونگی پیدایش و خصوصیت های هنری آن بحثی داشتیم تا آنکه عقاید مذهبی و قدرت بیحد و حصر فراغت در هنر مصر ارزیابی گردید. همچنان بالای خصوصیت محافظه کاری و تغییر ناپذیری هنر مصر در طی قرون متمادی صحبت بعمل آورده شد و اکنون می پردازیم به خصوصیت های دیگر هنر مصر و تا آنکه پدید آید سبک های مصری و نقاشی.

برعلاوه آثار کشف شده مصری گواه آن نیست که شیوه های هنری مصر زاده يك انكشاف طولانی است. این انكشاف در طی قرون متمادی به آهسته گمی تغییر شکل داد و بالاخره به مرحله سبک های متأخر رسید. عنصر سومی که در هنر مصر آشکار می باشد همانا تنوع موضوع و تکاشف صحنه های مربوط صفحه ۱۰

به حادثات است. با وجود آنکه عقاید مذهبی ای مربوط به زندگی بعد از مرگ و انعکاس قدرت بی انتهای فراغت در هنر مصر سوژه های دیگر را تا اندازه زیادی تحت تأثیر میگیرد، اما با آنهم صحنه پردازیهای مذهبی نتوانسته است موضوعات دیگر را بطور کلی از نظر ها پنهان بدارد. چنانچه نقاشی ها و مجسمه های ریلیف (نیمه برجسته) تزئیناتی ای معابد سوژه های را در بر میگیرد مربوط به زندگی روزانه و فعالیت های مردم مصر و این امر شیوع مکتب ژانر رادر هنر مصر نشان میدهد. (ژانر شیوه هنری است تمثیل کننده وقایع روزمره و اشخاص عادی، صفحه ۱۶۰ دایرة المعارف هنر، نیو یورک).

گرچه این صحنه ها بصورت غیر مستقیم می توانند با عقاید

مذهبی ارتباط بیابند اما تا آنکه زندگی و طرز تفکر جامعه در گونه صحنه های هنری از نگاه موضوع بیشتر به لحاظ میسرند تا به تشریح و توضیح يك عقیده و یا يك عنعنه.

با وجود آنکه می توان هنر مصر را بصورت عمو می يك هنر مجرد (اپتر کت) خواند اما نقطه جالب در اینجا است که هنر پورت در سازی مصری بیشتر شکل تمثیلی داشته و کرکترها را بصورت خاص مطالعه میکند.

شیوه های هنری ریا لیزم و ژانر برای مدت کوتاهی با هنگام فرمانروایی سلسله هژدهم ظهور کرد و بهترین مثال آن اثر هنری است که امیر اطور و ملکه اش رادر حال بازی با دختر خورد سال شان نشان میدهد. بصورت عمو می خصوصیت های

ذکر در آثار مهندسی، مجسمه سازی و نقاشی مصر هویدا است که به هنر مصر کرکتر عمو می ای می بخشد متمایز از فرهنگ های همجوار آن.

عموما سبک های مهندسی ای که در مصر ظهور کرد ریشه های خود را از انکشافات دوره ما قبل تاریخ، منطقه میگیرد، یعنی از زمانی که زندگی ای مستقر در مصر آغاز یافت اساسا تی طرح ریزی گردید تعیین کننده سر قوشست شیوه های مهندسی در دوره های مابعدی که با حفظ تقریبی اصالت های هنری درسا ختن معابد تکرار گردید. معبد برای مصر یا نبیشت معینی مکانی مقدس و نیشمنگاه فراغت را ارایه می داشته است. برعلاوه کلمه فرعون در زبان عبری معنی ای خانه بزرگ سپید را می داده که بعد ها معنی صاحب

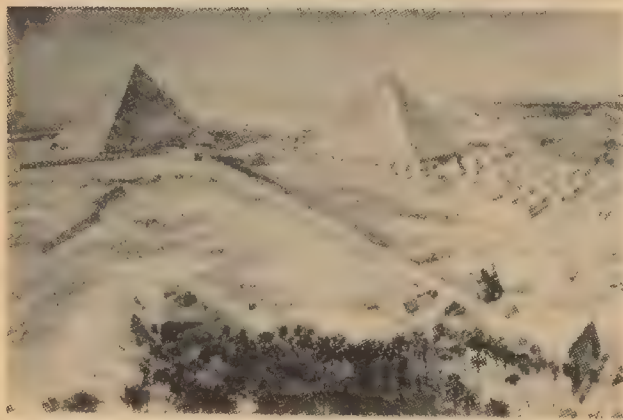

صیقل یافته و ساخته شده از سنگ آهک بوده و شعاع آفتاب را بشکل روحانی و پر شکوه بر رینگز اطراف انعکاس می داده است تا پرستش و عظمت فراغنه را بمرم بقبولاند. در داخل این هرم نیز دهلیزها و راهروهای و جود دارد تا نقاط مختلف معبد را بهم وصل کند هر م بزرگ واقع در غزه

واهرام دیگری که در خفه و خضره (منکورا) قرار دارند، شکل تحول کرده اهرام مرتبه دار اولی است اهرام اولی در دوره زمامداران قدیم از ۲۷۸۰ تا ۲۵۴۰ ق م ساخته شده و در زمان خانواده های یازدهم و دوازدهم (سلسله شاهی دومی ۲۱۶۰ تا ۱۷۵۸ ق م) تغییر شکل داد «یاقیداره»

قسمتی از مجسمه نیمه برجسته مربوط به سلسله شاهان قدیم مصر که ظفر امپراتور ناهرا بر فرمانروایان شمالی نشان می دهد (۲۳۰۰ ق م) اثر او لین پدیده ایست که هنرمند خواسته است يك كركتر مشخص را تمثيل بداد در بالای تصویر شاهان قرار دارد که سمبول شکوه خانوادگی فرمانروا بوده است غلامیکه کفش های امپراتور را حمل میکند نیز دلالت بر شکوه و ظفر او میدارد. این عنعنه مصری که حمل کفش دلالت بر ظفر صاحب آن میکرده است در انجیل نیز تذکر یافته است.

تصویر خیالی اهرام خفه و خضره که در غزه قرار دارد و نقاش خواسته تا شکل اعمار شده آنرا (در حوالی ۲۷۰۰ تا ۲۸۰۰) نشان دهد. در پایین عکس مجسمه بزرگ سیفی ینکس نیز مشاهده می شود.

هر م مصطبه که به شکل مرتبه دار از سنگ و خشت در زمان فرمانروایی امپراتور زوسر در حوالی ۲۷۵۰ میلادی بنا یافته و در سقره قرار دارد.

از نگاه ریاضیات و سنجش مقاومت مواد باعث با وجود آمدن اهرام مصر گردید این انکشاف سالهای طولانی را دربر گرفت منشا و اساس اهرام مصر از روی ساختمانهای که در بالاقبر مصر بهای بسیار قدیم اعمار می گردیده است گرفته شده که بنام مصطبه یاد می گردیده است - (مصطبه کلمه عربی است که در دوره های مابعدی برای این هرم بکار رفت) اهرامیکه در سقره در هنگام و در اصل معنی چوکی یا تخت مرتبه دار را میدهد.

فرمانروایی زوسر توسط وزیرش امپراتور در حوالی ۳۹۰۰ ق م بنیان گذاری گردید بشکل مرتبه های اعمار گردیده است که این مرتبه ها بترتیب از اساس تاجه را سکوچتر شده می رود طرز ساختمان این بنا بشکل پله های قرار گرفته بالای هم است داخل معبد از - قسمتهای زیارتگاه محوطه بزرگ و راهروهای متعددی تشکیل یافته است که این راهروها نقاط مختلف معبد را با هم متصل ساخته و همچنان در بهای آن خزاین داخلی و قبر فرعون را از خطر دزدی نجات میداده است این معبد از سنگهای بزرگ بنا یافته است.

اما اهرام حقیقی اهرامی است که در غزه واقع بوده و سمبول بن من نشان آموختن را خدای آفتاب است. که دارای سطح خانه بزرگ را بخود اختیار کرد. (صفحه ۹ تاریخ مهندسی مصر نویسنده حین آن ونیسان چاپ تیوروک)

خانه های مصری عموماً به شکل مستطیل شکلی داشته بر علاوه محوطه بیرونی که توسط راهروهای باریکی به قسمت های مختلف تقسیم می شده است این راهروبر علاوه به منزله روزنه بوده تا شعاع آفتاب و هوای تازه را بداخل ساختمان عبور دهد. این ساختمان در دوره های اولی تاریخ از مواد ناپایدار چوبی بنا می گردیده است ولی در ساختمان های بعد از خشت و سنگ استفاده کرد آنچه بیشتر در ساختمان های مصر دیده می شود توجه مصریان بانمای خارجی ساختمان است که برای تزئین آن از اشکال برگهای زیتون و خرما دوسر ستونی ها و سراطها استفاده می کردند.

آنچه از نگاه مهندسی در مصر دارای اهمیت زیاد است. اهرام عظیم و پر شکوه مصری است که خصوصیت های هنری و ساختمانی آن زاده انکشافات بسیار طولانی بوده و نشان دهنده و قدرت قوه کارگر و غنای مواد آلیه در وادی نیل است بر علاوه این امر ثابت میسازد که چگونه قدرت فراغنه اهالی مصر را با جرای چینی کارهای شاقه و دارمیساخته است.

انکشاف منطقی مهندسی

گذارش خبر نویسان

سفر بحری ولیعهد بریتانیا در بحر منجمد شمالی

— پرنس چارلز ۲۶ ساله ولیعهد کشور بریتانیا اکنون پس از چهار سال خدمت پیگیر در (روسیال نافی) که ضمناً لقب (قوماندان کشتی های جنگی) رایافته است تصمیم دارد به یک سفر طولی بحری بپردازد. قرار است این سفر در آغاز سال (۱۹۷۶) به وسیله کشتی بزرگی موسوم (پرو تینگتون) شروع شود.

پرنس چارلز ولیعهد بریتانیا به سفر بحری اش می اندیشد.

— درین سفر بحری ولیعهد بریتانیا را چهار افسر نظامی (۳۳) تن از افراد همراهی خواهد کرد پرنس چارلز سفرش را از طریق بحر منجمد شمالی شروع نموده خودش به حیث کوماندا و اجرای وظیفه خواهند نمود.

طرح جدید معماران یا عمارات انهدام شده

این عمارت قشنگ با دیوارهای منهدم شده در هو ستون نگراس بنایافته.

معماران امروزی عماراتی ساخته اند که دور نمای آن بشکل مخروطی و عماراتی که به اثر ساخته شده باشد بنظر می آید حالا نکه از نزدیک چنین نیست بلکه این عمارات، عمارات کاملاً

جدید است که فاصله چند کیلومتری یک جبهه جنگ را ترسیم میکنند و معماران این طرح شانرا (معماری جدید) خوانده اند جدید بخاطر ابتکاراتی که در طرح آن بوجود آمده.

البته دو عمارتی که پول هنگفتی در اعمار آن به مصرف رسیده یکی در اضلاع متحده امریکا واقع در (هوستون تکزاس) و دیگری در (ریشموند) و رچینیا می باشد. نخستین معماری که بدین فکر افتاد وانگیزه که وی را بدین ابتکار داشت اعمارات مجلل امروزی چنین بشکلی را دارا باشند همانا صحنه های تائر آور و غم آلود — فلمنامه های (هالیوود) است فلمی که در آن فلاکت ها و مصیبت ها شانرا زنده ساخته باشند.

حادثه در زندگی دو فتنه با لیست جهانی

هلموت کریمر هنگامیکه بزمین خورده است.

— خود تن از فتنه با لیست نامشهور جهانی یعنی (هاربرت ویمر) و (هلموت کریمر) آلمانی که دارای ۳۱ و ۲۶ می باشند نسبت اختلافاتی که قبلاً بین آنان و گولد باخیر بمیان آمده بود ضربه شدیدی به باهای شان برداشتند این دو فتنه با لیست که پس از انجام مسابقه در هو تل

(جولی) در ساحل ایشیا واقع نیپال اقامت اختیار کرده بودند، گولد باخیرا تدوراً به مسابقه اتلتیک دعوت کرد، هاربرت و هلموت پیشنهاد وی را پذیرفته و وارد میدان اتلتیک شدند و بدین ترتیب پلانی را که قبلاً گولد باخیر تنظیم

از سر اسرار جهان

خوشگلتر مادر جهان هنوز هم آرزوی کار دارد

تهیه و ترجمه از: میر حسام الدین برومند

عیدی امین و تعصبات نژادی

— (مار لینی دتیریش) ز نیست ۷۴ ساله و ملقب به (خوشگلترین مادر کلان جهان) خوشگل بدانجهت که کمتر زنی یافت می شود که در سن ۷۴ سالگی زیبایی و طراوتش را حفظ کند اما (مار لینی) بدون شک این صفت را دارد و ی اصلا ازلاس انجلس است، این زن چندی قبل خواست، ازلاس انجلس به سیدنی واقع درآستر لیا سفر کند اما برعکس او را روی تذکره آوردند.

— اصلی ما چرا این بود که مارلینی نتوانسته بود حین بالاشدن روی سن درسید نی موازنه اش را حفظ کند بشدت تپز میمن خورد و پایش شکست.

مار لینی دتیریش خوشگلترین دتیریش کا ملا تازه نبود و او بار قبل یعنی در نوامبر (۱۹۷۳) نیز از آرزوی کار کردن دارد. صحنه ارکستی در واشنگتن از

ستیح بز مین افتاد و پاایش جراحت برداشت اما بزودی شفا یافت. — به این هنر پیشه معرو فوشناخته شده همه احترام به خصوص دارند و چون این ضربه را اطباء بزرگترین ضربه تلقی کردند (جنرال سیمیت) بخاطر علاقه که به هنر این زن و به صحتش داشت از وی تقاضا کرد برای چندی دامن هنر و پیشگی رازها کند اما علی الر غم اینهمه پافشاری ها (مارلینی دتیریش) نپذیرفته و گفت: خیر من به پول ضرورت دارم و متکفل معشیت چهار نواسه که پدر شانرا از دست داده، می باشم و این توانایی را دارم که به همین حالت هم بول کسب نمایم، به اساس ادعای خبر نویسسان ممکنست دوا های تداوی (مارلینی) را که دو میلیون مارک بکار دارد جنرال سیمیت عهده دار شود.

— اخیرا عیدی امین رئیس جمهور بوگندا به عده از سیاه سفید پوست افریقای جنوبی که اصلا از نژاد انگلیس بوده و از سالیانست جز متابعین افریقا می باشند این اتهام را بست که با سیاه بوستان افریقا رویه نا درستی داشته و با آنها چون اسیر و برده رفتار مینمایند در حالیکه نباید تبعیض بین سفید پوست و سیاه پوست قایل شد چه از نگاه کرامت انسانی و حقوق بشری انسانها

مساوی خلق شده اند و هیچ نژادی بر نژاد دیگر برتری ندارد. قبلا نیز، عیدی امین ۱۴ تن ارو پای را که از تبعه های کشورش می باشند در مقابل چمن قصرش احضار نموده و در حالیکه خود ایستاده بود به آنها امر کرد که روی پایزا نو بنشینید و حلف وفا داری یاد نمایند که در برابر سیاه پوستان از منتهای احترام کار میگیرند و این سوگند نامه را بایست کسی بنویسند.

عیدی امین چهارده تن افراد اروپایی را نزدیک قصرش خوانده تا سوگند نامه ها ی شانرا بنویسند.

نموده بود عملی شد و آندو بشدت در انای دوش در گو دالی افتادند که همه از سنگهای نوک تیز کارد نام بود این اتفاق باعث شد که آندو هفته ها را در ایشیا بمانند. هلموت کریمر که فتنابلیست سر معلوما تی است با ما رجعه بدوکتور نا امید واری شدیدی پیدا کرد زیرا بزرگترین رگ پای این فتنابلیست بریده شده بود هلموت با توجه

استاد مشعل میناتوریت معروف آتارن

کفکو ونگارش از ملیحه حیدری

هنر مندی با تابلوها و قصه‌هایش

مشعل، مشعل و ارمی سوزد تا مکتبی رازنده سازد و هنری را جان بخشد

«استاد مشعل» میگوید:

هیچ هنری نمیتواند همراه با زمان در میان قرن‌ها بدود و با انسان دورانها زندگی کند مگر اینکه خود را با شرایط زندگی انسان آشنایی داده باشد.

میناتور در فورم خود از اصلت برخوردار است و در محتوا زنده و دینامیک و بی‌تکرار تأثیرات عاطفی انسان دوره ایست که هنر مندی در آن می‌زیسته است.

میناتور نوعی بهم‌آمیزی دارد با سوره‌ای نیز معاصر این شاید به آن جهت است که در این هر دوروش ناآگاه هنر مندی بیشتر از آگاه اودر خط‌ها و نقش‌ها حل می‌گردد و جای می‌گیرد.

وقتی هنر مند نتواند با میناتور اقتصاد داشته باشد و از هنر خود نان بخورد، استعداد در احتیاج می‌میرد و هنر مند از هنر گریزی می‌زند.

وقتی دروازه‌ی کارگاهش را می‌کشایم، متوجه ورود نمی‌گردد، انگشت‌هایش شتابان قلم موی ظریف را روی صفحه‌ی کاغذ می‌داند و شکلهای روشن می‌کشد. حالتی افسرده دارد و نگاهی حرکت دستش را دنبال می‌کند. انگار که در همان لحظه بغود نیست و همراه با آدمهای انبری، تازه‌ترین ابداعی که طرحی را به آدای روی اثر پیاده می‌کند، مرزهای زمان را شکستاده و از سایه‌ی روشن اتاق کاشی به بیکرانه جاودانه رویاهای دیرپای می‌خواهد قیافه‌ها و چهره‌ها را از اسارت چارچوبه‌ی نقش‌ها و نگارها برون‌کشد و آنها را با حالت عاطفی یک انسان زنده روی جاده زندگی و فراخی

لحظه‌های شتابان به تحریک کشد. و با اینکه میخواهد از هستی خودش از احساس خودش و از عاطفه و قلب خودش مایه بگذارد تا آدم‌های اودیتا می‌زند زندگی را در خطوط برجسته شکل‌های خود به نمایش بگذارد. به دیوار هانگاه می‌کند، به قاب‌ها و به تصویرها، به لحظه‌های به اسارت درآمده، به قیافه‌ها و آدمها، به خط‌ها و رنگها، به نقش‌ها و نگارها و ناگهان خود را در سر کچه‌ی مرزهای میان واقعیت موجود و مرزهای نا شناخته زندگی و مرگ هم ورهاشته احساس می‌کند. در سرزمین افسانوی تابلوها خود را تصویر قاب‌شده می‌بیند، بی‌اراده و بی‌گشش. خیال می‌کند همه این تصویرها، این آفریده‌ها

استاد شعل: من فکر می‌کنم هنر میناتور در مکتب خود از ریزالم و واقعیت‌گرایی بیگانه است.

چنان دارند، خیال میکنم خط هاباموازی ها و انکسار هاوانحنای خود شریانیهای این آدمها اند و رنگها خون سیال آنها.

و در یک لحظه دیگر خودم رامیان اشکهای زاده‌ای اندوه و تبسم های ناشی از تاترهای ساده میان‌کنده هاوگریه ها، میان ناله و فریاد هاومیان غم های هست و پندار های نیست سرگردان می یابم.

من جادوی تصویر ها شله ام و انسون و نگها، وقتی به خود می آیم که اوافریننده این طرحها و قصه ها را در گنارم ایستاده می یابم و صدایش را می شنوم که به چه می اندیشی دخترم؟

و چند لحظه بعد رو برویم نشسته و گوش به پرسشم داده است، قیافه اش را از نظر میگردانم، موهای سیاه و سپینش یادگار پیش از پنجاه سال رفته براوست و خطوط دره‌هم چهره‌اش با آن شیار های روشن جای پای‌زمان را در عمق خود به نمایش گذاشته است.

لبخند هموار روی بستر لبانش چهره اش را شاد نشان میدهد، اما من نمیدانم چرا خیال میکنم او در میان خنده های آشکاو شریانی میگریه.

از او خواش میکنم از خودش، زندگیش، کارنامه های هنریش و شیوهی کارش حرف‌زند و او هم حرف می‌زند.

— میتوانم بگویم که استعداد هنری در خانواده‌ی مایک پدیده‌ی فطری بود و من هم از کودکی شوق افراطی ولجام گسیخته‌ی به نقاشی داشتم، پدرم مشوق من گردید و همیشه نوشتن و خواندن را فراگرفتم به کمک گرفت و دروازه های کتابخانه اش را برویم گشود و من برای اولین بار از راه تصاویر کتابها به دنیای پر رمز و کنایت بهزاد برخورد و کودکی به تقلید و برداشت تصویرش پرداختم این آغاز کار من بود در شناخت مکتب بهزاد.

— میتوانم از خصوصیت های این مکتب سخن گویم و ویژگی های آنرا از نظر فورم و محتوا به نسبت مکتب های معاصر بر شماریم؟ — کار برد نقوش (خطایی) (وایسلیمی)، تذهیب ظرافت و ریزه‌کاری دو هنر میناتور میتواند آنرا از سایر پدیده های هنری جدا سازد، چشم باهامی، ابروی پیوسته و صورت گرد خاصی مکتب هرات است، البته استفاده از رنگهای طلایی و لاجوردی خالص یکی از خصوصیات بارز این مکتب است.

و هنر میناتور با دیزین و شفافیتش زیبایی بخصوص دارد.

— من فکر میکنم هنر میناتور در مکتب خود از ریزالم و واقعیت‌گرایی بیگانه است و در اشکال آن کمتر میتوان نمود های زندگی امروز و انسان معاصر را به تماشا گرفت. نظر شما چگونه است؟

— فراموش نکنید که هنر به عنوان یک پدیده‌ی فکری و ذهنی انسان نمیتواند از آثار

بقیه در صفحه ۴۰

کلاس آواز خوان حنجره طلایی

ترجمه ع. م. شجاع

هنرمندیکه قلب اروپا نام گرفته

با صدای رساو گیرای خویش

نیمی از مردم اروپا را شیفته

خویش گردانیده

.....

بهترین صفتی که جام درنمایشات از خود بروز میدهد، اطوار و حرکات زنده و جالب وی است چه با حرکات خویش که واقعا شکل رئالستیک دارد موضوع و مفهومی را که نمایش میدهد در انظار تماشاچیان بشکل واقعی و برجسته ای تجسم میدهد و تماشاچی خویش را عملا با نمایشات جام همراه میدانند.

جام درنمایشات خویش خیلی پر تحرک است، با هر حرکت خویش و با پیش هر آهنگ نامبرده محشری دسالون تیاتر برپا میگردد و تماشاچیان بشکل پر شوری برایش کف میزنند و کف زدنهای طولانی به درازا میکشد.

جام حقیقتی است که موزیک امروزی بنا بر موزیک کلاسیک را مورد شمرده بلکه با تأیید موزیک کلاسیک در تکامل و تمرینش موزیک امروزی نیز باید کوشید و با استفاده از دستاوردهای هنری موزیک کلاسیک هنر امروزی پیش از پیش غنی ساخت. بنظر جام باید به هنرمندان امروزی حق داده شود تا با استفاده از دستاوردهای هنری تغییرات و نوآوری های قابل قبولی در هنر و موسیقی امروز وارد سازند و بیش از پیش هنر امروزی را غنی سازند جام لاست در مدت کوتاه قلل هنر و آواز خوانی را مسطر شده و همچنان با موفقیت های درخشان پلکان هنر را می پیماید و با نمایشات دلچسپ خویش پیش از پیش مغربوب القلوب همگان فرا میگیرد و دوستان زیادی بدو خویش جمع نموده و از اطراف و اکناف سازمانهای مختلف هنری توجه همگان را بخود جلب نموده است.

وی همیشه با گروه هنری خویش به بحث و گفتگو در مورد هنر و تئیه شدن نمایشات خویش میردازد و همیشه به دسته هنری خویش پیشنهاد می نماید تا نوآوریهای در زمینه های مختلف هنری بخوانند تا نمایشات وی بیش از پیش دلچسپ و تماشاایی گردد، وی بدین عقیده است که هنرمندان زمانی موفق است که همیشه به نیاز هنر تماشای نظر بینندگان و تماشاچیان را جدایه حساب آورده و به نظرات و عقیده تماشاچیان در مورد نمایش کم اهمیت ندهد. زیاد به دادن و درغین زمان کم به دادن ژوندون

بیش از صد صفحه کلاسیک تا حال برای هنرمندان و هنر دوستان خویش از خود یادگار گذاشته، از همین سبب آواز خوان حنجره طلایی اروپا لقب گرفته است او کنسرت هایی میبکشد که بگفته خود اروپاییان همچنان انگیز ترین نمایشات هنری و آواز خوانی است، زمانیکه خبر نمایشات این آواز خوان اعلان میگردد گویی در همان شب جشنی برپا گردیده، مردم از خوشوقتی و شادمانی دست از پائینی شناسند. وی (جام لاست) نام دارد چهل و پنج بهار زندگی را پشت سر گذاشته، یک مترو نمود سانی قد دارد، موهای آشفته و ریش بیضوی شکل دارد، دلائل خواندن آواز ژست ها و حرکات جالب اجرا می نماید، زمانیکه در مجالس حضور بهم میرساند مانند فرمانروایان دوم باستان کلاه خویش را از سر برداشته و با غرور در حالیکه تبسم در لبهایش مظاهر دست از صفوف مردم میگردد. بصورت عمو م در اکثر نمایشات جام خودش رهبری گروه هنری خویش را بدوش دارد، او آهنگهای دلچسپی ترتیب میدهد، بصورت عموم (جام) عاشق آهنگهای بین المللی دست و موسیقی را به مفهوم وسیع آن قلبا دوست میدارد و عاشق ببقار جاز است.

این هنرمند از هفده سالگی به موزیک علاقمند گردیده و از همان سن هفده سالگی سرگرم دروس عملی و نظری گردیده و از همان آوان جوانی بدینطرف با علاقه و پشتکار خاص به تمرینات مداوم پرداخت و تا حال که نمایشات بیشماری تشکیل داده در کنار مصروفیت و موفقیت های هنری که بدست آورده، از مزایای مادی نمایشات خویش باندازه کافی برخوردار گردیده است. نامبرده از همان آوان جوانی که به موسیقی دست رسی یافت محبوب همگان گردید و قلم برایش آینه درخشان هنری پیش بینی میکردند و اینک این قیاس از قوه به فضل آمده و جام خواننده مغربوب اروپا گردیده در کنار اینکه خواننده است، موزیکهای گشتنگ و زیبایی ترتیب می نماید که هر پارچه تئیه شده وی ارزش مادی و معنوی زیادی دارد، وی معروفترین آواز خوان عصر خود است. نامبرده با اعضای ارکستر خویش نمایشات بیشماری در امریکای شمالی، امریکای جنوبی، استرالیا، اتحاد شوروی، کانادا و یک سلسله کشور های دیگر اروپایی اجرا نموده که مورد استقبال گرم تماشاچیان قرار گرفت، بسی برای هزاران نفر موزیک را بشکل واقعی آن تجلی داد.

به عقیده و نظر تماشاچیان هردوبه آن اندازه غلط است که به هیچ بهادادن آن، باید حدوسطی و معیار منطقی را در این مورد مراعات نموده و از هنرمایش درس گرفت، در حقیقت نمایشات بذات خود برای هنرمند بهترین درس علمی و نظری است چه هنرمایش باید نظریه نمایش گذشته فرق کلی داشته باشد و هنرمند به آن اندازه توانا بوده و در رشته خویش دسترسی داشته باشد که هنرمایش خویش را به آن اندازه ریالستیک جلوه دهد که بیننده خویش را عملاً در جریان حوادث قیاس نماید و طبعاً رشته ارتباطی که بیننده را با نمایشات روی صحنه تیاتر ویاپرا مرتبط میسازد همانا موفقیت هنرمند (تجلی واقعیات موضوع مورد نظر است) بنظری هنرمند دوکنار تجلی واقعیاتی از زندگی زمانی موفق است تا از سبک های مختلف و تکنیک های جدید نمایش هنر حداکثر استفاده نموده و همیشه در نمایشات خویش یک سلسله نوآوریهای راورمی داد و چه بدون نوآوری در هنر و نمایشات هنری، رویهمرفته نمایشات شکل تکراری و در عین زمان شکست تجریدی را بخویش اختیار می نماید . عمده ترین مطلبی که نامبرده در نمایشات نظر بدیگران سبقت چسته و گامی فراتر گذاشته سبک آواز خوانی خویش را کاملاً یک سبک جدید و مودودن نموده و از سبک کاملاً جدیدی در این مورد پیروی می نماید .

دراکثر نمایشات جام خودش و همی گروه های مجموع آرکستر جام نیز متشکل از جوانان چیره دست در رشته های منحصر بفرد خویشند اند، زمانیکه پرده کنامی رود و جام با گروه خویش بروی صحنه ظاهر میگردد و بعد از شروع نمایش گویی معشری برپا میگردد، از یکطرف هنرنمایی جام و گروه وی و از جانب دیگر استقبال مردم چنان فضای سالون را آکنده از شهود و هلهله میگرداند که تعریف آن از عهده هر شخصی خارج است، در حقیقت موفقیت گروه آرکستر را باید مرهون آواز رساوگیری جام دانست . رادیو لوکزامبورگ اعلان نموده که هنرنمایی و آواز خوانی جام ، آواز خوان جوان (الویس پرسلی) را از صحنه بدر کرد .

جام در هامبورگ خانه ساده ای دارد، اثاثیه منزلش نه آنقدرها گرانبها و نه آنقدر کم

بهاست بلکه حدوسط را در این مورد برگزیده است، نامبرده در منزلش باخانم و سه فرزند خویش زندگی دارد .

جام سخت علاقمند پیانو گردیده و هر وقتیکه سری به اطفال و خانه می زند، پشت پیانو قرار گرفته و مرتب به نواختن آن می پردازد و درین پشتکار عجیب و غریبی که در تمرین

پیانو از خود نشان میدهد در عرصه های آیتده هنری حتما از موفقیت زیادی بر خوددار میگردد. هنرمند نامبرده چهارده سال تمام در رشته موسیقی تحصیل نمود و حالا نیز از تحصیل و بدست آوردن معلومات از عرصه های مختلف هنری لغتته ای فرو گذاشت نمیتواند.

خدمت بزرگی که جام برای هنرمندان جوان نموده اینست که برای آنها اساسی را بشیاد نهاده و از لحاظ هنری دوست ترین اساسی

است، جام در حقیقت اولین سنگ تپدا ب تلفیق موسیقی کلاسیک را با موسیقی امروزی گذاشته است و موسیقی را به مفهوم وسیع آن قابل درک و قابل قبول میداند نه به مفهوم خیلی محدود، چه داشتن ابتکار و افق وسیع هنرو آیتده هنرا تا بنای دیدن از جمله

خصوصیات یک هنرمند مبرز است و هنرمند واقعی محدود نمی اندیشد بلکه در یک ساحه

خیلی ها وسیع می اندیشد و افق تفکرش سرحدات دور دست را در می نورد. از در میان گذاشتن نظریات خویش در مورد هنر و هنرمندان

به معلومات هنری خویش می افزاید، تنها خوب نواختن و یا خواندن گیرا برای هنرمند آواز خوان و نوازندگان کفایت نمی نماید ،

باید از لحاظ نظری و تئودیکی نیز باید درمداوچی از پلکان علم موسیقی فرا داشته باشد و آنچه ان معلومات وسیعی داشته باشد تا در موقع لزوم بحیث یک هنرمند از هنر به مفهوم وسیع و یا محدودان دفاع نماید .

آواز خوان نامبرده بیشتر اوقات خویش را در تمرین آواز خوانی و زندگی در دهات میگذراند، وی آب و هوای دهات کشورش را نظریه آب و هوای پردود و غبار شهر ها سبقت داده و در فضای آرام دهات بگفته خودش آرام و بی سرو صدا زندگی می نماید اما در نمایشات خویش آنقدر هنرمند پرسرو صدا است که وی راجتجالی ترین آواز خوان غرب نام داده اند .

طفل و مادر

حواس پنجگانه نوزاد

حواس پنجگانه نوزاد از همان آوان تولد فعالیت می نماید ولی نه به آن حجمی که در برابر هر عملی عکس العملی از خود نشان بدهد .

چشم ها:

در ساعات اول تولد نوزاد حرکات چشمهای اطفال کوردینه نشده نیست و غیر طبیعی حرکت می نمایند . بعد از چند ساعت حرکت مشترک هر دو چشم نوزاد آغاز می یابد ولی درین حالت تا هنوز طفل چیزی را نمی بیند . روشنائی خیره کننده مزاحم نوزاد میشود او را تکان داده و طفل ازین ناحیه ناراحتی نشان میدهد . ازین لحاظ در اتاقی که نوزاد تولد شده و ممکن است مدتی آنجا قرارگیرد نباید از حد زیاد روشن باشد .

چشمان نوزاد معمولا آبی رنگ می باشد و به مرور زمان رنگ خود را تغییر می دهد . در همان لحظه ای که نوزاد تولد میشود فایده یادی به چشمهای او دوامی چکاند این عمل دوستی است و در برابر مکرر و ها و امراض که ممکن است در هنگام تولد چشم طفل برادر محفوظ و مامون می مانند و در غیر آن ممکن طفل به امراض مهلک چشم دچار شود و یا بسیار احتمال می رود که باعث کور شدن نوزاد گردد .

در طول چند روز اول بعد از تولد نوزاد در کنج های چشم او پخل بملاحظه میرسد اگر در چشم طفل پلکها وجود ندارد و یا خود تخم چشم سرخ معلوم میشود هیچ دلیلی نیست که کسی وارخطا شود . روز چند بار

بپلو نمی خوابند پکه گوشش هم وضع نور مال بغود میگردد .

عقیده نا درستی است که میگویند گوش های پام اطفال زاده درست نخواستن طفل و یا گذاشتن نادرست سر او روی بالش می باشد . ازینرو پلستر گرفتن گوش طفل موجب ندارد و دیده شده که مدت زیادی گوش طفل بسته شده ولی بعد از آنکه پلستر از گوش او دور گشته و باره گوش نوزاد شکل اولی خود را اختیار نموده

است .

حسی ذایقه

نوزاد قادر است مزه غذای خودش را تمیز کند مثلا بعضی از اطفال از خوردن چائیکه شیرینی کم داشته باشد ابا می ورزند در همین یک هفته عمر خود نوزاد رویش را چمک می سازد و جای دانی نوشد اوغنا را دوباره

ولی باید خاطر نشان سازیم که بایک پنه دوبار به پاک کردن چشم طفل تان نیر دازید . اگر درست از چشمان طفل خود مواظبت کنید دو ظرف چند روزی پخل کنج های چشم او برطرف میشود . ولی توصیه می نمائیم که اگر پخل چشم نوزاد بر طسرف نشد به دکتور مراجعه نماید .

گوش ها :

حس سامعه نوزاد فعال است . در روزهای اول تولد خود طفل به زنگ های تلفون و صحبت های پست و بلند بزرگان چندان اعتنائی نمی نماید ولی اگر در وازه اتاق رابه شدت بزنیم و یا آواز رعد و برق طفل نوزاد را از جاییش تکان میدهد . بعضی اوقات نوزاد از آواز های بلندی که اذیت می شوند باگریه و ناراحتی جواب می گویند . طفل را باید از قیل و قال و آواهای گو سخراش در امان نگهداشت .

پکه های گوش طفل نورمال مکلا نمسو کرده ولی اکثر اطفال باگو شهای غیر طبیعی زائیده میشوند . اتفاق می افتد که یکی از پکه های گوش طفل پام تر میباشد چونکه طفل همیشه سعی می نماید به همان طرف سرش را دور بدهد .

بعد ها ، زمانیکه طفل فقط به همان یک

تف می کند و یک قطره آنرا هم از گلو پائین نمی برد و اگر غذا ترش ، شور و یا تلخ باشد ابتدا طفل به علاقه نمی خورد و در برابر هر کدام آن خود را قواره قواره میسازد . طفل شیرخوار غذای شیرین را با مزه های شیرین جان میکند راستی ، فراموش کردم یاد آور شوم که بعضی از نوزادان جای شیرین چک را هم با علاقه می نوشند حتی در چائیکه چند قطره آب لیمو ریخته باشیم هم میخورند .

جلد :

جلد طفل نوزاد در انشای تولد با ماده چربی که رنگ زرد سفید نما پوشیده می باشد . درین ماده مقدار زیاد ویتامین ها و هرمون ها که برای نمو طفل ضروری محسوب می گردد و جود دارد . در ظرف چند ساعت این چربی جذب می شود بعد از جذب چربی طبیعی طفل رنگ جلد نوزاد گلابی شکل

معاینه اطفال توسط داکتر و تجویز ادویه وقتا فوقتا لازمی پنداشته می شود

ژوندون

هنگام غسل دادن طفل باید دقت زیاد بخرج داد.

نرم و مخملی میشود. بعدها در اثر پاک کردن جلد طفل شیر خوار زخم ها روی جلد او ظاهر می گردد. برای اینکه این حادثه رونما نگردد چاره هایی هست که در اکثر مواظبت درست از جلد طفل حاصل نشده میتواند.

بعضی اوقات در مدت ۱-۲ روز جلد نوزاد سالم دارای لکه های گیوه رنگی می باشد درین حالت طفل راحتما به دکتورشان بدهید زیرا کمبودی رنگ جلد طفل شاید بعضی اوقات از سبب نقایص قلب و معوی بودن جوف های قلب باشد و این خصوصیت مہلک است. بعضا رنگ جلد دفعتا تغییر می نماید. این چنین تغییرات جلد طفل همیشه علامه خطر است و باید بصورت فوری نزد دکتور مراجعه شود.

تغیر رنگ جلد اطفال در اثر بی نظم شدن دوران خون یا سیستم تنفسی اطفال صوت می گیرد و در بعضی او قاتیکه طفل خنک بخورد رنگ جلد اطفال کمبود میشود و تغییر می نماید ولی این تغییرات بصورت فوری و آنی انجام نمی شود.

زردی :

در ۳-۴ روز اول زندگی اکثرا جلد اطفال نوزاد کمی زرد می شود در ینحالت طفل بیشتر می خوابد و سینه مادر را کمتر می گیرد معمولا بعد از چند روزی زردی جلد طفل کم می شود و جلد مذکور دوباره رنگ نازک گرفته و کلاپی میشود. اگر زردی در روز مطلع ساخت. اگر از همان روزیکه زردی روی

اول حیات طفل ظهور می نماید و یاخود از بین نمی رود لازم است که طبیب را از موضوع گرفته و کلاپی میشود. اگر زردی در روز مطلع ساخت. اگر از همان روزیکه زردی روی

ش ۱

ش ۲

جلد طفل پیدا میشود فقط از همان آوان از گرفتن سینه مادر اباء می ورزد باید نزد دکتور از دست طفل شکایت کرد. بند بدمی غده های شیری :

بعضی از نوزادان چه دختر و چه پسر دچار پندیدگی غده های شیری میشوند و این عمل بروز های پنجم ششم زندگی آنها صورت می گیرد از سینه های آنها در ینحال یک ماده شیرمانندی خارج می شود. این حادثه دلیل مریضی طفل نیست بلکه این حادثه ایست که انثای تولد بعضی از مواد از خون مادر بهخون طفل یکجا شده که بالنتیجه از طریق غده های شیری اطفال بیرون می شود.

این حادثه بلون اینکه محتاج به تدای باشد خود بخود در ظرف چند روزی مرفوع میگردد.

بچق و بندی کردن سینه های طفل (جی جی) شدیدا ممنوع است چونکه ممکن است در اثر این عمل التهابات شدیدی در غده های شیری اطفال ظهور نماید.

فراخی رنگ ها:

در قسمت های بالای بینی و بایشت سر اطفال نوزاد اکثرا لکه های سرخ رنگ به ملاحظه می رسد که علامه فراخی رگهای حامل خون اند. معمولا این لکه ها تا آخر سال اول زندگی نوزاد از بین می روند و جلد رنگ اصلی خود را میگیرد. باید لطفا ووق بزید

طفل از همان آغاز کودکی به محبت و عاطفه مادر احتیاج دارد.

طفل مادر

متوجه این لکه هابود و در صورتیکه اضافه شده می‌رود به دکتور مراجعه نمود . حساسیت جلد :

از لحظه تولد طفل فوق العاده حساس است و تماس هائی را که با او صورت می‌گیرد تمیز کرده و اینکه چگونه با او پیش آمد میشود احساس می‌نماید هرگاه طفل در بقل کسی قرار داشته باشد و طرز گرفتن او هم ناراحت کننده نباشد طفل در بقل او آرام قرار می‌گیرد و کسی که او را درست در آغوش نگرفته باشد ناراحتی سر داده به غریبه آغاز می‌نماید .

در صورتیکه عضلات طفل بصورت بسیار بی‌اعتنائی هر طرفی کشی و وش شود طفل افکار میشود و غریبه میکند . و اگر با طفل به ملایمت و با احتیاط رفتار شود عضلات او مقاومت نشان نمی‌دهد و آرام می‌باشد .

طفل از روز اول تولد خود در برابر

گرمی سردی و درد حساسیت نشان می‌دهد . طفل را نباید گرم و سرد کرد یعنی از هوای گرم دفعتا به هوای سرد بیرون نمود و یا اینکه از هوای سرد او را دفعتا به هوای گرم داخل کرد . (چنانچه اکثر این اتفاقات در وقت حمام دادن طفل بیشتر صورت می‌گیرد) و در پهلوی این کارها راضی‌نمایی که دردی طفل تان را اذیت کند .

احساس توازن

طفل شیر خوار در برابر تغییر خوردن و وضعیت وجود خود حساس است . وقتی که طفل را روی دست می‌گیریم و یا خود او را بغل می‌کنیم لازم است تادر ماه‌های اول زندگی اش متوجه کله او بوده و سرش را نگذاریم به هر طرفی غلت بخورد چونکه درین دوران خود طفل قادر نیست توازن کله اش را حفظ نماید .

برای طفل خیلی‌ها غوا را خواهد بود که تخته پشت و شانه هایش آزاد در آغوش مادریکه او را بطور خفیف بخود می‌فشارد قرار

گرفته باشد . و دست دیگر مادر او را نگهدارد به این ترتیب نه تنها در روزها و ماه‌های اول زندگی طفل گرفته شود بلکه تازمانی صورت گیرد که او نشستن را بکلی بیاموزد طفل شیر خوار اکثرا تکان می‌خورد و نه تنها از دو سنائی زنده آواز ناگهانی و بلند تکان می‌خورد بلکه در وقت خواب نیز ممکن است از جایش بپرد و یا قنداق خود را ترنماید . اگر طفل را دفعتا از یک محل به محل دیگری بگذارید ، خاصتا در هفته اول زندگی او ، تکان می‌خورد و می‌ترسد . باید دانست که این ترسین ها و این تکان خوردن ها علامه اختلالات عصبی طفل است .

بعضی از اطفا لکيه بیشتر حساس اند حتی تا کلان سالی هم بعضا تکان می‌خورند . البته در محیط آرام این حساسیت اطفال به مرور زمان از بین می‌رود .

بعضی از خصوصیات دیگر نوزاد

ناف: بعد از آنکه ناف طفل بریده شد و بعد از چند روزی افتید زخم ناف طفل باید خشک نگهداری شود لازم است که توجه خاصی به ناف طفل نوزاد مبثول گردد تا به نفوذ کردن میکروب ها در آن زمینه مساعد نگردد . و در صورتیکه قواعد مواظبت از ناف طوریکه لازم است انجام و تطبیق نشود شاید که خودناف مرکزی از انتشارات

مکروب های مونا کون گردد . اگر کدام پندیدگی ناف موجود نیست و یا اگر ورم ناف خیلی ناچیز است بدون اینکه به کدام تدای ضرورت داشته باشد پس از مرور زمان تکلیف ناف رفع می‌گردد .

پند بدمی مایه ها : اگر یکی از مایه های پس نوزاد نسبت به دیگران بزرگ تر است باید فوراً به دکتور مراجعه شود و تکلیف طفل حالی گردد . دکتور ملاحظه می‌نماید که آب گرفتگی در مایه وجود نداشته باشد ولو اگر اینطور هم باشد وار خطائی در کار نیست و ممکن است این نقیصه بدون مداخله جراح و عمل جراحی در مدت کمی از بین برود .

ادرار :

ادرار طفل نوزاد شفاف ، بدون رنگ و بدون بو است . این خصوصیات ادرار طفل بعد از آنکه طفل به سینه گرفتن هم آغاز نمود باقی می‌ماند .

اگر ادرار طفل غلیظ است و یا بوئی دارد باید بدون معطلی به دکتور مراجعه شود چونکه این خود علامه مریضی طفل است . و همچنان اگر ادرار نوزاد لته های طفل را زرد می‌سازد باز هم لازم است تا نزد داکتر بروید و یا خود داکتر را نزد طفل دعوت کنید .

بعیه در صفحه ۴۱

انکشاف صنایع دستی و نقش زنان

به مناسبت سال بین المللی زن
نوشته: را حله راسخ

بر همگان هویدا است که تا ریح زندگی بشر مراحل مختلفه را در پهنای وسیع و همه جانبه زمان گذرانده و در هر مرحله از مراحل رشد، نشانه ها و علائم از خود بجا گذاشته که هر کدام مربوط به پله های معین از زندگانی بشر به حساب می آید و ضمن یک سلسله مشخصات متنوع دیگر در تشخیص مراحل حیات برای درک و شناخت زمانه هازمینه پژوهش و مطالعه را هر چه بیشتر مهیا می سازند و برای اینکه انسانها بتوانند زندگی نمایند و سایل، ابزار و آلات را اختراع و ایجاد نمودند تا بوسیله آن بتوانند از مواد اولیه پیرامون خویش درست استفاده نمایند. در گام های اولی که از ما پیشین آلات و افزار خبری نبود و سایل ابتدائیه مخترعین آن زمان حایز اهمیت فوق العاده بود که بعد ها به کمک فکر بشر در طول زمانه ها تکامل یافته و راه ترقی را پیمود از جمله همین که بصورت کل از آن تذکری به عمل آمده، با فسادگی و ریسندگی نیز تاریخ بس طولانی داشته و دارد همچنان صنعت کاشی

ها و عمارات و کاخ های با شکوه است، گلیم های مستحکم و زیبا، پارچه های خامک دوزی، پوستین ها و پوستینچه های زیبا و سایر پارچه جات ابریشمی، سند و نخ که (شهرت جهانی دارد) اکثر با سر انگشتان همین زنان رنگین میشود.

صنایع دستی مانند مجسمه سازی، حکاکی، کندنکاری، تاسازی، کندنکاری چوب، سنگتراشی مجسمه سازی، حکاکی و غیره نیز در پهلوی صنایع دستی نظر به ایجابات، شرایط و خواسته های زمان بوجود آمده که نشانه های زمانش را تا هنوز باخود دارند. در انکشاف صنایع دستی و در تکمیل آن اوضاع و احوال اجتماعی تأثیر داشته و عقاید و نظریات مربوط همان عصر و زمان نیز در آنها بی تأثیر نبوده و مطالعات امروزی می رساند که خواسته های عصر و زمان در آثار دستی و رشد آنها تأثیرش را داشته و نقش خود را موفقانه بر آن گذاشته است. همچنان در رشد، تقویه تکامل و انکشاف صنایع دستی از نیرو و ابتکار و درایت مرد و زن استفاده گردیده و ایشان توانسته اند در کنار یکدیگر موفق به پیروزی ها و نواوری های درین راه گردند. اما باید متذکر شد که در رشد و انکشاف صنایع دستی بخصوص صنایع نساجی ما قبل ماشین و ماشین، زنان از مردان عقب نمانده اند بلکه بهتر و خوشتر از ایشان پیش رفته و از مردان کمی نداشته اند چنانچه قالین های مقبول و خوش رنگ که زیب بخشای قصر

زنان «صنعتگر» وطن ما در پای کارگاه های قالین بافی، گلیم بافی، سطرنجی بافی، کر باس، الجه، قناریز، نر مه و غیره و همچنان در دوختن پارچه های نفیس، زیبا و قشنگ که بنام خامک دوزی یاد میشود نیاز مبرم به کمک، رهنمائی و اشتیاق سالم داشته و از بوجود آمدن چنین موسسات استقبال نیک می نمایند و از سوی دیگر، چون جریان تجلیل و بر گذاری سال جهانی زن هنوز هم ادامه داشته، این تصمیم ضمن اینکه در ساحه اصلی یعنی رشد صنایع دستی مهم و ارزشمند تلقی می گردد برای زنان صنعت پیشه نیز یک اقدام نیکو و یک فال نیک تلقی شده می تواند.

همچنان نکته مهم و قابل یادآوری در مورد اینکه، قشر صنعتگر و پیشه و ران ما هر کشور مابرای فروش تولیدات خویش بازار خوب نداشته و در مقابل تو رید اجناس و مصنوعات ظاهرا از زنان خارجی تاب مقاومت نداشته و امید میرود بعد از بین جلوه آن نوع مصنوعات خارجی که امکان تولید آن در کشور موجود است گرفته شود.

از جانب دیگر امید آن میرود تا کورائیف ها و اتحادیه های صنعتگران و پیشه و ران تحت حمایت مرکز انکشاف صنایع دستی افغانستان بوجود آید تا صنایع دستی هم راه رشد پیدا کند و پیشه و ران نیز از مزایای آن به زندگانی خویش سر و صورت بخشند.

په پښتو ادب کښې د تاريخي پيښو انعکاس

دويمه برخه

په سوات کښې ده دوه څيزه که چلې دې که خفي
پامخزن ددويزه دې يا دفتر د شيخ ملسي

داقتدار په وخت دوزير ستان د
کاږيگرام نه دهندجالندهر ته لېږ
ديد لي وه.
دغه ماشوم نه با يزید روښان يا
روښان پير جوړ شو چه بياييد
روښاني نهضت آسا س کښيښود.
روښان عالم متصوف ليکوال
شاعر او مبارزو.
دهند دگور گاني سلطنت په مقابل
کښي يې دافغانانو دملې آزادي دپاره
مبارزه کوله.

دايوه منظمه ډله ايزه مبارزه وه
چه په ژبه قلم اوتوره پر مخ تله.
ملې رنگ پکښي ښکاره او روښان
واودهقاني حرکت غير شعوري او
مضمربه دې وخت کښي دحکو متو
نوله خواد شيخ ملي ددفتر پر نسبي
دسقوط سره مخامخ وهغه زمکې چه
دهغه دفتر دپرنسبيپ له مخه به هرو
لسو کلونو دبزگرانو تر منځ له
سره وېشل کيدې اوس دخانانو
ملکيتو نه کر ځيدل اواصلي پخواني
شريک مالکان مجبو ريدل چه د
خانانو دنو کرانو په حيث دهقا ني
وکړي.

دغه رنگه زېل شوي بزگران د
حکومت دمخالف پير بايزيدروښان
مريدان کيدل دهغه تر شا دريدل او
دظالم حکومت سره يې مبارزه کوله.
ملکان ملا کان خانان نوبان او
بلي خواړه ملايان او پيران دحکومت
ملگري او غريبان بزگران کسبگران
اوروښا نفکره ملايان دپيروښان
مريدان او ملگري وو.

ديوي نيمې پيرې مبارزې او
جنگونونه وروسته روښان نيان د
حکومت په زور مات شول دروښاني
نهضت دوره دېښتنو په تاريخ کې
کاملا به عملي نوکه يوه حماسي

مناغ سقانه دشيخ ملي ددفترمن
مونږ پوري نه دي رسيد لي اودا نه
شو ويلي چه حماسي مضمون نري
که نه.

دهجري حلور مي پيرې په سر
کښي په ختيځه پښتو نخوا فنکار
او پښور او ملتان با ندي ددوي
دکورني شيخ حميد حکو مت کاوه
چه ورپسې دده زوی نصر باچا شو.
غزوي سلطنت دلوديانو کور ني
دغه واکمني هم پای ته ورسوله په
دې کورني کښي شيخ رضی دشيخ
حميد ورور او نصر دهغه زوی د
پښتو شاه عران وروود هر يو يو يو
شعر مونږ ته رارسيد لي دي او هغه
تورونه او تکفيرو نه خر گندوي چه
دښمنانو پري لگول تردې وروسته
هم لوديان په تاريخ کښي نوم لري.
دنهې پيرې په نيمايي کښي ټول
هند ددوي تر سلطې لاندې راځي
اونژدې يوه پيرې دوام کوي.

دوي هم دغو ريانو په شا نځيږل
وطن به پرېښودو مجبور شوي ورواد
پښتنو دتوري په زور په بل وطن کې
اقتدار ته رسيد لي وونو ضرورد
پښتو ادب ميزه ددوي سلطنت
سره ملگري وه چه سلطان بهلول
سکندر اوابرا هيم ددغې دورې
مشهور کسان دي.

ددې کورني وروستي باچا په
۹۴۲ ه کښي په پاني پت کښي دباچو
له خوا ووژل شو.

کله چه ددوي دکورني دسلطنت
ستوري ولويد په هماغه کال دپښتنو
دتاريخ په اسمان کښي يو ځلانده
لمر راوخوت
په جالندهر کښي دپښتون قاضي
عبدالله کره سراج الدين وزېږيد او
جهان يې روښان کړ.
ددوي کورني دلودي باد شاهانو

ه ددغې زمانې پورې ددې جالندهر کې
کورنيو دويس اوواړ درنسيب
اصول او مقررات وو
داداجماعي وررعي صلاحات
پورې ددې مکر به معنا کښي يې د
برگري دښمن تاريخي حماسي
تريه ده.

په هغه نظام کښي خانان ملکان
اونوبان اوپه خوا کښي يې هغه
رسمي پيران اورو حاني بزگران
بالل کيدل چه اميرانوړي دمقام اود
دربار دښکار دپاره مقابلې مړ سته
کوله.

په دې منځ کښي عام ولس اود
هغه وخت مهمه مولده طبقه بزگران
تر فشار لاندې ووله يوي خواد
حکو مت مالياتو خراجونو اوسور
ساتو نو پري سور ساعت راوسته
له بلي خواد خانانونوبانوييکارونو
پري توره ورځ جوړوله اودرو حانيانو
تبليغات هم ورپسې وو چه زړو ته
يې دژوندانه نه تور کړي اوپه خپل
نصيب او قسمت يې خو شعا له
وساتي.

شيخ ملي په کليوا لو بزگرانو
ژمکه او کورونه په مساويانه توگه
ويشل اووخت په وخت يې بدلول
داکومه تصادفي خبره نه وه بلکه د
هغه عصر دامپراتوري غوښتنو
دولتي سياستونو په ضدپو عکس
لعل و او همدغه وجه ده کله
چه حکومت قوي کيده په هماغه
تناسب دشيخ ملي ددفتر دپرنسبيپ
دتنسيق ساحه محدود بدله او څو
چه دشا هجبان ورنک زيب زمانه
رارسيدله خبره دې حد ته رسيدلې
وه چه ددفتر نسخې هم ورکي يانې
وي اوچاپه ښکاره ډول لوستلای
اوسا نلای نه شوای خو شحال خان
ختک وايي:

مثلا کله چه پر غلږو دريسر
پر غاړو بوب کاوه اخر تر لان (۱)
او کلات نه يې لا کول نو باب
هو ب حل هو مونه زارت کړ اود
سره غره (۲) سره بې چکره وکړه او
دښمن يې مات کړه خپله حماسي
په دې ډول وليکله چه سر يې
دادی:

پر سور غر بل را نه نن
اور دي
وکړي په جوړي را ته پيغور دي
هو تک بابا په ۷۴۰ ه کښي وفات
شو يدي.

دپښتو ادب په تاريخ کښي مونږ
ددغې زمانې ديو بل شاعر اکبر
زميندار وري له نامه سره هم اشنا
يو.

دشعرونو پر ته دثرت دڅښنو
کتابونونومونه هم را رسيدلي دي چه
ددغو پير يو دپښتنو واکدارانو
تاريخونه اودپښتو دشاعرانو تذکري
دي چه ضرور حماسي مواد پکښي
زيات دي لکه دسليمان ماکو ۶۱۲ ه
تذکره الاولياء چه يوازي اوه مخه
يې زمونږ تر عصره رسيد لي دي
محمد بن علي البستي ۶۵۰ هشاو
خوا تاريخ سوري دشيخ کټه ۷۵۰ ه
لر غونې پښتانه دشيخ احمد لو دي
۶۸۶ ه اخبار اللو دي دجو خان
رايزي ۹۰۰ ه دپښتنو تاريخ دباچر
خان ۹۰۰ ه تذکره غر غنبت اود
کامران خان سدوزي ۱۰۲۸ ه کليد
کامراني اونور چه ټول تاريخي
حوادث اواقعات بيانوي او په ځينو
کښي پښتو شعرونه او شاعران
راښيي.

دشيخ ملي ۸۲۰ ه شا وخوا ددفتر

(۱) اولان داوسني شاه جوي په
شمالي خوا کښي ديو ځای نوم دی
چه دزړو ودانيو نخښه پکښي ښکاري
(۲) سور غر شا جوي اواولان ته
نژدې په شمالي ډله کې دبو غره
نوم دی.

دو صد سالگی هم ار مغان مرگ را نخواهد آورد

زن سالخورده ای که یکصد و یک سال عمر دارد و در تمام عمر خود از برلین پاریون نگذاشته .

دهقان انگلیسی تو ماس ۱۵۲ سال در تحت سلطنت نه سلطان زیست کس چه میداند شاید اگر در باره صحت خود اهتمام بخرج میداد اضافه ترمیز یست ، سالخورده معزز که به غذای ساده عادی بود بعد از یک طعام پر قیمت جهان را و داع گفت . مردم سالخورده ، اترو سورو س را در خود انکشاف میدهد که رک ها را متأثر نموده در نتیجه جریان عادی خون را مانع میشود که یک تفاوت مزمن بین جریان خون و احتیاج عضلات قلب بوجود میاید . قلب ، بیست چند اضافتر از سایر اعضای و جود به خون احتیاج دارد . نظر به تخمین ۴۰ تا ۷۰ فیصد علل مرگ در سنین پیری عبارت از مرفن کار دیو سکا لر میباشد . بقیه در صفحه ۵۹

هم در سن ۱۰۴ سالگی مرد میگفت آنهایی که آرزوی عمر طویل تر را دارند باید در همه امور شعار میانه روی را پیش گیرند اضافه تر هوای تازه تنفس کنند ، اضافه تر غسل کنند و اضافه تر اعمال بدنی و سپورت اجرا کنند . بلو تارک بقرا معلوم به این مقوله که « پا هایت را گرم و سرت را سرد نگهدار » ایمان داشت . وقتی از داکتر کولوسوف در باره ریکارد طول عمر پرسیدند گفت که انسان فقط جدیداً شروع به بلند شدن به قله عمر دراز نموده برای مثال ماهی برای دو صد سال و شاهین اضافه تر از یکصد و پنجاه سال عمر میکنند و آثار یکدوره گذشته (فلورا) ریکارد های طول عمر جالبتری را نشان میدهد درخت بلوط و خرما هزاران سال عمر میکنند .

برخور دیم گل باجی و صنم ، که گل باجی ۱۱۲ ساله ما را بخانه خواهرش رهنمایی کرد ، او بسرعت در جاده ها حرکت میکرد .

گل باجی صحبت را آغاز کرد ، آخر او ده سال از خواهرش بزرگتر بود هنگامیکه ایشان را ترک کردیم در راه داکتر سفا روف گفت :

« اینجا در اتحاد شوروی حد متوسط عمر ۷۲ شمرده میشود با آنکه هر شخص مسن یک اسرار برای جهان علم است ما اکثر آ از فواید هوای تازه کوهستان میشنوم یا از فایده لبنیات و گوشت تازه و یا سبزیجات ، مگر این تنها در کوهستانات تالیش میسر نیست . در سویز رلیند حتی اقلیم بهتر از این است مگر در آنجا مردم چنین از عمر طویل برخوردار نیستند .

هر شخص طویل العمر یک مجموعه از علت ها و شرایط است ، تجربه چندین ساله ام نشان داده است که هیچگاه اشخاص طویل العمر به احتضار پر تکلیف دچار نمیشوند . برای مقابله با مرگ زود رس تنها لازم نیست که انسان بداند چه برای وجود مفید است یا عمر را طویل میسازد بلکه دانستن اینکه چه برای صحت انسان مضر است هم ضرور میباشد .

مردم جوان معمولاً به مسایل طول عمر چندان علاقه ندارند اینها خودشان را در مسیر تند باد پیری نمی شمارند و در سنین پیری که بسیار دیر میباشد درباره طولانی زیستن فکر کنند . علمای عمر شناسی هنگامیکه مسایل مربوط عمر زیاد را مطالعه میکنند میکوشند تا آمدنش را کم توجه تر و بیدرد تر سازند .

عمر شناسی یک علم بسیار قدیمه است هیو گرات که تصادفاً خودش

آذربایجان یکی از جمهوریت های اتحاد شوروی بنام سر زمین طویل العمر ها خوانده میشود ، از هر ۱۰۰۰ نفر تقریباً ۵۰ نفر اضافه از صد سال عمر کرده اند . واکنش ایشان در ناحیه لیریک و کوهستان بالیش زیسته اند . شیر علی مسلوف که در سال ۱۹۷۳ بعمر ۱۳۶ سالگی فوت کرد تاجائیکه فهمیده شده مسن ترین شخص در روی زمین شمرده شده و اتفاقاً شیر علی هم در همین محل تولد شده است .

در اینجا میتوان معاصرین فدور داستایوسکی ، لیوتو لستوی چار لژ دیکنز و کیست وردی را ملاقات کرد برای مثال مجید اکایوف چوبانی در قریه تاکیا باند در سال ۱۸۳۵ تولد شده امروز باسن ۱۴۰ مسن ترین نفر در اتحاد شوروی شمرده میشود . او بلند قد و قوی و چهار شانه با قوه دید خوب است . تنها خطوط عمیق در چهره والاشه های فرو رفته اش راز عمر درازش را افشا میکند .

داکتر نبضش را ۶۲ بار در دقیقه و فشارش را ۱۴۰ بالای ۷۰ وانمود ساخت . اکایوف طریق خاص زندگی خودش را که به اساس رسم و رواج قدیم استوار است دارا میباشد . او هرگز مشروب الکلی نمینوشد و به صورت اساسی گوشت تازه و لبنیات و سبزیجات غذایی را تشکیل میدهد .

فا میل اکایوف از ۱۵۶ نفر تشکیل شده که عبارت از فرزندانش نواسه هایش و کواسه هایش و بدوام آن میباشد هفتاد سال قبل زنش مرد و او دوباره از دواج کرد زن تازه اش کنون ۸۳ سال عمر دارد .

بعد از دیدن تاکیا باند ما به یک قریه بلند تر که دهجونی نامیده میشود رفتیم ، در آنجا به دو خواهر مسن

یکی از تابلوهای هانری که گوشه ای از نورستان را نشان میدهد

میدهد؟
من اکثراً به رسا می مشغول
می باشم، و هم کتبی را جمع بسته
افغانستان مطالعه مینمایم مجلات
خارجی را ورق میزنم.
یعنی اکثر کارها و مشغولیت
های مرا مسایل هنری و ذوقی
تشکیل میدهد.

عصر یکی از روزها از خانه برآمدم و
مصرف تماشا شدیم این منظره
سخت توجه ام را به خود جلب
نمود، خانه آمدیم و آنرا ترسیم
نمودم تا حال چند بار این تا بلورا
کشیده ام.
میرسم غیر از رسا می دیگرچه
چیز مشغولیت تا آنرا تشکیل

تمامش را دوست دارم، زیرا همه
آنها را خودم بوجود آورده ام، مشکل
است فرقی میان آنها قایل شوم،
اما فکر می کنم تابلو اسپها خوب
ترسیم شده.
این تابلو هم از روی عکس
است یا آن منظره را بچشم خود دیده
اید؟

در پهلوی منزل ما در فرانسه
این اسپها که از یکی از دوستانم
می باشد به چرا مشغول می باشند

سچرا؟
از یش خوشم نیامده بود.
دو مین اثر تان چطور؟
خودش بد نبود. من به طبیعت
علاقه فراوان دارم و در اکثر آثارم
منظره ها و گلها را ترسیم
مینمایم.

یکی از تابلوهای تان گو شه از
وادی نورستان را نشان میدهد، آیا
آنجا را دیده اید؟

میگوید: منظور تا آنرا فهمیدم
من آنرا از روی عکس ساخته ام،
اما آرزو دارم این وادی زیبا را از
نزدیک ببینم تا حال سالنگ و
بغمان را با همه زیبایی و عظمتشان
دیده ام.

شما استادی هم در پنهان
دارید؟

خیر، ذوقم استاد م بوده.
از بین این آثار تان که در
نمایشگاه قرار دارد کدام را بیشتر
می پسندید؟
سگرتی آتش زده می گوید:

چند تابلوی دیگر از هانری
که در نمایشگاه اخیر عرضه شده بود

پرتگالیا در انگولا هیچک فابریکه بزرگی را رونق نه بخشیده در حالیکه مواد معدنی این سرزمین نسبت به کشور های همجوار از قبیل کانگا و یارودیز بیشتر و عالیتر میباشد و هم بهترین بنادریکه با خطوط آهن با افریقای جنوبی رودیزیا و کنگا وصل و امکانات خوبتری و سریعتر ترانسپورتی را نیز مالک میباشد باید علاوه کرده که پنجاه فیصد صادرات و واردات افریقای جنوبی از طریق بنادر و قطار های استعماری پرتگالی صورت میگیرد . پرتگال مسئول تهیه يك تعداد معین کارگران برای معدن آر. پی. دی میباشد که تعداد آنها سالانه به سه هزار کاری میرسد با آنکه قسمتی از کارگران شخصا بکار مراجعه کرده و دستمزد خوبی میگیرند ولی با این هم مجبورند قوهی فزینگی زیادی بخرچ دهند .

فابریکات انگولا ضرورت خود را بکارگران اطراف دهات و مردان قوی هیکل آنجا بمقامات پرتگالی آنجا پیشنهاد و پیشنهاد شان توسط پولیس پرتگالی پذیرفته میشد . آنگاه پولیس جوانان قوی هیکل سیاهپوست دهات و قصبات انگولا را محاصره و تعداد ضرورت فابریکات را مهیا میساخت و از همین ملحوظ در حدود ۲۰۳۳ ساحه انگولا بر علیه سیستم استعماری پرتگال بجنگ و مجادله برخاستند که شروع این عهه شورشها در اوایل سال ۱۹۶۱ صورت گرفته و ۱۴ سال از آنروز میگذرد که در اثر بوجود آمدن جنبه آزادی ملی انگولا جهت بدست آوردن استقلال خویش میکوشدند بالاخره در سال ۱۹۷۱ انگولا (ایالت دوزابری) را بدست آورد جنبه آزادی ملی انگولا بزودی سراسر کشور را فرا گرفته مخصوصا در شمال و نواحی شمال شرق کشور انتشار یافت جنبه آزادی تحت رهنمایی شاعر و نویسنده ای معروف «اتوستینو نتو» نه تنها افریقایی هارابه دور خود جمع کرد بلکه یکعه پرتگالیا را نیز بخود جلب نموده مجادله علیه سیستم استعماری و همچنین دکتاتوری فاشیسم هادامه میدادند .

اوضاع داخلی انگولا چندین مراتبه در مجامع بین المللی مورد بحث قرار گرفته بود . اگر بشهر های ساخته پرتگالی که در قلب افریقا بنا یافته نظر انداخت مانند نندارتون های غنی صنعتی، کلتوری و غیره است که با اموال گرانبهای پرتگالی دیده میشود . عنعنات تاریخی انگولا داستان غم انگیزی دارد چه تاریخ این سرزمین از زمان حکمرانی پرتگالی شروع نگردیده بلکه از ۱۵۷۵ زمانیکه «بولو دبه دونوخی» در جزیره کوچکی لوندرا (امروز بلاز ریژوف شده و محل غسل و آبیازی اشخاص انتخابی و صاحبان رسوخ) وارد شده و از قرن ۱۴ میلادی مملکت مستقل کانگوولوندا بوجود آمد شروع گردیده است دوالر بوجود آمدن حکومت کانگو و درخواست نیمه لوکین قبل از ورود پرتگالی ها در يك ساحه بزرگی حکومت داشت حکومتی تشکیل گردید که

ساختمان های مدرن امروز زیاد در انگولا دیده میشود.

تازه ترین جمهوری بر اعظم افریقا انگولا

گروه خر از جمله حیوانات است که در انگولا زیاد یافت میشود

نموده تاسفید پستانیکه از انگولا به پرتگال بازگشت میکنند بمشکلات بزرگ مالی مواجه نشوند . مساحت جمهوریت انگولا ۱۲۴۶۷۰۰ کیلو مترمربع ونفوس آن در حدود شش میلیون بالغ میشود پایتخت آن شهرزیبا وعصری لوندنا وداری ۶۰۰ هزار جمعیت میا شد انگولا بقیه در صفحه ۶۱

حیات سیاسی وحتی اقتصادی کشور پرتگال را روز بروز مختل وآشفته میسازد در انگولا جنگ داخلی بکلی جانشین نبرد علیه استعمار شده است که احتمال تجزیه انگولا را خواهد داشت زیرا مناطق نفوذ قوای مسلح دسته های سیاسی متخاصم بر روی خاک آنکشور مصیبت زده مشخص میگردد کشور های غربی واضلاع متحده مساعدت های مالی به پرتگال فراهم

وازمین راه سرمایه سراسری بدست آوردند و آنها آتقدر باین تجارت رونق بخشیدند که توجه ملل ثروتمند وتجار حریص را بخود جلب کرده تقاضا برای این امتعه بیشتر گردید پرتگالی هامراکز تجارت غلام رادر نقاط خیلی حساس چندمیل از آب های شور سا حل تاسیس کرده قلعه های مستحکم ، چوک های عسکری دوجاهای مهم آباد کردند که بقایای آن تاامروز بمشاهده میرسد این فکتور ها بیشتر درلوبیتو ،بنگوویلاولوندا موقعیت داشت بعدا مرکز مهم تجارتی غلامان تنها دریک نقطه (پونگواندنگو) تمرکز وشهرت پیداگرد . وامروز که یک قرن ازمنع قرار دادن رسمی تجارت زنده جان وبشر بیگانه میگذرد . دفتر مسافرتی پرتگالی در انگولا بکمال افتخار مارکیت های تجارتی «گنشته» غلامان رابر خ توریست هامی کشانیدند که یکی از این مندوبیای حقیقی انسان فروش پرتگالی هنگام مشاهده آبشار (براکان نالس) که از حیث بزرگی سومین آبشار جهان است برای توریست نمایش میدهند .

بالاخره این همه فجایع، چودوچااول حیثیت پرتگال وانزد ملل افریقایی پا یسین آورده بالاخره مردم آن سرزمین به ستوه در آمدند . وجنگلهای چندین ساله راعلیه این کشور ر استعمار گر بوجود آوردند بمناد مجادله و خونریزی های زیاد بالاخره درنیمه شب ۱۹ عترب سال جاری پرتگال آزادی واستقلال این کشور ستمدید رابعداز ۵۰۰ سال استعمار اعلام کرد ویک کشور دیگری در حلقه کشور های آزاد وجمهوری در اوراق تاریخ بشریت افزوده شد .

درحالیکه آشتیگی های گوناگون و دشواری

سرحداث آن ازطرف شمال مصب دریای کانگو وازطرف شرق تادریای کانگو وازجانب جنوب الی شهر موجوده ای لوندارا دوبر میگرفت پایتخت این سلطنت بزرگ مونزاکانگو بود در ۱۴۹۱ تزینگاشاه انگولاشد وبعد از حکومت وی جانشین «الفونسامبیه» برسر اقتدار آمد درانوقت کانگو مناسبات دیپلوماسی خود را با پرتگال بصورت عادی ونورمال ادامه داده بود درقرن ۱۶ میلادی عساکر کانگو شروع بکنجکاوی نموده درنیمه قرن مذکور پایتخت رابدست آوردند کانگویی هابانرکمک پرتگالی های که میخواستند خود شان بر کانگو حکومت کنند بگرفتن انگولا پرداختند .

پرتا لیا پرتکانگو شتافته بستر حکمرانی رادران سرزمین هموار نمودند ولی متاسفانه دراتر جنگ های داخلی کشور مذکور از پا درآمد درعین زمان برای مدت درازی (۱۵-۱۹) درساحه مذکور حکومت لونداناکشف کردکه ساحه موجوده انگولا رادر برمیگرفت که ازشمال بامتداد کوانگو تا دریای زامبزی وبوالابی ادامه داشت بزرگترین قدرت این کشور باحکومت شاه جمبو تشکیل بخشید بالاخره درقرن ۱۹ کشور مذکور روبه ضعیفی گذاشت . پرتگال از موقع استفاده کرده ازدو طریق داخل این کشور شدند راه اولین مکتشین پرتگالی که در آن «سیلرواکتیرا» نیز صه داشت در ۱۷۹۵ میلادی ساحه دریای کانگو، کونگو وکسای را دشت های بیچی تحقیقات میکردند وعبور دوم آنهاکه کمتر از دشت داشت تجار پرتگالی جهت بدست آوردن غلامان بود .

البته هدف ایشان تحقیقات علمی نبوده بلکه رسیدن به کازیمبی یا یتخت سلطنت لوندنا بود که اشتباهات کار توگرافها آنها را براه غلطی رهنمایی وبسوی شمال بکشا نید پرتگالی ها دوائر آن مناسبات خود را بالوندنا محکم وادنیاط مستقیمی راقایم کردند .

بهین ترتیب فعالیت پرتگالیها در سرزمین افریقا به بهانه تحقیقات واكتشافات علمی بیشتر گردید وهدف آنها از همه بیشتر بسوی طلا، الماس، مرچ وغلام بود تا توسط کشتی هابکشور خود نقل بدهند . در تصرف امریکای جنوبی پرتگال یگانه کشور بهانه جوی بود که در ردیف الف قرار گرفته است همچنین اولین کشوری بود که به نقل غلامان از این براعظم پرداخت وهمانطور فروش غلام سیاهپوست رادر نواحی امریکای شمالی وهم در کشورهای عربی رواج داد. هنگامیکه ازطرف جامعه ملل فروش غلام منع قرارداده شده پرتگال آخرین کشوری بود که ازین پیشه خاتمانسوز دست کشید هنگامیکه این تجارت در انگولا وموزنبیق منجبت یک تجارت داخلی رونق وانکشاف یافت برای سالهای درازین درین ملل مذکور ادامه داشت . غلامی وکار شاقه پیشه وکار دقپسند پرتگال در قاره افریقا بود که پرتگالیها در میان ملل جهان باین کسب افتخار میکرد

یکی از زیبا رؤیان ننگرو که سرو صوت خود را با رسمه وموره های رنگینی آرایش مدهند.

پرتوی چنداز

زندگانی استاد خیر محمد

سبک استاد خیرمحمد:

استاد خیرمحمد در اوان طفولیت و جوانی علاقمند سبک کلاسیک بود، اما بعد هاز طرفداران سرسخت ریالیزم گردید، قبل از اینکه به ایتالیا سفر کند، کارش شکل دیگری داشت، اما بعد از بازگشت سیستم کار، طرز رنگ آمیزی و فیره خصوصیات رسمی اش تغییر کرد اولین باریکه اواز ایتالیا بازگشت چهره جاهد پسرش را چنان پروی صفحه تات ترسیم نمود که با تابلو های قدیمه اش از نگاه رنگ، پرداز و غیره قطعاً قابل مقایسه نبود. تاجانیکه بنده بیاد دارم استاد چند تابلو به سیستم ابسترتک نیز کار نموده بودند، استاد با وجودیکه از رنگ های مختلفه کار میگرفت در بسیاری از تابلو هایش رنگ های سرد مخصوصاً آبی بشاهده میرسید، رنگ های درختان را با رنگهای سبز، سر سبز نشان میداد و اگر میخواست خزان ترسیم نماید، در آنصورت رنگ واقعی خزان رادر می یافت. پور تریستست:

نمایشی را که بعد از وفات استاد در مرکز فرهنگی امریکا که از طرف فامیل وی برپا گردیده بود تماشاگران دیدند، همه به هنر پورتريت کاری استاد تحسین ها گفتند. استادان هنر به قدرت پورتريت اومینگریستند و به حیرت فرو میروند.

استاد چندین پورتريت ښاغلي محمد داود و هيرانقلاب افغانستان را رسمى نموده اند که با جرات می توان گفت که قدرت انتقاد هنرى آنها را بزرگترین هنرمندان نخواهند داشت و بنده طودیکه از زبان آن مرحوم شنیده بودم، میگفت که این تابلو ها از برجسته ترین آثارم بشمار میروند.

معلم استاد خیر محمد:

اوهر کسی را که بوی دس رسامی را آموخت بود استاد میدانست، از استادان زیاد نام می برد و به هر کدام آنها اوج و مقامی قابل بود. تا جائیکه از زبان آن مرحوم شنیده ام ماستر عبدالعزیز وایکی از استادان واقعی خود میدانست و میگفت که: (استاد عبدالعزیز گرچه خارجی بود ولی به افغانستان و افغانان علاقه قلبی داشت و به تربیه اولاد افغانستان عشق داشت، حتی میگفت من

نمیخواهم درهدهم بهیرم، بلکه میخواهم در افغانستان بهیرم) استاد علاوه میگرد که ماستر عبدالعزیز آنقدر قدرت رسامی داشت که نظیرش در عصر او پیدا نمی شد، چنانچه وقتیکه مارا به سکچ کردن طبیعت کابل در محلات دورتر از مکتب می برد، بالای دست خود چند خط می کشید و بعد به راهنمایی های ماخود را مصروف میداشت. اما بعد از چندروز در صنف تابلویی را می آورد که انسان به حیرت فرو میرفت، چنان انعکاسات نور را در روی درختان، بته ها، سبزه هاشان میداد. چنان طبیعت را ترسیم میکرد، آنقدر رنگها را باجاستعمال میکرد که گویی عین آنست که دوروز پیشتر با ما رفته بود و بیاد آورده بود، اینچنان سب یکی از تابلو های بسیار قیمتدارو عالی این استاد بزرگ (ماستر عبدالعزیز) رادر خانه نجیب الله خان یکی از نواسه های پروفیسور غلام محمد مصور دیده ام. استاد می فرمود که پروفیسور غلام محمد مصور از فرمانان بزرگ سبک کلاسیک افغانی بشمار میروند و کار های آن ارزش بین المللی دارد.

فامیل هنری:

بی جهت نخواهد بود، زیراین عنوان از بازماندگان این استاد بزرگ یاد کنم، استاد خیرمحمد دوبار ازدواج نموده، با اولاد در سال ۱۳۱۴ ازدواج اوصورت گرفت که از این ازدواجش اولاد نماند و زوجه اش در سال ۱۳۴۰ وفات

یافت، ازدواج دوم استاد در ۱۳۳۴ صورت گرفت که ثمره آن هفت اولاد که از جمله چهار دختر و سه پسر می باشند. استاد فامیلش را بسیار دوست داشت و در داخل خانه خود رسامی میکرد اولادهایش اجازه داشتند تا در وقت رسامی اش صورت ترکیب رنگ و طرز سکچ و غیره را بیاموزند شاگردان استاد نیز در خانه اومی رفتند و از نزدش دس های خصوصی میگرفتند، در اینجا میخواهم چند نفر از اعضای فامیل استاد را که هنرمند بار آمده اند ذکر نموده و معرفی بدارم:

اول: ښاغلي عبدالشکور: عضو ویرسج دافغانستان بانک، علاوه از اینکه در علوم مختلفه مطالعات عمیق دارد، در شق رسامی از سالیان خیلی پیش نزد استاد کار می نموده و کارهای او بطرف کار های استاد نزدیکی تام دارد و خواهر زاده استاد می باشد.

دوم: خانم سلطان: یگانه خواهر بزرگ استاد خیرمحمد است که در قسمت دوخت دویار حایز جایزه شده است. یکی آن از طرف وزارت معارف در سال ۱۳۳۴ و دیگر آن از طرف وزارت اطلاعات و کلتور در سال ۱۳۴۰، البته دوخت های را که این خانم هنرمند انجام داده، دوخت های فوق العاده هنری بوده، طرز رنگ و غیره موضوعات عمیقانه در نظر گرفته شده است.

سوم: دختران و پسران هنرمند: شهناز دختر کلان استاد بجهت معلومه رسم دیرمنو توتنه، که در دوخت و بافت مهارت کافی دارد، موزائیک تکه ها را خوب با هم بافت میدهد و تابلو های قیمتداری از آن بدست می آورد. جاهد خورددترین پسر استاد بالاتر از سن وسال خود تابلومی کشد و برادران کلاترش فانز وجود تابلو های بسیار خوب با وجود صفر سن ترسیم میکنند.

رہا، مینا و نوشین دختران استاد در رشته های دیگر دارای استعداد و علاقه می باشند. جای یادآوری خواهد بود که میرمن جورا خانم استاد، علاقه فراوان به هنر دارد و اولاد ها را در زمینه هنر تشویق مینماید، همچنان به تابلو های استاد علاقمند است و آنها را اذدل و جهان دوست دارد و نگهبانی خوبی از آنها مینماید. جوایز و نما یشا ت:

استاد تمام تابلوهای خود را به بحث آثار هنری خود دوست داشت و به هر یک از تابلو های خود ارزش خاص قایل بود، تابلو های خود را بارها بنام رقابت در جوایز گذاشته و جوایزی به آنها بدست آورده است. نمایشات متعدد انجام ورد نمایشات خارجی نیز سیم داشته، یکی از آنلایکه استاد آنرا بسیار دوست داشت عبارت از تابلویی (زن مریض) است. این تابلو از روی یادش در وقت مریضی، ترسیم گردیده و در نمایش مطبوعاتی جایز جایزه ممتاز گردیده است. استاد و تابلو هایش:

استاد تاحد توان کوشیده است مناظر افغانستان را ترسیم نماید، به هر جا که سفر میکرد از آن محیط سکچ های می آورد آنرا ترسیم میکرد.

وضع دهات، شهرها، کوچه ها و غیره را رسم میکرد و معمولاً هر یک را برنگ روغنی رسامی می نمود، برنگ آبی گرچه مهارت داشت، اما با کار روغنی علاقمندی خاص داشت، او مثلیکه از ضعف و کسالت خود میدانست که از جهان خواهد رفت بناء چهره های اطفال خود را یکی بعد دیگری رسامی نموده و در گوشه های خانه خود یادگار گذاشت برای اینکه از موضوعات آثار استاد معلومات حاصل شود بصورت نمونه اسماء يك تعداد از تابلوهای راذکر میدارم: پامیر- چپادهی کابل- کوچه کهنه کابل- منظره میدان- چلم چی- زن افغان توت تگانی- بزگشی- خانه های فیض آباد- پارک زونگار- چادهی غسورنلس- سالنگ- چهار آسیاب- کوتوالی قدیم- جبل السراج دره آجر- پیرمرد افغان- برف در مسجد حاجی یعقوب و غیره.

رسامی چندروز قبل از مرگ:

استاد راذکتر هانسبت تکلیف ضیق النفسی اجازه آن رانداه بودند تا برنگ روغنی کار نماید، از این روست بزرگی در هنر او وارد کرده بودند، وضع روحی استاد نیز در این باره خوب نبود، برای اینکه او عاشق تابلو های خود بود و نمیخواست هر یک نیمه و نیمه کار باقی بماند، دربینی خود تل های کاغذی می نشاند و آنرا

بدور می پیوست سپس به تکمیل آن میرداخت، بعضی از مشخصات استاد:

استاد مردانك بارك اندام، دارای قد بسیار و ساوژیا، شکل گندمی داشت، چشمهای بسیار تیز و کشنده بود. قبل از گرفتاری به مرض ضیق النفس در مجا لسی سهم میگرفت و گفتار و مزاج های طنز آمیز میگفت، اما در اواخر حیات به تکلیف حرف میزد و احساس ناراحتی میکرد.

استاد يك شخص با اعتماد بنفس خود بود و هرگز ضعیف النفسی رادر وجود خود راه نمیداد، گویا که اشعار بیدل را خوانده بود و بیدل چنین میگفت:

پادشاهی بچون جمع نگردد بیدل تاج گیرند اگر آبله پا بگشند و یا: شوروش بسیار دارد با تعلق زیستن

کم زبیدل نیستید این فتنه از سر واکند هرچه که اومیکت نظر واقعی او بود، او به اصطلاح عامیانه (شخص کاملاً یک روی بود) یکی از خواص خاص او چنین بود که شاگردان راه نتوانست بزدی از نظریات خود واقف سازد و از تدریس آن بزدی آموزش صورت میگرفت. او بخاتم خود قبل از مرگش فهمانده بود که: (شاید من باشم و شاید بهیرم، هر وقتیکه شاگردانم بعد از مرگ من بخانه می آیند آنها را بمثل اولاد تصور کن و به آنها از میربانی کار بگیر).

او با هنرمندان خود اذد تشویق پیش می آمد و تاحد توان به گسائیکه دارای استعداد هنری بودند کمک های شایانی نمود.

نظر مردم بر استاد خیرمحمد:

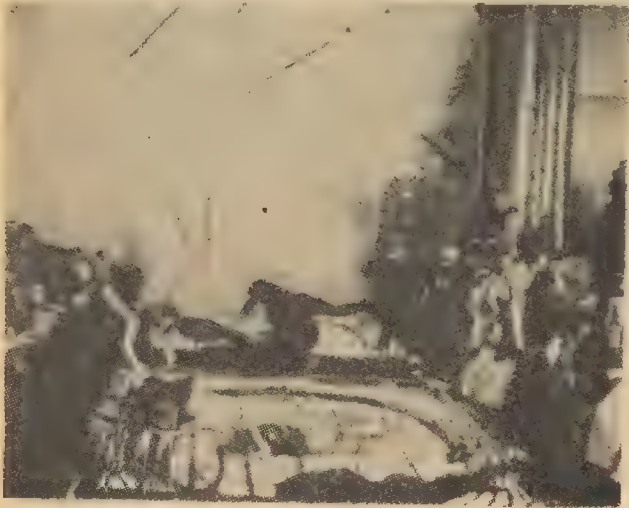
بقه در صفحه ۶۲

ویر و نکي فلمونه بيازور اخلی

څرنګه چه نړی په خورا لوړو مایو کښی اور له کنترول څخه ووځی دنجات ډلی دهغو خلکو سرمهرستی ته ځی چه به یو جشن کښی دګډون په ترڅ کښی په دی اور لګیدنه کښی بند یا تی شوی دی ددی فلم جوړ وونکی ایروین آلن ته یی دوخت پاچا لقب ور کړی دی.

د«پوزیدون ماجرا» په فلم کښی دیو ستر تو فان په اثر او به بهی ته نښو ځی اتر اوسه پوری ددی فلم له پلورلو څخه دیو سلو پنځو س میلیو نو ډالرو معا دل پیسی لاس ته را غلی دی.

اودنوموړی ودانی یو شمیر اوسیدونکي په حیرانو ونکی اور کښی گیر شویدی د فلم ننداره چه دکریمسمس نه مخکښی پیل شوه دانتقاد کونکو دتود هر کلی سره مخامخ شوه اود کریمسمس درستخو په اودنوموړی ودانی یو شمیر اوسیدونکي په حیرانو ونکی اور کښی گیر شویدی د فلم ننداره چه دکریمسمس نه مخکښی پیل شوه دانتقاد کونکو دتود هر کلی سره مخامخ شوه اود کریمسمس درستخو په

یو زر گونو تنه امریکاییان دخپل وخت خو سا عتونه دهغو فلمونو به لید لو اوننداری تیروی چه په هغو کښی دزلزو، سیندو نو اور لکیدو او هوایی ټکرونو ویروونکی صحنی ښودلی کیږی اوددغو فلمونو له ننداری څخه خو ند اخلی.

له دغو فلمونو څخه لاس ته راتلو نکي گټی او عواید ډیر زیات دی اوله همدی امله دهغو تو لیس د امریکي په متحده ایالاتو کښی زیات زور موند لی دی. په یو داسی صنعت کښی چه کارو ته د تقلید په بنسټ ولاړ وی دهغو فلمو نو ډیری چه په هغو کښی باید دسترو مصیبت ځپلو پیښو او خطرو نو سره سپری مخامخ شی پهرا تلو نکي کښی هم حتمی او ضروری دی.

البته باید ووايو چه دیو شومی او حیرانوونکی پیښی په باره کښی هر فلم ته ویروونکی فلم نه شو ویلی، په حقیقت کښی دغه ډول ویروونکی فلمونه د سینما د صنعت له لومړیو زمانو څخه راپه دیخوا جوړیږی خو هغه ډاروونکی فلمونه چه په هغو کښی یو شمیر خلک په سترو مصیبتو اخته کیږی تقریباً نوی وا لی لری اود امریکایی ننداره کونکو اوسینما ته تلونکو دخو ښی عوام لی برابر کړیدی شک نشته چه دیو فلم دزلزلی هوایی ټکرونو او په لوړو مایو کښی ډاور لکیدو په څیر پیښی دبل فلم سره توپیر کوی او یوازې سم تقلید او صحنی جوړول دی چه د زیاتو سیلا نیانو اوننداره کونکو ټولگی جذبوی په حقیقت کښی دویروونکو پیښو دصحنو څخه دخلکو تښتښته اود ځان دخلاصون دپاره دهغوی چټکتیا چه ننداره کونکی دخو ساعتونو دپاره مشغول او مصروف ساتی.

دانتقاد کونکو اوننداره کونکو ترمنځ داخلا ف سره سره دری ویروونکی فلمونه د فلمونو د فصل د

ووج نشان میدهد که در اواخر قرن ۱۹ و بسرعت سر سام آوری در آن شهر توسعه می یابد شهر ووج که در اصل جایگاه کارگران فقیر و نادار این ناحیه بوده وجود دارایی هایی بزرگ به سهولت تشخیص شده و موجب تعجب مردم قرار میگرفت.

ووج که جرمن ها آنرا بنام «لوج» یاد میکنند از قدیم تا امروز مرکز صنعت نساجی پولیند بوده است چنانچه تولیدات آن در قرن ۱۹ تمام بازارهای تجارتنی آنوقت را پر کرده بود و بازار وسیع و پسر توقع امپراتوری روسیه آن وقت انحصار تولیدات شهر ووج بود.

ووج شهری که در آن همه چیز باسای پول ارزش داشت بیمه ضد حریق در فابریکه های نساجی و خانه ها، کار هزاران کارگر بیچاره، موقعیت مهم مارکیت جهانی و وضع تراژیدی انسان همه و همه به پول ارتباط داشت.

ریمانت ووج را در (سر زمین موعود) به قسم يك موشی وحشی و ممسك تمثیل میکند که شوق جمع آوری طلا را می نماید.

منظره که او از شهر ووج ترسیم کرده فجیع و ظالمانه بوده که از يك سو انسان را تکان میدهد و از سوی دیگر قابل درك و احساس است.

ریمانت نشان میدهد که حیات دهاتی و شجایای اخلاقی که در بین مردم آنوقت پولیند موجود بود با تغییراتی که در آنجا رونما شده بود کاملاً مغایرت داشت انهدام حیات دهاتی و ملکی راریمانت به حیث يك زندگی روبرو و نمایان میساخت که موجب امحای قدرت اجتماعی و اخلاقی شده آئینه آن مملکت را با

اساس رویکار شدن این صنعت در خطر می انداخت.

کلید این کار بدست مفکوره ملی بود که آنها را محکوم میکرد که خود

«کالینا بندر وشیک» و «پی زی ناوک» در صحنه ای از فلم «سر زمین موعود»

ترجمه: دکتر جیلانی فرهمند

سر زمین موعود

فلاد سووفریمانت اسم نویسنده ۱۹۲۴ میلادی به دریاقت جایزه نوبل نایل گردید عبارتند از ناوول های ظریف و هیجان آوری بنام «مسخره» و «اضطراب» که هر يك مدت زیادی را در گمنا می سپری نموده بودند. ناوول «سر زمین موعود» نیز

فلاد سووفریمانت اسم نویسنده است که در ذهن مطالعه کنندگان داستانهای مخصوصاً داستان حماسی «دهاقین» اثری بارزی کرده و نام کاملاً آشنا است. آثار دیگر این نویسنده که در

تاسا لهای اخیر به چنین سر نوشتی مبتلا شد سر زمین موعود يك سرگذشت دلخراش از جنبه عملی میکانیزم جامعه یولیند است که اینچنین يك موضوع ندرتاً از طرف نویسندگان پولیندی نوشته شده بود.

موضوعی که از طرف ریمانت درین داستان تحلیل و تجزیه می شود در حقیقت بوجود آمدن شکل يك مرحله جدید را در شهر نامقبول

دانیل آلبر یخسکی در فیلم «سرزمین موعود»

اینهم صحنه دیگری از «سرزمین موعود»

پولیندی ها در آثار زمین داران و ملاک در گذشته سهیم بودند بنا بر آن وقتی آنها اداره صنعت را بدست گرفتند سر مایه های خارجی آنقدر قوی شده بودند که آنها را به زور از سکتور مهم حیات مملکت خارج خواهند کرد صنعتی را که پولیندی هاید ست گرفتند در حقیقت قطره ای بود از دریای سر مایه خارجی-مخصوصاً سر مایه جرمنی. «سرزمین موعود» داستان مجادله یک سر مایه دار صنعتی جوان پولیندی را علیه قدرت های بزرگ خارجی بیان میدارد.

این فیلم داستان یک غرور و- همت بلند و شکست یا فتن را تمثیل می کند طبیعت در اماتیک ایسن «دویل» ویرایلم های بزرگ و قوی که در ناول مذکور مطرح شده موجب نریغ و تشویق اثر ژئی وایسده گردید تا از کتاب مذکور فلمی بسازد.

چه ندرتا این برا زند گسی را دایر کتر فلم «کانال» و خاکستر الماس و عروسی داشته اند که از لحاظ مواد غنی بوده و دارای جزئیات ریالستیک و پر معلومات و نمایش اوضاع اجتماعی روشن و واضح باشد.

در عین زمان سر زمین موعود به اثر ژئی وایسده موقوف جدیدی در اجتماع بخشید.

باز عایت تخنیک فیلم، و ایده یکروما نیتیک معتدل به حساب می رود که نه تنها به پرابلم های شدید دراماتیک عادت کرده بلکه به موضوعات شعری، منظره دار و در عین زمان تصویری و خیالی علاقه مند است چنانچه اینچنین یک نمایش هنری را در فلم عروسی و سر زمین موعود بوجود آورد از طرف دیگر در این دو فلم اخیر تبارز حقایق برهنه و تشدد آمیز هم لازمی بود.

وایسده مجبور بود برای نشان دادن جاده های سیاه و وحشتناک کار فابریکه و عمارات مجلل آن شهر به طریقه جدیدی فلم گیری بردارد که بیشتر ساده و ظالمانه باشد.

اگر از من پرسیده میشد که سر- کرده بودند

زندگی در خانواده

همچنان محققان دریافته اند که معمولاً خانواده سعادتمند مرکب از زن و مردیست که دور، کودکی شان را در محیط خانوادگی سالمی گذرانده باشند. و خانواده متزلزل نمیتواند کودکان سالم و سازگار به بار آورد.

مادر و پدر باید به مهر از طفل شان مراقبت کنند. کودک که از مهر و مراقبت کافی برخوردار نشود احساس بی‌کسی و ناامنی میکند.

تحقیقات متعدد به اثبات رسانده که در میان فرزندان خانواده های پنهانیکه از لحاظ علاقه و لطف والدین کمبود دارند به راه های بد گشاییده میشوند.

پدر و مادر باید عصبی و خورده گیر نباشند و باید دیگر خود را کودک اعتماد داشته باشند و استراحت مساعی کنند و به طرز مقتدر کودک را مورد نوازش قرار بدهند.

زندگی خانوادگی همیشه بر یک منوال نیست و پستی و بلندی های دارد. و اصولاً باید دید که زندگی سرشار از خوشی و شادمانی و لذت نیست تا راحتی ها و ابر های کدورت که در آسمان افق روشن خانواده پدید می آید زودگذر است.

زندگی زنشویی قبل از هر چیز بر مبنای گذشت، فداکاری و ایثار تمام شده است، اگر قرار باشد که زن و شوهر به کوچکترین ناراحتی داد و فغان شان به آسمان بلند شود مطمئناً تاکنون یک زندگی زنشویی و کانون خانوادگی باقی نمی ماند. در زندگی همه نوع ناملایمات وجود دارد اما شما سعی کنید که بالاخره به کمک همسران همه رافع نماید. و خودتان برای خود و همسران زندگی شیرین و خوش بوجود آورید.

نگاهی به تاریخ عکاسی

اولین بار تاثیر نور به روی صفحه حساس کلرور نقره که اساس کار عکس برداری است در ۱۷۵۸ و تاثیر هیوسولفیت به روی املاح نقره بی دوسال ۱۷۹۹ کیفیت ایجاد عکس به روی کاغذ در سال ۱۸۲۲ میلادی کشف شد.

در ۱۸۳۹ یک روزنامه فرانسوی بنام (گازت دو فرانس) خبری را منتشر کرد که: (کشف مهمی توسط آقای (داگر) نقاش معروف (دیوراس) انجام شده است. این کشف شگفت انگیز و تکان دهنده تمام تئوریهای مربوط به نور را تغییر میدهد. اگر این کشف به نتیجه برسد سبب بروز انقلاب در هنر طراحی خواهد بود همانگونه که روزنامه فرانسوی میگوید: انقلاب آقای داگر می رود تا هنر نقاشی و طراحی را دیگر گونه کند. و برای مدتی، دوسر آغاز این کشف عکاس واقعاً هنری در زمینه هنرهای زیبا خواهد بود. به این ترتیب عکاس متولد شد.

در سال ۱۸۴۶ توسط یک فاکولته مکانیک بنام (کارل زایس) در شهر کوچک آلمان تاسیسات کارگاههای کوچک زایس یا عکاسیه بوجود آمد. یکی از کسانی که نقش مهمی در گسترش تحقیقات علمی زایس داشت پروفیسور (ارنست اپ) بود.

در سال ۱۸۸۴ فلم را جانشین شیشه عکاسی کردند و کار عکاسی آماتور رواج یافت.

جورج استیمن امریکایی در سال ۱۸۸۸ اولین کسی بود که استفاده از کمره عکاسی را برای همه میسر ساخت. و کمره کودک را به بازار عرضه کرد.

ناگفته نماند اولین کمره رولفلکس در سال ۱۹۳۹ و کمره لیکا در سال ۱۹۱۳ و کمره رفلکس در سال ۱۸۹۵ ساخته شده است.

داگر

آیا میدانید؟

آیا میدانید که نود و پنج فیصد از موسیقیدانان و هنرمندان بزرگ به امراض روانی و قلبی در گذشته اند. مثلاً:

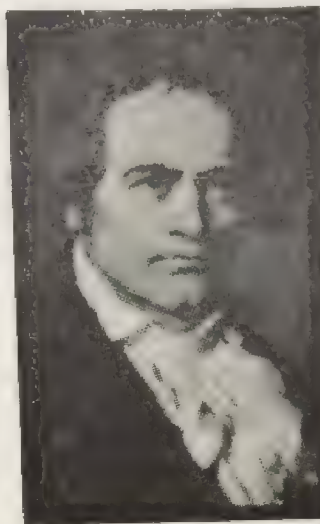
بتوون دوسن ۳۶ سالگی مبتلا به گری شد. در او یک حالت التهاب و هیجان بود مخصوصاً هنگام ساختن سمفونی، و سمفونی سرود مذهبی در سال ۱۸۳۶ به بستر افتاد او تا آخر عمر از مریضی اعصاب رنج میبرد.

ولفگانگ آماتوس: گاه و بیگاه دچار تشنجهائی میشد و مبتلا به مرض رقص بود او بیماری های روانی زیاد داشت.

فردریک هندل باخ: نابینا و کور شد. شوپن: در ۳۹ سالگی مسلول شد. هارودی: هنرپیشه سخته کرد.

ژاؤفیلیپ: هنر پیشه فرانسوی در ۳۷

ساله ۳۴

بتوون

سالکی در اثر سخته قلبی در گذشت. اسحاق موصلی: موسیقیدان خلفای عباسی عاقبت کور شد و به مریضی اعصاب در گذشت. لئوناردو: در برابر چهار هزار نفر تماشاچی در اپرای متروپولیتن افتاد و سخته مغزی کرد.

چایکوفسکی: بیماری های زیاد داشت. دیتمتری متروپولوس: آهنگ ساز یونانی دو حال اجرای سمفونی در اپرای لاسکالای به سخته قلبی در گذشت.

جیاکومو پوچینی: خواننده اپرا که سرطان گلو نیز داشت در اثر حمله قلبی در گذشت. ریشارد واگنر: خود مینویسد، دستگاه اعصاب مرا آسوده نمی گذارد. زندگی ام سراسر خیال آمیز است. دلم میخواهد که بمیرم.

مالبران: در ۲۷ سالگی سخته کرد. شوبرت: اختلاف روانی، جنون و دیوانگی داشت مرگ دوسن ۳۱ سالگی به سراغش آمد.

ملکه زیبای که از شر مزاحمت‌ها فرار میکند و بادنیای عشق و محبت وداع میگوید

انیلین گریل در کنار خواستگارش، جیک میلان

و زیبایی من، آن روزها و ماه‌هایی بود که در لندن، هاوایی و هابی تی، بسر بردم. روزهای متوالی که من بحث یک دختر جوان و زیبا دوین شهر ها بودم، همه‌اش شادی آفرین، همه‌اش غرور و افراود و خاطرات جاویدان زندگی من نیز از همین روزها و ماه هاست ... برای مدت کوتاهی مهربان تازه وارد پاریسی هانیز بودم و در آنجا هم مثل آن شهرهای دیگر، زندگی برای من امید بخشی و نشاط آور بود ... آنچه بیش از هر چیز دیگر، برای من شادی آفرین بود، این بود که من احساس نمی‌کردم یک دختر زیبا و ملکه زیبایی هستم ... برآستی این احساس در من بیدار شده بود که من زیبا هستم ... بخاطر اینکه مردم همه بمن نگاه محترمانه داشتند، ایشان بمن بحث یک ملکه زیبایی نگاه میکردند، نه بنام یک معشوقه ... آنها مانند آدم‌های شهر خودم، مرا مزاحمت نمی‌کردند، مرا معشوقه طناز خویش نمیخواندند. آنها در پارکها و کنار خیابان ها، سر راه من قد نمی کشیدند، و آنها عاشق نا خواسته و بازاری من نبودند، بلی فقط همین چیزها سبب شده بود که من در آنجا زندگی سرشار از خاطره های شیرین و گوارا، داشته باشم ... زندگی ای که مردم نامزاحم و محیط ها و شرایط مساعد و نگاه های باانصاف، بمن میا ساخته بود ...

دشمن من، در شهری که من در آنجا بدنیا چشم گشودم، نمو کردم و رشد نمودم و بالاخره شهری که من خودم را برای جهانیان، از آنجا ملکه زیبایی ساختم، بلی در شهر خودم، هر چه بودیدم ... نادیدنی هارادیدم ... خیابان گردان آن همه‌اش عاشق بودند، عاشق من بودند ... بشمار درختهای پارکهایش، عشاق هرزه و ولگرد داشت ... اگر هرزه و ولگرد نگویم، چه اطلاقی دیگر، روی سروکله آنها درست خواهد آمد؛

در میان شهر من پارک زیبایی ساخته بودند، پراز درختان زیبا و گل‌های قشنگه. این پارک بود ؟ از هر گونه زیبایی و قشنگی برخوردار بود ... مردم شهرها گاه و بیگاه در آنجا سری میزدند و از مناظر زیبا و رویا آفرین آن معظوظ میشدند.

دشمن من، آن روزها و ماه‌هایی بود که در لندن، هاوایی و هابی تی، بسر بردم. روزهای متوالی که من بحث یک دختر جوان و زیبا دوین شهر ها بودم، همه‌اش شادی آفرین، همه‌اش غرور و افراود و خاطرات جاویدان زندگی من نیز از همین روزها و ماه هاست ... برای مدت کوتاهی مهربان تازه وارد پاریسی هانیز بودم و در آنجا هم مثل آن شهرهای دیگر، زندگی برای من امید بخشی و نشاط آور بود ... آنچه بیش از هر چیز دیگر، برای من شادی آفرین بود، این بود که من احساس نمی‌کردم یک دختر زیبا و ملکه زیبایی هستم ... برآستی این احساس در من بیدار شده بود که من زیبا هستم ... بخاطر اینکه مردم همه بمن نگاه محترمانه داشتند، ایشان بمن بحث یک ملکه زیبایی نگاه میکردند، نه بنام یک معشوقه ... آنها مانند آدم‌های شهر خودم، مرا مزاحمت نمی‌کردند، مرا معشوقه طناز خویش نمیخواندند. آنها در پارکها و کنار خیابان ها، سر راه من قد نمی کشیدند، و آنها عاشق نا خواسته و بازاری من نبودند، بلی فقط همین چیزها سبب شده بود که من در آنجا زندگی سرشار از خاطره های شیرین و گوارا، داشته باشم ... زندگی ای که مردم نامزاحم و محیط ها و شرایط مساعد و نگاه های باانصاف، بمن میا ساخته بود ...

یکی از ملکه های زیبایی جهان، با عشق و سرگرمی های عاشقانه، وداع میگوید، این ملکه زیبایی جهان که بواقع، از زیبایی و لطافت کم نظیری برخوردار است (انیلین گریل) نام دارد و در نزد همین بهار زندگی، بسر می برد و به گلبا لیختن میزند.

این ملکه زیبایی که منسوب به اهالی جنوب افریقا میباشد، چنسدی قبل، قبول خواستگاری یکی از دوستان و سر سپرده خیال عشق و محبتش را بنام (جیک میلان) فسخ کرد و از تأیید آن، سرباز زد و بدین وسیله، اعلان کرد که او دیگر عشق را با همه رویا انگیزی و احساس آفرینی‌اش، ترک داده بادیای عاشقان و افسانه های گرم و گیرای ایشان وداع کرده است.

اژوی پرسیدند که زیبا دویی باین قشنگی و شهرت، روی چه عاملی، از دنیای عشق یعنی دنیای خودش، دنیایی که در آن زیست میکرد، و بر آن سرمی سپرد، پایبوت میکشد و احساس تنفر خود را از این دنیا، آشکار میسازد ؟ در نهایت صراحت پاسخ میدهد که من نیز مانند هر ملکه زیبایی دیگر اژمه گونه احساسی و شور و عشق و محبت، برخوردار استم و حتی فکرمیکنم این احساس در من که زیبایی مفروزی شمرده میشود، گرم تر و چپنده تر است و نیز این اطمینان در وجود من قوی است که من زیبایی هستم دل انگیز و شادی آفرین، اما باتلخی و تاسف باید افشا کنم که من بآداشتن همه این مزایا که بر شمر دیم، باز هم بخاطر دخالت عوامل بیرون از من و عوامل دور از احساس و اندیشه خودم، نمیتوانستم برای همیشه خود را باین دنیای پر شور، و دنیای زندگی بخش عشق و محبت بمانم، چه زیبا بودن و مخصوصا ملکه زیبایی بودن، برای تنها من، جهان دیگری ایجاد کرده بود، جهان ناقابل قبول و خسته کننده جهانی که احيانا خاطره و یاد زیباییام را از مغیله‌ام بیرون میکرد، و بالاخره جهانی که از درد دیوارش رنج و نفرت، می یابید ...

این جهان ناخوشایند، بدست های عده سماره ۳۸

از وی پرسیدند که زیبا دویی باین قشنگی و شهرت، روی چه عاملی، از دنیای عشق یعنی دنیای خودش، دنیایی که در آن زیست میکرد، و بر آن سرمی سپرد، پایبوت میکشد و احساس تنفر خود را از این دنیا، آشکار میسازد ؟ در نهایت صراحت پاسخ میدهد که من نیز مانند هر ملکه زیبایی دیگر اژمه گونه احساسی و شور و عشق و محبت، برخوردار استم و حتی فکرمیکنم این احساس در من که زیبایی مفروزی شمرده میشود، گرم تر و چپنده تر است و نیز این اطمینان در وجود من قوی است که من زیبایی هستم دل انگیز و شادی آفرین، اما باتلخی و تاسف باید افشا کنم که من بآداشتن همه این مزایا که بر شمر دیم، باز هم بخاطر دخالت عوامل بیرون از من و عوامل دور از احساس و اندیشه خودم، نمیتوانستم برای همیشه خود را باین دنیای پر شور، و دنیای زندگی بخش عشق و محبت بمانم، چه زیبا بودن و مخصوصا ملکه زیبایی بودن، برای تنها من، جهان دیگری ایجاد کرده بود، جهان ناقابل قبول و خسته کننده جهانی که احيانا خاطره و یاد زیباییام را از مغیله‌ام بیرون میکرد، و بالاخره جهانی که از درد دیوارش رنج و نفرت، می یابید ...

این جهان ناخوشایند، بدست های عده سماره ۳۸

ترجمه انجنیر صدوری

معالجه مریضان ذریعه طبیعت و طرق تداوی با آب

طرفداران تداوی و معالجه مریضی های مژمن و دوا دادر ذریعه طبیعت روز بروز افزایش میابد و طرفداران این مفکوره به حقیقتی متوسل میشوند که در طبیعت قدرت معالجه مریضی های گوناگون نهفته است . البته از انکشاف طبابت و بوجود آمدن ادویه جات که در معالجه مریضی ها موثریت تام دارد اغماض شده نمی تواند . مگر عجله در تجویز ادویه جات بمضامنته به بوجود آوردن بیماری های دیگر میگردد . بطور مثال تداوی ذریعه (کافترگان) وقایع ناگواری را با خود آورد . علمای طب در گذشته زیادتر از طبیعت

از طبیعت رابه مریضی های خود توصیه میکردند . علما عقیده دارند که چون کثافت در آب هوا و محیط روبه افزایش است و نتایج رقتبار این نوع انکشافات بیماری هایی را با خود می آورد که طبابت مدرن از تداوی آن عاجز است . بیماری های مژمن از بیماری های عاجل سطحی متمایز است . لهذا تجویز دواها که مریضی های سطحی را تداوی میکند در معالجه همه بیماری ها موثر واقع نمیشود و واقعات مریضی های مژمن که طبابت مدرن اوکادمیک از معالجه آن عاجز است . بیش از پیش زیادتر میشود . عجز علمای طب در مقابل تداوی بعضی از امراض مفکوره استفاده از طبابت ذریعه طبیعت و حکمت و تقویه بخشیده است .

درین اواخر هوا خواهان تداوی حکمت یونانی زیاد شده است . چنانچه یکی از پروفیسوران مشهور اتا زونی بنام داویدسین که از جمله دو کتوران معالج و سرشناس نبویارک بشمار میرود میگوید که مریضی های مژمن ذریعه ادویه جات روزمره تداوی ششم نمی تواند استفاده از طبیعت را امید میخواند . یکی از دانشمندان نامدار آلمان به نام پروفیسور دکتور یودش مریض های راکه ناجوری مژمن دائمگیر شان است از پروبلم های لاینحل طبابت مدرن میدانند و میگوید که

در طبابت امروزه تداوی مریضان مژمن دامن دادر هیچ توجه نمی شود و این امر باعث آن شده است که هفتاد و پنج فیصد مریضان تحت تداوی همیشگی قرار دارند و علاج قطعی شان درین زودی ناممکن نیست . وی عقیده دارد که طرق تداوی با ادویه جات موثریت تام ندارد . زیرا در آنصورت معالجه و تداوی سطحی صورت میگیرد و مریضی تسکین میشود علل و سبب مریضی تداوی نمیشود . برای تداوی بهتر و قاطع مریضی های دوا دادر چه باید کرد ؟ سوالیست که اخیرا علمای طب به آن متوجه شده اند ، عده از علمای طب در پهلوی طرق تداوی اکادمیک و مدرن تداوی عامیانه و یونانی را توصیه میکنند . البته طبابت یونانی و عامیانه در پوهنتون ها تدریس نمی گردد مگر فوائد آن دوا دادر مردم نقش است . زیرا نتایج شمیریکه ذریعه تجارب همیشگی از آن نوع تداوی گرفته شده علمارا مجبور به قبول نمودن مفکوره ترویج زیادتر تداوی یونانی نموده است . دکتوران تداوی و حکمت طبابت یونانی رادر پهلوی تداوی علمی و اکادمیک توصیه میکنند . این نوع تداوی دوجزه مهم دارد تداوی ذریعه آب ، هوا ، آفتاب ، خالک و غیره را طررتداوی بیولوژیک میخوانند و جزء دیگر حکمت یونانی همانا استعمال گیاهها ، عناصر و غیره در حالت طبیعی آنها ست .

است لهذا مریض باید دو جریان تداوی حوصله وافر داشته باشد زیرا عملیه تداوی بطی میباشد انواع تداوی ذریعه آب خیلی زیاد است زیرا درجه حرارت آب، فشار آب، مسازهای بعدی، تربندها و غیره همه درجمله معالجات بیولوژیکی حساب میشوند. درمعالجه ذریعه آب حرارت و فشار آب تأثیر مستقیم در موثریت تداوی دارد. زیرا آب اول پوست را تحت تأثیر میگیرد و بعدا اعضای داخلی بدن از طریق پوست بدن تداوی میگردد ذریعه حرارت آب انتخاب شده دوران خون سیستم اعصاب، عضلات از طریق پوست بدن معالجه میشود. فشار آب بالای جهاز تنفسی و قلب و دوران خون تأثیر مستقیم دارد.

طرق استعمال آب:

غسل کامل، غسل های حصص بدن، غسل ها توام با برسر نمودن، مسازها، مساز های که در زیر آب صورت بگیرد، تربندها و غیره درجمله تداوی های معمول حساب میشود همه انواع تداوی ذریعه آب بالای يك مفکوره استوار است یعنی تغییر حرارت در بدن و اعضای بدن پس در وقت استعمال آب باید دقت شود تا حرارت بصورت صحیح انتخاب گردد، فشار آب معین باشد در آن صورت تداوی قناعت بخش است، چون این نوع معالجه همیشه بی خطر بوده نمی تواند زیراتسوک که از پاشیدن آب سرد بالای بدن عاید میگردد قلب دوران خون سیستم عصبی و غیره را تکان میدهد، و بعضی اوقات تأثیرات نا گوار دارد لهذا در وقت غسل گرفتن با آب سرد محتاط باید بود یعنی غسل از دورترین نقطه بدن به قلب شروع گردد، تا اینکه شوک اول بدون تأثیر ناگوار باشد و بعد از چند دقیقه تمام بدن تحت جریان آب قرار داده شود. مثلا باید اول پای راست زیر آب گرفته شود و بعدا دست راست و بعدا دیگر حصص بدن غسل داده شود.

از تداوی ذریعه آب نه تنها در وقت مریضی استفاده شود بلکه در اوقات صحت مندی برای تولید مقاومت زیادتر بدن در مقابل دفع امراض و مقاومت به مقابل تغییر حرارت اوضاع جوی بر علاوه میتوان مقاومت بدن را در مقابل سرما خوردگی و ریزش های موسمی بلند برد. اگر وجود در مقابل همچو حملات استحکام ندارد و علالت مریضی ها بالای بدن زیادتر میباشد و وجود در مقابل همچو حملات استحکام ندارد و علامت در مزاج رخ میدهد لهذا اگر بخواهیم سالم بمانیم از این نوع غسل ها باید استفاده زیادتر کنیم. (گریستیان کنایه) که یکی از علمای مجرب در امور غسل ها و تداوی بیولوژیکی میباشد غسل را با آب های مختلف مثلا آب سرد، آب گرم، آبهای معدنی مثل آب شور، آب محلول با یود و گل ها را خیلی توصیه کرده میفراید که در استعمال آب باید فشار ریزش آب تسوام با حرارت منتخب بالای وجود تأثیر کند در آن

لطفا ورق بزنید

تعداد دکتورانی که مشغول مطالعه اینچنین تداوی میباشد روز به روز زیادتر میشود و هم عده گثیری از دکتوران معالج المان غرب در پهلوی تجویز ادویه استعمال یکنوع تداوی بیولوژیکی را توصیه میکنند.

مثلا تجویز ادویه گیاه، مساز، غسل، و غیره. تداوی ذریعه منابع طبیعی امروز در طبابت اغماض شده نمی تواند. احصائیه که در زمینه بدسترس است نشان میدهد که تا هشتاد فیصد دکتوران معالج از طبابت طبیعی کار میگیرند و علت عمده این امر همانا تجارب خوب آنها و نتایج قناعت بخش در صحت مندی مریضان میباشد.

هفتاد و چار فیصد مریض ها از طبابت ذریعه طبیعت رشایت دارند در حالیکه چار فیصد مریض ها موثریت این نوع تداوی را منفی میدانند. و این سوال در بین مردم مطرح است که آیا تداوی بیولوژیکی موثر تر است یا تداوی اکادمیک.

یکی از معصلین علوم دینی در قرن گذشته در موسم زمستان بآبدن برهنه بالای سرکهای یکی از شهرهای بزرگ اروپایی میدوید مردم آن زمان او را چون ویدیوانه میخواندند. در حالیکه معصل موصوف فواید تقویه ذریعه هوا، و آب را فهمیده بود و میدانست که قدرت دفع امراض در وجود وقتی میسر است که وجود انسان استحکام و مقاومت در مقابل آفات داشته باشد.

چون این محصل هر هفته یکبار از اکادمی خارج شده بآبدن برهنه بدویدن شروع مینمود و بعد از یکمین ساعت دویدن خود را به آب مینداخت و بعد از چند دقیقه شنالپاس های خود را پوشیده بدویدن بطرف اکادمی میرداخت و این عمل دوبار در هفته تکرار میشد. لهذا این محصل خیلی سالم و صحت مند بود.

در قرن گذشته شخصی بنام کنایه در شهر کلن به مریضی شش مبتلا بود و از این ناحیه خیلی ناراحتی داشت روزی به مطالعه کتب طبابت یونانی پرداخت و حسب تصادف به کتابی برخورد که بالای طرق تداوی ذریعه آب نگاشته شده بود چون این مریضی متوجه مریضی خود بود کتاب را بدست مطالعه کرده هدایات و رهنمایی که در تداوی مریض های شش بکار برده میشد بالای شخص خود عملی نمود و صحت مند شد و این موضوع انگیزه کمک به مردم را در شخص موصوف تولید نمود و طرق تداوی مختلف را به مردم توصیه کرد که تاالعال مروج است. شخص مذکور مخترع تداوی ذریعه آب و هوا نیست مگر درین راه خدمات سودمند نموده زیرا موصوف موفیق به جمع آوری تجارب دیگران درین زمینه گردید و برای انسجام طرق مختلف تداوی بیولوژیکی يك چو کات علمی تر طرح نمود. البته تداوی بیولوژیکی مثل تداوی اکادمیک انکشاف نموده اما با آنها طرفداران زیاد دارد. علما میگویند که تداوی ذریعه آب یا هوا تداوی روی جلد

بدرنمای مریضی های مختلف مؤثر است

گرم ضروری است و درجه حرارت اتاق باید کمتر از ۲۲ نباشد. شدت آب آنوقت کافی است که اگر نعل و یاپای عمودی بطرف بالا گرفته شود ده سانتی فواره نماید

دوام غسل از سه دقیقه زیاد تر نباشد اشخاص فوی تر می توانند که از سه دقیقه زیاد تر زیر آب بمانند یک فورمول بایه همیشه مراعات گردد یعنی در وقت که آب وجود ناراحت ساخت دوام غسل قطع گردد و در وقتیکه وجود قرمزی شدیم یک علامه ایست که پوست عکس العملی نشان داده و انتفاع غسل ضروری است

غسل های که از طرف کریستیان کنایسپ توصیه شده غسل مگمل، غسل حصص بدن مثلا غسل بازوان، غسل تخته پشت، ستون فقرات، پاها، زانوها، سینه و غیره.

غسل دستان و بازو:

این نوع غسل آسانترین طریق تداوی اعصاب و دوران خون است خستگی و درد بازوان و صندوق سینه را مرفوع میسازد. در صورت داشتن احساس سردی در دست ها و یا روماتیسم، سردردی، عصبانیت های قلبی، تشوشات جهاز تنفسی و غیره غسل بازوان را خیلی مفید خوانده اند.

غسل صدر:

جهت تداوی برای مریضی های مزمن ریزش برانشید، مریضی های جهاز تنفسی خیلی مفید است مقاومت وجود رادر مقابل ریزش های موسمی بلند میبرد اگر بخاطر بیاوریم در وقت که تحت جریان آب سرد واقع شده ایم یک نوع نفس تنگی و تکان در جهاز تنفسی احساس نموده ایم لهما در وقت غسل صدر انسان مجبور به نفس کشیدن عمیق میشود و این عمل واضح میسازد که جریان آب بالای جهاز تنفسی، قلب تأثیر دارد این غسل تکان های قلبی را مرفوع میسازد، اشخاصی که به مریضی قلبی مصاب اند باید تحت نظر دوکتوران معالج از غسل صدر استفاده نمایند. طریقه غسل صدر خیلی ساده است یعنی مریض دودست را به دیوار میدهد و تخته سینه خود را قسمتی زیر آب بگیرد که جریان آب از طرف راست بدن شروع شود و جریان آب بصورت مدور در تخته سینه قرار گیرد بعد از طرف راست بدن باید طرف چپ بدن تحت جریان آب گرفته شود جریان آب بطور دایره هاز پایان بطرف بالا به بدن اصابت کند قبل از شروع غسل صدر باید دودست تا بازوان زیر جریان آب گرفته شود در آخر باید نواحی قلب بصورت مگمل غسل داده شود و سرگردن تر نشود.

غسل تخته پشت:

در غسل تخته پشت باید زیاد تر ستون فقرات زیر آب گرفته شود اشخاص که درد فترت اجرای وظیفه میدارند از این غسل باید همیشه استفاده کنند، که خستگی های ستون فقرات و عضلات پشت رفع گردد.

غسل تخته پشت برای قلب، شش و غیره خیلی مفید است مریضی های قلنج، روماتیسم و تحریک جهاز تولید خون ذریعه غسل تخته پشت تداوی میشود. بعضی از انواع قبضیت ذریعه غسل تخته پشت تداوی میشود.

طریقه غسل تخته پشت:

مریض مستقیم زیر جریان آب گر از داده میشود بعد از غسل دست ها قلب و شش زیر جریان آب گرفته میشود اگر غسل مذکور از پانزده شود و بطرف کمر بلند برود و بعدا غسل تخته پشت صورت بگیرد خیلی مفید است. در آن صورت بعد از اینکه پاها تا کمر و دست، آلی شانه غسل داده شد بعدا جریان آب بطور دایره به تخته پشت اصابت کند. بعد از احساس ناراحتی در جلد تخته پشت به غسل مذکور خاتمه داده شود و ستون فقرات باید زیاد تر زیر آب گرفته شود مریضی های مستقیم مصاب به مریضی ستون فقرات اند. از غسل تخته پشت تحت نظر داکتر موظف استفاده کرده میتواند.

غسل مگمل:

راجع به غسل مگمل و فواید آن همیشه حرف زده شده است بازم کسانی که به مریضی زیادی وزن مصاب اند، و یا مقابل ریزش های موسمی مقاومت ندارند، مریضی ها مثل

خنك خوردگی، بطاقت جهاز اما مریضی های اعصاب و غیره از این غسل زیاد تر استفاده کرده میتوانند.

صورت استفاده از این غسل انواع مختلف دارد مثلا بعد از اینکه دست ها تا شانه و پا ها زیر جریان آب گرفته شد و شسوك اول آب مرفوع گشت نهم بدن زیر جریان مستقیم آب گرفته شود تا اینکه تمام وجود غسل داده شود بالای بدن باید یک چادر آب تشکیل گردد تا اینکه وجود ناراحت شود بعد از غسل مگمل استراحت خیلی ضروری است جای استراحت باید گرم باشد.

شاور گو ناه مدت:

شاورهای کوتاه مدت که تمام بدن زیر آب گرفته میشود خیلی مفید است مخصوصا در وقت تابستان از این غسل استفاده شود و غسل کوتاه مدت برای مریضی ها و روماتیسم، اعصاب، نفس تنگی و غیره خیلی مفید خوانده شده است.

غسل زانو:

از پاها شروع شده زیر زانوان مستقیم زیر آب گرفته شود چون مرکز تجمع تعداد زیادی از اعصاب، پی ها، شراین و غیره در زیر زانوان است غسل مذکور برای بهبودی دوران خون، بقیه در صفحه ۶۱

غسل آب سرد تأثیر عمیق در بهبود وضع مریض دارد.

د ژوند بيمه

د مټ بار ژباړه

د بيمه برخه

د عملي کولو دپاره د همدغې شپې نه کار واخلې ماد خپل همکار مارتينو سره هغې خواته حرکت وکړي مخکې مود هر شې په برخه کېنې معلومات راکړې وو او په خاصه توگه مودغه وران کور دخپلې نقشې دپاره په نظر کېنې نيولې و او پدې هم پوهيدلو چې دغه راز گو ښه ځای کېنې به څوک مونږ ته تکليف نه راکوي زده خپل همکار سره يوځای دغه خراب تعمير نه ورننوتم په يوه خونه کې يې دورځنې ضرورت وپ شیان ليدل کيده او په چپر کت کېنې چې په کوټه کېنې پروت و داسې معلوميد چې څوک پکېنې ويده شوی وو.

زه دخپل همکار سره يو ځای به يوه گونښه کېنې غلې شوم اوراز راز بويونو به راته ازار راکاوه له نيکه مرغه زمونږ انتظار زيات وخت ونه نيو او دېښو اواز مو تر غوږ غوندي شو ددغو د آواز نه داسې معلوميد چې اړ ورو به واور خطاسې وي دغه شک اوتريد دڅو لحظو نه زيات وخت ونه نيو او ډير ژر راته معلومه شوه چې نوې کوټې ته دراتلو په حال کېنې دې دلر څنډه نه وروسته دکوټې دروازه خلاصه شوه او ما هم دشارل خبرې واوريدې چې په گونگوسې به يې ويل:

هلن ته دلته يې؟

د پردې شاته جهزه او هلن پټ شوی و خپل نفس مو هم په ډير احتياط سره ايست او نه مو غوښتل چې څوک دې راباندې وپو هېرې شارل جبر کټ نه ژدی شو او بيا يې وويل: هلن خبرې وکړه زه يم ستا

خلاصې کړې زماڅو ډير بوی نه زړه وچاوديد شارل چې دويري نه دخپرو کولو واک اوتوان نه درلوده حيران پاتې و او د شونډو لاندې يې وويل: لکه چېدا زما ښځه نه وي! ورته مې وويل،

نه ښاغلی شارل، ستاسې ښځه ډيره مخکېنې مړه شوی ده يعنې بايد ووايم چې تاسې په خپل لاس هغه وژلې ده ترڅو تاسې دهغې د بيمې ټولې پيسې تر لاسه کړې. ماد دا کترا نو په مشوره دغه راز نقشه جوړه کړې وه چې ستاسې دخپلې نه نقاب ليرې کړم وروسته هغه ځوانه نجلی چې په چپر کت کېنې ناسته وه مسکې غوندي شوه او شارل ته مې وويل: اجازه راکړې چې زه خپل يو دايمي همکار چې تاسې دخپلې ښځې په ځای دهغې دقتل نقشه سنجو لي وه تاسې ته در معرفي کړم.

ستاسې شهادت به په عمومي توگه پوره ثابت کړي، شارل هسسر راز مقاومت او قدرت له لاسه ورکړې و او داسې الونکي مرغی ته ورته ولکه چې چا په لومه کېنې بنده کړي وي او د تېښتې ټولې لياری يې ورباندې تړلې وي.

ورته مې وويل:

هغه جنايت چې تاسې سر ته رسولی دی تقريباً يو مکمل جنايت و چې هيڅ شک پکېنې ځای نه شې نيولی. تاسې په اول وخت کېنېد ښځې په سر سخت سوک واز کړی و هغه مو يې هوښه کړې وه او بيا مو پر يوی کندی ته غورځولی و او په دې ډاډه وي چې هيچا به نه وي ليدلی وروسته تاسې په موټر کېنې سپاره شوی او په غولوونکي توگه موځان د بې هوشۍ په ناروغۍ باندې وهلی و چې دهغې له مخې مو خوشې ورځې په روغتون کېنې هم تيرې کړې او په داسې توگه مو خپل پلان سرته ورساوه چې طبيبانو او داکترانو ته مو هم دوکه ورکړې وه.

ستاسې به ياد وي چې تاسې زما نه دخپلې ښځې دمړينې په برخه کېنې پوښتنې کړې وې او ما درته ويلې وو چې هغه نه دمړه شوی او ژوندی د همدې کار لوی اهميت په دې کېنې و چې زه تاسې په دې برخه کېنې ډاډه کړم او ستاسې نه په دې برخه کېنې زيات معلومات تر لاسه کړم. که څه هم تاسې به په دې پوره پوهيدلې چې هغه مو په خپل لاس وژلی ده او کله چې مو دهغې دپاره د زيات ټينگار نه

هنرمندی با قابلوهایش

دیگران متفاوت باشد باز هم تابلو های دارم بنام، چهار فصل و دست غیب که نمایانگر عنعنات وکلچر محیط و بیانگر شباهت مردم ماست بیشتر دوستش دارم و گرانترین اثرم تابلوی است که به دوهزار دالر به فروش رسیده است و درمورد اینکه چند اثر دارم، پرسشی است مشکل چون از کودکی باگرفت هرابهائی حالت هارا به تصویر دمی آوردم تاکنون ممکن شواوش زیاد شده باشد که دوست نمیتوانم حسابی داشته باشم.

— از تعداد شاگردان تان و آنهایی که به نظر شما میتوانند این مکتب را باز هم زنده نگه دارند چیزی بگویید؟

برای از خوشی و نشاط درچشمانش میچید و چنین پاسخ میدهد:

— تاکنون شاگردان زیادی را به هنر میناتور آشنای ساخته ام هم از ولایت هرات و هم از ولایات کابل، میچنه، مزار شریف، غور، فراه، تخار و وردک و جاهای دیگر و هر یک هم توانستند استعداد خود را درین هنر خوب تبارز دهند و آثاری از خود به نمایش گذارند و به همین سلسله چندن از شاگردان جوازی رادریافتند.

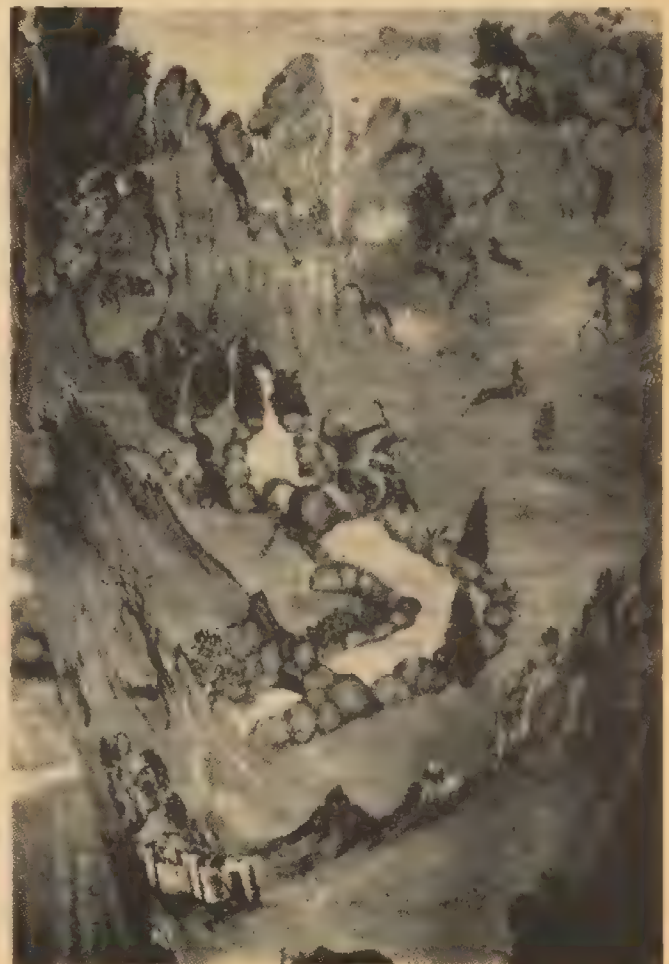
و اینکه آياشاگردان میتوانند این مکتب را زنده نگه دارند یاخیر؟ باید بگویم که من یقین دارم که شاگردان در هنر میناتور پر از زندگی خوبی دارند که از آنچه، فضل احمد مقصودی معلم تجربوی دارالمعلمین عالی، عبدالکریم رحیمی، شریفه نیازی و طاهره عطایی کسانی اند که برآستی در احیا و نگهداشت این هنر میتوانند مفید یی داشته باشند. در همین جاست که با پرورش و شگوفایی استعداد هر کدام احساس رضایت و خشنودی میکنم و راحت می مانم.

— تاکنون چند نمایشگاه از آثار شما دایر شده است و در کجا؟

— باید متذکر شوم که از آثار تابلو هایم در چندین نمایشگاه در کابل، هرات، لشکرگاه و در خارج کشور در سفارت امریکا و در تاسکند درموزه امیرعلی شیرنوازی به نمایش گذارده شده و جوازی را هم نصیب گردیده است.

— نقشه کارتان برای آینده چیست؟

— قسمی که از مدت ها آرزو داشتم و همواره تلاش کرده ام تا مکتبی را زنده نگه دارم و گسترش بدهم، حال هم فقط میخواهم چو کات فشرده این مکتب را وسیع سازم و گسترش دهم.

گوشه ای از نقوش کوزه معروف استاد شمعل

و بادایر نمودن کورسهای میناتوری و آشنایی یک تعداد تونبالان دیگر همت مگذارم تا باشد که این مکتب با همان نام نامی اش زنده و جاوید بماند.

— آخرین طرح شما کدام است؟

— بخاطر اینکه بتوانم ریالیزم را با دینامیزم زنده اش در نقش و نگار میناتور پیاده نمایم و این هنر را با عبیت زندگی و خصوصیات تاریخ در یک رده خاص آنستیدم بخاطر اینکه میناتور نودر قالب فورم خالی محدود نماند و گشالهی آن تا امتداد زندگی معاصر دوانده شود کاری سردست دارم، کاری بزرگ، پراوج و غنی از یک محتوای اجتماعی.

هرات تاریخ درخشانی دارد، هردوین شهر، زنده به مفهوم واقعی اش بوده و پیر تحرک در همه عمر ها و قرنهای که باز می شناسمش.

هرات واقعا طرحی است جالب و عالی پراختیار و باشکوه. و من هم در انجاش موفقیت مزیدتری بشما خواهم.

— گرچه میدانم استاد شمعل گفتی های دیگری هم دارد ولی چون عقر به ساعت، چهار بعد از ظهر را نشان میدهد باتشکر از وی خدا حافظی میکنم و او متقابلا از ژوندون از مجله خوب و خواندنی مردم صمیمانه تشکر می کند و من هم انقش راترک میگویم.

به پنبته ادب کشی دتاریخی پنبه

دوره اود خونریو پنبهو که ده. ددی دوره به نظم اونتر کی به زره پوری بارز پنبته آثار ایجاد شوییدی چه ددغو آثارو بیان در اوروسته زمانو به ادبیاتو هم اثر کییدی مگر خرنکه چه پرو سن کال دیو بین المللی سیمینار به ترخ کبئی هر خه روینان شوی دی زه به هم دی خبرو اکثفاء کوم اود پنبتهو ادب یوی بلی حماسی مر حلی ته خان رسوم.

داد خو شحال خان ختک اودهغه دکورنی دادبی آثارو مر حله ده. خو شحال خان دبایزید رو ینان دوفات ۹۸۰ ه نه ۴۲ کاله وروسته به ۱۰۲۲ ه ق ۱۶۱۳ کی زبیدلی دی.

به دی وخت کبئی بایزید روینان به خاورو کبئی ینخ و خو دزمکی به سر درو ینایانوملی مبارزی اوپردو حکو منونو سره ددوی جنگو نه او جگری روانی وی دغو حکو متو نو ورخ به ورخ دخانخانی جا گیرداری او میو دالیزم نظام قوی کاره.

خوشحال خان دشهباز خان زوی و. شهباز خان دختکو خان اودوخت دحکو مت منصبدار و ده ده دغنه دتصیب له خیل پلار یحیا خان نه او هغه ته د خیل پلار ملک اکوپی نه به میراث پاتی و.

دوره اود خونریو پنبهو که ده. ددی دوره به نظم اونتر کی به زره پوری بارز پنبته آثار ایجاد شوییدی چه ددغو آثارو بیان در اوروسته زمانو به ادبیاتو هم اثر کییدی مگر خرنکه چه پرو سن کال دیو بین المللی سیمینار به ترخ کبئی هر خه روینان شوی دی زه به هم دی خبرو اکثفاء کوم اود پنبتهو ادب یوی بلی حماسی مر حلی ته خان رسوم.

دوره اود خونریو پنبهو که ده. ددی دوره به نظم اونتر کی به زره پوری بارز پنبته آثار ایجاد شوییدی چه ددغو آثارو بیان در اوروسته زمانو به ادبیاتو هم اثر کییدی مگر خرنکه چه پرو سن کال دیو بین المللی سیمینار به ترخ کبئی هر خه روینان شوی دی زه به هم دی خبرو اکثفاء کوم اود پنبتهو ادب یوی بلی حماسی مر حلی ته خان رسوم.

طفل ومادر

و پیش طفل دوی لته طفل بعضی از املاح رسوب می نماید که معمولا در ادرار اطفال به شکل حل شده ای موجود می باشد .

مواد غایبه :

باید متوجه مواد غایبه نوزادان هم بود
جره طفل : مواد غایبه نوزادان در ابتدا و همچنان دقت شود که آیا بصورت عمومی این حاجت طفل رفع شده است یا خیر .
چسبناک بوده دارای رنگ سبز و یا تیره می باشد . این مواد را به اصطلاح چره می گویند و اگر طفل بصورت منظم از شیر مادرش استفاده کند رنگ آن به تلاشی زود رنگ مبدل می شود .

«باقیاد»

در هنگام شستشوی نوزاد باید دقت شود.

کبني ۱۹۷۳ کال دچاودنی به باره کبني چه هاید نبرگ الو نکه یی یوئی توئی کیه یو فلم وړا ندی کړی او یو بل سینما یی فلم به عم جاپان دچویدو به نامه دپوی جاپانی ناوړه پینښی به باره کبني وړا ندی شی چه په هغه کبني طبیعت دسر کبنيو توو تونو به اثر دجاپان ټاپوگان له منځه ځي .

واضح است که اگر طفل دیر زمانی ادرار نمی کند متوجه می شویم، دلیل آن اینست که وجود طفل بیشتر به مایعات محتاج است و یا خود در سیستم اطراح او نقصی موجود سده است .

درها باید اینرا هم بدانند که لته فلاکینی اطفال شان ممکن است از همان مقدار ادراری که طفل روی لته های سخت می نمایند و آنرا شست ویت می کنند فقط کمی نخواهد بر داشت .

بعضی اوقات ادرار اطفال نوزاد نمرنگ دارد و نه بو، ولی در روی لته از ادرار آنها لکه سرخ رنگی باقی ماند این یک حادثه پتا لوزیکی نیست دوائر حرارت محیط دور

مسا فران به یوترن کبني چه سويس دآلپ له غرونو څخه تیر پری بند باتی کیری او بل فلم دغومبسو ډله دی چه دهغه به ترخ کبنيسی وژونکی غو میسی به لاتیینه امریکا کبني له خپل ځای نه به متحده ایال لاتو هجوم راوړی او ویرسه اوډار ایجادوی دیو نیور سال کمپنی بهد ۱۹۷۵ کال به ورو ستیو وختو نو

ویروونکی فلمونه...

یو عادی هنر مند دوهوایی قواویره جپ الو تکه ددانا اندروز دهاوایی جپ الو تکی سره ټکر کوی . هغه څوک چه دغه ډار وونکی فلمونه جوړ وی یو اووه څلوینست کلن سړی دی چه ایروین الن نوم پری چه پوزیدون دماجرا اوپه لورپو مایو کبني داور لگیدو دفلمو سو یه تولید سره یی په یوه ډیره لنډه موده کبني زیات شهرت پیدا کړی دی .

الن دخپلو فلمو نو دبریا لیتوب دپاره یوه ډیره ساده تو صیح ورکوی او وایی : زه له عادی خلکو څخه استفاده کوم مثلا له یو قصاص ب چوچی پخوونکی یا یوداسی ما مور څخه داور لگیدو درک لکولی شی او هغه به خورا حیرا نوونکی پینښه کبني گیر ساتم تر څو دخپل ځان دخلاصو ز دپاره له خپل ټول جسمی او فکری قدرت څخه استفاده وکړی اود قهر مانی به کارونو سره به حوادثو بری وموی ننداره کوونکی دسینما دپردی به مخ دیو عادی سړی قدرت وینی او کله چه له سینما څخه وځی په خپل ځان کبني داقدرت احساسوی چه هغه هم کولی شی همدا کار وکړی اوپه نتیجه کبني خوشبینم . زده کار میکی پیلو ټانو او یاد مغز دجرا حان سو به باره کبني فلم نه جوړوم ځکه چه دهغوی شمیر دومره نه دی چه د سینما سالون ډک کړی خو زمونږ به هیواد کبني دهغو کسانو شمیر زیات دی چه داور لگیدو په پینښو کبني کار کوی او هغوی هم میرمنی دوستان او ملگری لری او ټول یی زما د فلمو نو ننداری نه راځی .

آلن چه په څر گنده توگه وایی چه فلم دپیسود لاس نه راوړلو دپاره جوړوی ایانور دفلم له جوړولو څخه بل هدف لری : «ضمنی وایی چه انسان ددی سره علاقه لری چه د مرگ د نڅانداده وکړی اودا احساس لری او ډیر زمونږ ټولو به طبیعت کی دی خلک کله چه داور وژلو یو موثر وینی دهغه به تعقیب روان پری او یا هم داخبره لټوی چه څوک په امیو لانس کبني اخلي ، دا کار څه تعریف نه لری خو سینما ته زیات پیسی راوړلای شی دآلن دراتلو نکوفلمونو څخه یوهم دیو زیدون دماجرا نه وروسته فلم دی چه په هغه کبني

دیو شمیر خلکو لویدل او هر ډول څار چی مرستی ته دهغوی لاس نه رسیدل دی او هر څومره چه هغوی مرستی ته دلاس رسو لرو نه لیری وی هما غو مره د ننداره کوونکی هیجان زیات پری دتا تیا یک پری دچویدو په حال یاد پوزیدون د لاهو شوی پیری ماجرا یا په هوایی ډگر کبني ستره چاودنه یاد ۱۹۷۵ هوایی ډگر چه په هغه کبني الو تکی ټکر کوی یا لپ زنده ځمکه دځمکی دحیرانوونکی او وروونکی آواز سره لوپی مانی چه اور پکی لگیدلی وی یاد سرو زرو په کان کبني ستر سیلا و یاد جاگرات او هوایی ډگر په فلم کبني وروونکی صحنی خوښی به څنگ کبني یو ډول ویره او لږه دسینما یی فلمو نو او سنیو ننداره کوونکو ته ور کوی .

انتقاد کوونکی ډیر لږ وروونکی فلمونه جدی نیسی سره له دی چه دهغوی یو شمیر په لوړو مانسو کبني اوسیدل په خپل ذات کبني دخورا ښو فلمو نو او یا د ۱۹۷۴ کال یو ښه فلم گنی ددغو فلمو نو دبری یو دلیل ښایی دنوی لاری څخه دفلم دلوبغاړو استفاده وی ، مثلا دسینما له یو دوستورو ، د دو زرو هنر مندانو او کله کله دسینما به نری کبني دزوال په حال کبني ځینو څیرو اود ځوانانو دخوښی حاصل دپاره دیو دوه ځوانو هنرمندانو دیو تور پوستکی هنر مند اود ټلو یزیون دیو شخصیت څخه استفاده کوی اود دغو شخصیتو ټوله یو ځای کیدو څخه داسی فلم جوړ پری چه دټولو دسلیقی سره برابر وی .

کله کله په یو ډول فلم کبني دیو سینما یی لوبغاړی له وجود څخه تکراری استفاده کیری لکه د لپ زنده ځمکی اود ۱۹۷۵ هوایی ډگر په دوو نویو فلمو نو کبني دجار لن هستون گپون او یا هم هغه څوک چه انارند روزی دیو سیکالونکی پیلو مپ وټاکه چه د ۱۹۷۵ هوا یی ډگر په فلم کبني د ۷۴۵ بو ټینگ د پیلو د افرم زیمبا لیست سره ټکر کوی اودا خبره یی هیره کړی وه چه دغو دواړو تنو به ۱۹۶۰ کلو نو کبني دی ته ورته په یو فلم کبني کار کړی چه په هغه کبني داغرم زیمبا لیست په پیلو تی چه هغه وخت

شعر

ادبی توتاه :

دمینی خبری

هغه ورځ ، چې زوکړم ، ستا دمینی ږغ یو په غوږو کې راوړی !
 زه په هېڅ نه پوهیدم ، کوچنۍ وم ، هلته تادلر په روڼو وړانگو او د سپوږمۍ په وړمکي
 کې قدرت راښکاره کړ ، دکووو څنگه مې دنوپه منځ کې یوتودو چټکي و د شپې بې خوږي
 نارې وهلی ، مادده په نارو او شپیلکي کې ستا دمینی ږغ اوړید ...
 وریځې پرښتکي آسمان غوڅې ، تالندی غوږې وهی ، برېښناوې خلیږي دلویو غرو
 څخه څرخې ماندونه راځي ، دلته ... هلته و ، چې مېکه او بوی ، دا ټوله لسه تادی ... بل
 خېټن نشته .
 «جیبی»

دور گه

پدر پیر من : مړ دیست سفید پوست
 ومادر پیرم : ژنی سیاه پوست .
 اګر گاهی به پدر پیر سفید پوستم دشنام
 گفته ام .
 همه دشنام هاراپس می گیرم .
 اګر به مادر پیر سیاه پوستم دشنام گفته ام

واړزو کړده ام که به دوزخ برود ،
 اژین آرزوی زشت پشیمانم
 واکونون برای او خیر می خواهم .
 پدر پیر سفید پوستم در خانه بزرگ زیبایی مرد
 ومادرم در کلیه ای .
 نمی دانم من در کجا خواهم مرد
 من که نه سفیدم ، نه سیاه .
 لنگستون هیوز شاعر امریکایی

نکفتن
 هېکس حدیث نکفتن نکفتن ام
 در کوش خویش گفته ام ومن نکفتن ام
 ران بوری روال کدر پریده ولست
 با آفتاب آسمانم روشن نکفتن ام
 اېس دشت و در بره دوق چرخه نکفتن ام
 هر جهان جیب به دامن نکفتن ام
 کلها به خنده هرزه گرسان در پناه اند
 من حرفی از لب تو نکفتن نکفتن ام
 افشای بی نیازی مطلع نکفتن ام
 بر کفتن ام ولی نه شنیدن نکفتن ام
 افسانه رموز محبت خون نواست
 هر چند لب لاس نکفتن نکفتن ام
 اېن مایون کشش جیب از فتنه اش نکفتن ام
 بیدل ، تو گفته باشی اگر من نکفتن ام

بیدل
 ۵۵

بیدل

قفل تصویر

چو قفل تصویر ماند پنهان :
به کلک نقاشی من

کلیدم . . .

یقین :

به نیرنگ کرد مستم
نداد جام یقین به دستم
کلی در اندیشه رنگ بستم
شهود :

گم شد

- خیال چیدم . . .

در انجمن :

سیر ناز کردم

به خلوت :

آهنگ ساز کردم

به هر کجا چشم باز کردم :

ترا ندیدم !

- اگر چه دیدم - . . .

نه چاره یی دارم و نه درمان
نشسته ام :

ناامید و حیران

چو قفل تصویر ماند پنهان :

به کلک نقاشی من

کلیدم . . .

خیالم از شوق رقص بسمل ،
کشید آئینه در مقابل :
نه خنجر یافتم نه قاتل
- نفس به حسرت زدم -

کلیدم . . .

به راه تحقیق پانهادم :
عنان طاقت ز دست دادم ،
چو آشک ، آخر ، به سرفدام ،
چنانکه پنداشتم ...

دویدم . . .

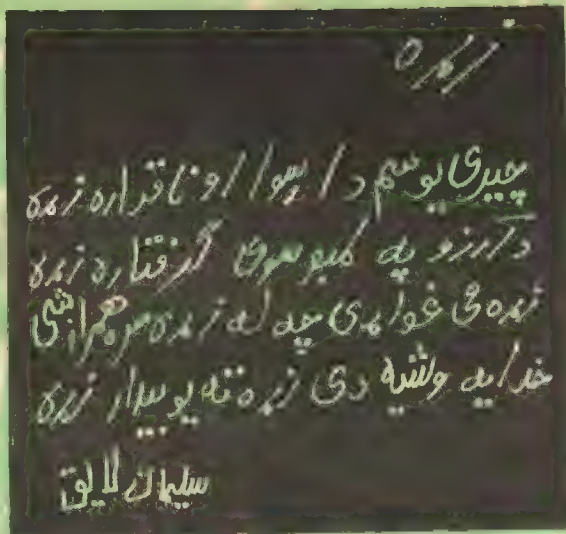
چو قفل تصویر ماند پنهان :
به کلک نقاشی من

کلیدم

ایوالمعانی یدل

سفر

زمانی بوی گلغامه صفایم به سفر طی
سری و بوی می ترست و گو پسی تل دختر چی
پاته درومی دلداره له ماخواره به مزلو
باروح می مرور سو له کالیونه به برچی
رخسار جودی خرنند سی زهونه واپه به رویشان
سغلی دی له نندی حقه به سان دهر چی
کل لم چه به مانی که له عبدالعلی مخ بپ
پرشانه و هر لورته پسی هم و نظر غی
عبدالعلی آخند زاده

تباه

- رنگ چشم های تو ،
دراغزای لحظه های شب ،
شناور است -

ومن ،

چو خسته از کویر خشک روز ها

ز راه میروم

واژهجوم غمه هابه لحظه های شب پناه

می برم :

یاد چشم های تو ،

مرا تباه می کند .

حسین لیب

دوب

الهی دحقیقت مسته پیاله را
دارنگین شراب دشتی به میخانه را
خرابات لره چه نلم دناچار به
اوس و ماته اناست به صومعه را
منام دوب یم دغمونو به دریاب کینی
ستا مدد لویه عطایه عرومه را
جهمی نوش گر اول جام زهر می خوشنود و
دوهم جام ساقی لذت مکینه را
تل دغم ترغبار لالندی (سید محمد) بم
دوحت ابر پر سر زما سایه را
(ملا شیر محمد)

لهر

لهر راهی شان خلیری که ستا مخ
دافهر راته بنکار بیری که ستا مخ ؟
چه بی عقل و صبر و خواب را خفه بود
دغه نوردی چه تاویری که ستا مخ ؟
چه راهی دلبری دلربایی کری

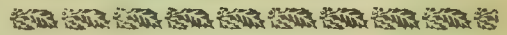
دا اوس نوی گل غوی بیری که ستا مخ ؟
به نخلو چه یی رویشان تمام عالم گم
نه بوهیرم لهر راخیری که ستا مخ ؟
دغه گل ، سنبل ، نوکس سره یوخی دی
چه (احرار) تری قربانیری که ستا مخ ؟
(خوجه احرار)

ساز

هزارا فرین بری ساز باد
که از روی ما رنگ ای پیر
بنام دسی که آنکو چید
هر ساز دای که دهم شرد
سوز اهدا خرد بر ما گلبر
اله کا خدایی نه کار نیست خرد
حافظ

دمینې به لور

هغه چه می اورید ل په سختی سره می پری باور کولی شو داد نا ترور می هیڅکله نه وه لیدلی چه داسی خبری وکړی دغی دخبرو لهجی زه ناآرامه کړم هغی ویل: باید ویو هیری چه زه زیاته اجوره نه شم ور کولی، بلکه دغو خوږو او کوټی له امله چه تاته یی درکوم باید ډیر خوښ او سسی، پوهیږم چه دا شیان زیات نه دی خو امید لرم چه زما سره لږ مرسته وکولی شی.

وروسته غلی شوه آه یی وکیش او دوام یی ورکړ:

دلته یوه ستره کرونده شته او دکال په دی وخت کښی زیات کارونه شته چه باید سرته ورسیږی.

«پرو نو تیلور» یو بد قواره اوبد اندامه سپی و هغه په داسی حال کی چه لاسونه یی په جیب کښی کړی و دادنا ترور ته چه په کر خنده خو کی ناسته وه خیر خیر کتل، د هغه له دغه حالت څخه سپی په دی ښه پوهیده چه دادنا ترور له پېشنهاد څخه دومره خوښ نه دی کله چه دادنا د ترور خبری خلاصی شوی نو هغه خو له خلاصه کړه او ویی ویل:

په دی دومره ښه نه پوهیږم چه آیا کولای شم ددی ځای دکارونوله عهدی څخه ووځم او که نه، دلته ډیر کارونه شته.

داسی معلو میده چه دادنا ترور خبری نه وی خلاصی شوی څکله یی وویل:

زه پخپله په دی پوهیږم له همدی امله لکه ستا په خیر دیسو نکره سپی مرستو ته اړه یم لکه چه ته یی گوری زه باید دغو کارونو دسره رسولو دپاره چه په خپله یی نه شم اجرا کولی نورو نه لاس اوږد کړم.

هرچا چه دادنا ترور په دی حالت لیدله زړه یی پری سو زیده خو زه پوهیدم چه هغه یوه ډیره هوښیاره اوڅه هم بد جنسه ښځه ده اته کاله کیدل چه د هغی سره می ژوند کاوه یعنی له هغه وخت نه چه زما مور او پلار د گاز د کپسول دچاودنی په پېښه کښی مړه شول او هره ورځ می د بلی ورځی په نسبت له هغی څخه کرکه کوله، په دی ډول له هغی څخه ویریدم او د هغی په وړاندی می په هیڅ وجهه ټینکار نه شوای کولی.

دادنا ترور خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

پوهیږی، زه دگور په غاړه ولاړ یم.

وروسته مو سکی شوه او په داسی حال کښی چه خپل سر یی زما خواته را اړاوه ویی ویل:

البته زما دم یی نه وروسته دغه کرونده او هغه ډول شیان چه به ما پوری اړه لری زما ور پری ژنویو ته رسیږی، له همدی امله زه ډیره اندېښمنه یم زړه می نه غواړی چه سل جرېبه حاصلخیزه ځمکه او ټول خاوری او مرغان له منځه لاړ شی او یوه پنځه او کلن ولس ته ورته کرونده ژنو، یو ته ورسیږی. په دی خبرو دپرونو باملرنه ورواوبښته کله چه یی سر واپاره او په خپلو آبی رنگه سترگو یی ما ته وکتل و پوهیدم چه د هغی په زړه کښی څه تیر پری حرص او تمی د هغی په سترگو کښی څپي وهلی پس ددی تصور چه گواکی کولای شی یوه ورځ دکروندی او په همدی ډول زما خاوند شیی به هیجان را غلی وه.

دادنا ترور په دی خبرو په یوی وسیلی زه بدل کړی و اودی کار زما قهر زباناوه تر اوسه لا کارونه ډیر پاتی

و باید لومړی کرونده شودبازه شوی ودا وروسته بیاد بسرلی دکر نسی وخت رارسیده دادنا ترور ددی کار دپاره دپرونو وجود ته او په همدی ډول هلته دپرونو دسانلو دپاره زما وجود ته اړتیا درلوده نه دی اساس هغی کولی شول چه لږه اجوره ورکړی.

کله چه په یو ولس کلنی کښی د ژوند دپاره دی ځای تارا غلی وم اصلا می دادنا مورنه پیژنده، البته کله کله می د خپل مور او پلار له خولی د هغی په باره کښی یولی خبری اوریدلی وی او پوهیدم چه د خپل میړه سره په یوه کرونده کښی په ختیځ کښی ژوند کوی او هیڅکله چانه لیک نه لیکي اودا یوازینی شی و چه د هغی په باره کښی پری پوهیدم زما مور او پلار له دی نه خبر نه و چه دادنا ترور د بام تلوید لسی او شله شویده او په دی هم نه و خبر چه یو کال وروسته یی میړه مړه سویی.

ظاهرا هغی اود هغی میړه په کوچنی نړی کښی ژوند کاوه چه هیچا لاره پری نه درلوده په هر حال د هغی دمپړه له می ینی وروسته اوضاع بدله شوه، هغی په یوازی بوب سره دکروندی چاری به منځ نه شوای بیولی او متوجه شوه چه ددی کار دپاره دبل جا مرستی ته سره له دی چه له دی کار نه سخته بېزاره وه اړتیا لری اوس اوس پوهیدم چه دا یوازی زما د ملودلیل و په دی ترتیب هغه تردی وروسته مجبوره نه وه چه څوک دگور دکارونو دسره ترسو لو دپاره استخدام کړی هغی یو وړیا خدمت کار پیدا کړی و.

تراوسه می لاهغه ورځ له یاده نه ده وتلی چه دادنا ترور می دلو مړی ځل دپاره ولیده، ما په خپل ذهن کښی یوه مهربانه او باوقاره ښځه مجسم کړی وه چه زما د لیدو دپاره هر کلی کوی خوددی په ځای دداسی ښځی سره مخامخ شوم چه به یوه گرځنده څوکی ناسته وه او د ډبردی یوی مجسمی په څیر سره اوبی حاله ترسترگو کیده، هغی به هماغه ساړه نظر اوسری لهجی ویل:

نورژنویو ته یی؟ ډیر روغ او قوی راته ښکاری، او ترکوم وخت پوری چه دلته یی باید دکور په کارونو کی زما سره مرسته وکړی په دی کورکی زیات کاردی کله چه دی د سفر بکس خلاص کړی گولای شی چه د ما ښام د ډوډی خوړلو دپاره میز ترتیب کړی

اولاس پری ووهی، مون هره ورځ د ما ښام په شپږو بجو ډوډی خوړو. نه شم کولی چه دغه سوچا لټ چه پس له هفتو او کلونو څخه وروسته مخا منځ شوی وم وستایم د ادنا ترور لکه دیو مستخدم په څیر زما سره چلند کاوه، سره له دی چه ټول وجود می غوښتل له هغه ځایه ونښتم په دی پوهیدم چه هیڅ چیری نللی نه شم، کرونده یوازینی ځای و چه پکښی کیروم او مجبور وم چه هلته پاتی شم.

د خپلی زیریدنی په نو لسمه کالیزه کښی می کله چه می داد و کلنی کڅوړه چه ماته یی را کړی وه خلاصو له یو ځل بیا یی دهما غو لومړی ورځو په نظر راته وکتل او ویی ویل:

ته ورو، ورو غټیږی ژنویو، ته تردی وروسته یوه میرمن شوی یی نه په دی پوهیږی؟

یوه هفته وروسته د هغی ددی خبرو په دلیل ویو هیدم، هغی دا خبره درک کړی وه چه په نورو لارو هم کولای شی زمانه استغفا ده وکړی او هماغه ورځ وچه برونو تیلو هلته راغی له هماغو لو مړیو شیبو نه متوجه شوم چه دا سپی هم لکه دادنا ترور په څیر بد جنسه او له شر نه ډک دی که هغه دی نه متوجه کیده چه دادنا ترور لاس ور اچولی شک نشته چه انتقام یی اخیست له دی بصورت نه وگر زیتم.

هغه شپه کله چه په بستر کښی غزیدم دومره نه آرامه او ځه وم چه خوب نه راته.

دادنا ترور په پوره توگه دپرونو خارنه کوله او ډیر ژر خر گنده شوه چه هغوی دومره نه خو ښیږی تقریبا هره ورځ هغه مجبوره وه چه برونو په جیغو او غالمغال سره له خوب نه راوبښه کړی او حتی کله چه له خوب نه هم راوبښیده او په کسار بوختیده، لکه څنگه چه دادنا ترور آرزوه دومره کار یی نه کاوه ددی سره سره وخت او ناوخت کور ته رانه او قهوه یی خښله تر څو خپله ستریا لیری کړی لکه دا چه دخپلو کارونو د نیمگړو پر ښودلو څخه هم په هیڅ وجهه نه ناآرامه کیده فکر می کاوه چه دادنا ترور د هغه دلاسه تنکږی او وباسی یی خو هغی داکار ونه کړی هغی دپرونو د ټولوتیلیو او بیکارو سره جوړ ښت کاوه ځکه چه په هر حال له هیڅ نه ښه و.

دادنا ترور پوهیده چه د کال په دی وخت کښی چه ټولی کروندی کار گرتنه اړتیا لری نه شی کولی

چه په دومره لږه اجوره څوك پيدا كړي.

هر چيري چه تلم او هر كار مي چه كاوه برونو دنل دپاره په ماپسي روانو او تل يي له شوخي او حرص نه ډكه مو سكا دشونډو دپا سه برينبيده.

يوه ورځ مازيگر مي چه كيك ته ميز دپاسه ايښوده هغه ته يي وكتل اوويي ويل:

ظا هر خو يي ډير ښه دي. بيا يي زما مټه ونيوه اوويي ويل:

زما دغه ډول كيك چه په كوركي پوخ شوي وي ډير خو ښيري او همدا سي مي ښځه هم خو ښيري.

ځان مي گو ښه كي او ومي ويل: لاس دي ليري كړه.

خپره يي بدله شوه اوويي ويل: لكه چه غواړي ټينگار وښيي،

ښه به داوي چه خپله عقیده بدله كړي ځكه دهغو پلا نونو له مخي چه

زه يي لرم ښايي ټول شيان ډير ژر بدل شي بيا مو سكي شو اوويي ويل: كه چلند دي دوستانه وي، نو

زمونږ دواړو دپاره به ښه وي زما په مطلب خو پو هيري؟

لطفا مي يوازي پريږده خواهش كوم.

له ښه مرغه به دي وخت كښي دادنا ترور راغله او برو نو ته يي په ساپه نظر وكتل اوويي ويل:

نن دي خپل كارونه ژر پريښي دي، برونو اوس خو سات پنځه

بجي دي، ولي دي ټول كارونه سرته نه دي رسولي؟ برو نو خپلي اوږي پورته كړي او ويي ويل:

زه كولي شم چه خپل كارونه سبا سرته ورسوم.

اوس نورما خبروته غوږ ونيسه برونو.

خو برونو په غو سي سره چيغه كړه چه:

نه، ته زما خبروته غوږ ونيسه زه نه غواړم دهغو لږو پيسو په بدل

كښي چه له تا څخه يي اخلم خپل ځان له ستر يا څخه مي كړم كه

ستا دكارنه خو ښيري زما گناه نه ده تردی زيات ستا له امرونو څخه

سترې شوي يم، پو هه شوي؟ دادنا ترور ښه سره واوښته، پوهيدم

چه ډيره هڅه كوي خپل ځان كنترول كړي تر اوسه پوري هيچا دهغي

سره داسي خبري نه وي كړي خو هغي نه شوای كولي داخبره ومنی

چه برونو له هغه ځايه لاړ شي په همدی دليل يي په پوره غو سي مخ

ماته را واړاوه اوويي ويل: ښه ژنويو، ولي هلته بي كاره

ولاړه يي؟ ژر شه خوراك تيار كړه غواړم چه د ماښام ډوډي وخورم.

په وروستيو ورځو كښي مي هڅه څخه ځان ليري وساتم، خودا كار

وكړه چه د امكان تر حده پوري د برونو

هم اسانه نه وه، هغه به پر له پسې ډول وخت ته انتظار ايست تر څو

مايوازي گيري كړي. يوه ورځ مازيگر كله چه د چرگانو

په ځاي كښي دچر گو دهگيو په ټولولو لگيا وم، ددروازي آواز مي

واوريد چه په پوره آرا مي سره پوري شوه كله مي چه سر پورته كړ سترگي

مي به برونو ولگيدی چه هلته ولاړدی او په يونسبتا تياره ځاي كښي ما ته

خاندی هغه وويل: فكر كوم چه اوس به ښه وخت

وي چه يودبل سره خبري وكړو ژنويو او س ددی وخت دي چه خپل

تكليف رو ښا نه كړو. نه، څه او مايوازي پريږده.

ولي؟ بايد دكار وكړم. وروسته راوړاندی شو، زما مټه

يي ونيوه اود ځان خواته يي كښ كړم، خپل لاسو نه يي رانه تاو

كړل او به حيرانوونكي تو گه يي زور كړم.

په پوره قدرت مي خپل يو لاس خلاص كړ اود برونو په مري مسي

خپل نو كان زور كړل، برونو له ډيره درده چيغه كړه اوزه پسې

خوشي كړم، په داسي حال كښي چه بدردبي رانه ويل، په خپل ټول

قوت سره دكور خواته وتښتيدم. نه پوهيدم كله چه په ژړا ژړا او

منډو منډو كورته ننوتم دادنا ترور څه فكر وكړ، خو اورښت مي ور نه

مخا مخ خپلي كو ټي ته لاړم په بستر اوږد وغزيدم او په سختي ژړا

مي پيل وكړ. څو دقيقې وروسته مي كور ته د

برونو درانتو تلو آواز واوريد، د هغه دراننو تلو سره سم چيغی او

غالغال پورته شو دادنا ترور په پوره عصبا نيت پري غالغال وكړ.

برونو غوښتل چه هغه ځاي خو ش كړي خوله تللو نه دمخه يي دوه سوه

ډالره اجوره غو ښته، دادنا ترور هم په سختي سره ټينگار كاوه چه په پای

كښي يي ديو څوپيسو دور كولو سره موافقه وكړه او برو نو له كور څخه

ووت. كله چه مي ددروازي دپوري كولو

غږ واوريد نو دعصبي آرا مي سره مخامخ شوم، ځكه پو هيدم چه تر

دي وروسته به برونو ونه وينم. په دي وخت كښي كله چه دادنا ترور

زما كوټي ته راننوته ډيره زيا نه به غوسه وه اوويي ويل:

دا ټوله ستا گناه ده ته ددی سبب شوي چه برونو له دي ځا په

لاړ شي اوس نوزه هيڅوك نه لرم چه زما سره مرسته وكړي.

يوه هفته وروسته دادنا ترور زما سره خپل چلند بدكړ، ورځي اوږدي

اوله پای نه پرته ترستر گو كيدی مجبوره وم چه د برونو دكار يوه برخه

مي هم كړي وای.

(نور بيا)

به ادامه گذشته :

زیباتر از پیش

دوآرایش چشمها :

برای اینکه چشم های چتر برجسته تر
بیشتر آیند از ریمل فقط برای مژه های بالایی
چشم استفاده کرد و یک خط چشم بسیار نازک
تنها روی پلک بالا کشید و از سایه سفید
بالای پلک و بالای چشم استفاده کرد .

اگر چشمهای کوچکی دارید، فقط مژه
بالا ریمل بزنید و یک خط چشم نازک روی
پلک بالا بکشید و بالای پلک را سایه سفید
بنمایید .

برای مژه های که کوتاه و کم هستند مصرف
پودر روی مژه ها قبل از استفاده ریمل سبب
غلط شدن مژه ها میشود . روی مژه بالا را و بعد
پایین ر ریمل بزنید . و قیقه را با راول خشک
شد باز آنرا تکرار کنید .

برای دور جلوه دادن چشمهای نزدیک
بهم، باید موهای اضافی بین دو ابرو را از بین
برد (البته به فاصله نسبتا زیادتر) در موقع
آرایش چشم باید خط چشم را بلند کشید و
آنرا سایه زنید.

آرایش گونه هایا رخسار :

برای صورت یاروی چار گوش سرخی را از
بالای گونه تا پایین ادامه دهید .

برای صورت گرد، سرخی را باید از پایین
گونه شروع کرد و به طرف بالا برد .
اگر صورت شما دراز است سرخی را باید
بالای گونه از وسط چشم تا انتهای شقیقه بکار
برد .

شده و در نتیجه تعداد این دانه ها افزایش
میابد .

بعضی از متخصصان امور عقیده دارند که
یکی از ساده ترین راههای مبارزه با این دانه
های صورت، استفاده از نوعی آنتی بیوتیک
ضعیف است که بعضا مفید واقع میشود و اما
چون بروز جوانی دانه اکثر در اثر چربی پوست
است . بنابراین باید چنین پوست را همیشه
تمیز نگه داشت .

داکتر (باور) متخصص پوست میگوید :
(اگر پوست چربی دارید . باید حداقل روز دو
بار آنرا با آب گرم و کف صابون بشوئید . قسمیکه
بانوک انگشتان کف صابون را به مدت ۲-۵
دقیقه بر روی پوست ماساژ دهید و بعد از آن
با آب سرد آبکش کنید و از کریمی که مخصوص
پوست های چرب است استفاده کنید .
با یکبار قشر چربی که پوست را پوشانده
است از بین میرود و از تعداد دانه های جوانی
دانه صورت کاسته میشود .

بخطر. باید داشت که مرکز این دانه حارا
دست زده و فشار ندهید، چه اینکار باعث
میگردد تا مجرای بیشتری برای داخل شدن
میکروب باز گردد و به ازدیاد و بروز دانه های
جدید در اطراف و نقاط دیگر کمک نماید .
از طرفی هم این عمل باعث میگردد تا لکه و داغ
روی جلد و صورت باقی بماند.

بعضا گرفتن رژیم غذایی خوب و صحیحی
نیاز دارد از بین رفتن این گونه دانه ها و جوانی
دانه خیلی موثر و مفید واقع میگردد. خوردن
سبزیجات، آب میوه ، لبنیات و پرهیز از مواد
نفایسته یی، شیرینی، غذاهای سرخ شده
و امثال اینها در بهبود جوانی دانه و حاصل
پوست خوب و جلد شفاف معجزه میکند .

زندگی امروز

با سلاح مصرفیت به

جنگ تنهایی و بیکاری روید!

ساخته از تنهایی و دلتنگی روز های دلگیر
زمستان میرواند، باعث میگردد تا ازدیدن لوازم
دست ساخته خود لذت ببرد و اطرافیان را نیز
خشنود سازید .

مثلا، هرگاه گلدوزی بلدید خود را با آن
مصروف سازید، پارچه های گلدوزی کنید و از
آنها به هر آنچه خواسته باشید استفاده کنید.
اگر گلدوزی نمیدانید و یا نمی خواهید گل
بدوزید، میتوانید با دوختن پارچه های اضافی
خوش رنگ پهلوی هم استفاده مژید بريد و
روچایی ها، متکاها و امثال آنها را بسازید
و اما توجه باشد که از پارچه هایی که با هم
هم آهنگی دارند چه از نگاه رنگ و چه از جنس
استفاده کنید .

با آخر رسیدن امتحانات ، شاگردان رخصت
میشوند. این رخصتی دظاهر برای استراحت
است . ولی باید متوجه بود که استراحت به
معنی خوردن و خوابیدن نیست . رخصتی
زمستان بهترین فرصتی است که میتوانید
حداکثر استفاده را بريد، با مادركم کنید،
در کارهای خانه سهم گیرید، مطالعه نمایند
و به معلومات تان بیافزایید، خیاطی کنید و
وبلاخره کهنه ها را نو سازید .

شما اگر دختر با ذوق و مبتکری باشید میتواند
با کمترین تغییر در لباس های تان آنها را نو
سازید و به مود روز در آورید و یا از اشیای
فرسوده و پراکنده، وسایل کارآمد و قابل
استفاده سازید .
این روش گذشته از آنکه شما را مصروف

با این دانه های صورت چه کنم؟

بکامد که درین صورت هیجان عامل اصلی
روز جوانی دانه به حساب می آید و عامل مولی
هورمون هاند . وی میافزاید :
گرچه شیرینی ها و چربی ها بخودی خود
عامل بوجود آورنده جوانی دانه نیستند ولی
هرگاه زمینه نامساعدی از نظر عصبی و هورمونی
وجود داشته باشد، مصرف بیش از حد این
مواد وضع را بدتر میکند و هر قدر ناراحتی
و عصبانیت بیشتر گردد مقاومت بدن کمتر

جوانی دانه چیست ؟ عوامل پیدایش آن
کدام است و برای رفع آن چه باید کرد؟
جواب این سوالات مشکل است بعضی از
دکتران را عقیده براینست که این دانه ها
بنابر هیجانات و ناراحتی های روحی و عصبی
میتوانند در هر سنی بروز کنند. اما داکتر
توماس اشترنبرگ که در زمینه مطالعات زیادی
دارد میگوید که هیجان ها و نگرانی ها ممکن
است از مصئونیت شخص در برابر عفونت ها

بخش آشپزی

نغم مرغ گذشته از آنکه حاوی مقداری زیادی مواد مود لزوم بدن و سرشار از ویتامین ها، مواد معدنی و مفیدی است، پختن آن نیز آسان است و در مدت کمی میشود آنرا پزید. از این رو طریق پختن دونوع املت را که هم آسان است و هم خوش مزه، برایتان شرح میدهم و آرزو داریم مقبول واقع گردد.

املیت فرانسوی

مواد لازم:

چهار عدد تخم مرغ، دو قاشق نان خوری شیر، ۳-۴ قاشق نان روغن، مرچ و نمک بقدر ضرورت.

طرز تهیه:

تخم هارادر ظرفی ریخته بایک قاشق ویک پنجه خوب بزنید تا کف کند، شیر، مرچ و نمک را با آن علاوه کرده باز هم خوب بزنید. روغن وادر ظرفی بالای آتش بگذارید تا داغ گردد.

مخلوط تخم را بالای آن ریخته بگذارید یک روی آن بپزد. بعد روی دیگرش را گردانیده و مواظب باشید تا تافته نشده، درست از ظرف

نمک های اولیه

در مواقع بحرانی چه می کنید؟

کمک های اولیه عبارت از مجموعه اقدامات و نگهداری های مجروحین و آسیب دیدگان در حادثات گوناگون میباشد. این اقدامات اگر صحیح انجام شود مریض تا رسیدن به دکتور تلف نگردیده و از درد ورنج وی میکاهد، عر فردی بایست کم و بیش درباره کمک های اولیه اطلاعاتی داشته باشد. فرضا روزی شما و برادر کوچکتان یادختر و پسر تان تنهادر منزل هستید. برادر تان بسیار شوخ است. ناگهان درائی جست و خیز زیاد از زینه به پائین می افتد، سرش دیوار می خورد و از آن خون جاری میشود و یک پایش میشکند. و یا

کمک های اولیه عبارت از مجموعه اقدامات و نگهداری های مجروحین و آسیب دیدگان در حادثات گوناگون میباشد. این اقدامات اگر صحیح انجام شود مریض تا رسیدن به دکتور تلف نگردیده و از درد ورنج وی میکاهد، عر فردی بایست کم و بیش درباره کمک های اولیه اطلاعاتی داشته باشد. فرضا روزی شما و برادر کوچکتان یادختر و پسر تان تنهادر منزل هستید. برادر تان بسیار شوخ است. ناگهان درائی جست و خیز زیاد از زینه به پائین می افتد، سرش دیوار می خورد و از آن خون جاری میشود و یک پایش میشکند. و یا

اثرات معجزه آفرین آب و استحمام

استحمام و شستشوی بدن در نظافت طراوت و حتی کرکتر انسان تاثیر بارز و غیر قابل انکاری دارد. نظافت بدین معنی که در اولین برخورد و نگاه این ظاهر پاکیزه و نظیف انسان است که انتظار را بخود جلب میکند.

از طرفی جلد دارای مساماتی است برای تنفس و دفع مضرات بدن و عرق بدن که شستشوی همیشگی آن باعث جلوگیری از مسدود شدن مسامات گردیده نمیگذارد پوست طراوت و تازگی اش را از دست دهد. در صور تیکه اگر شستشو پیهم صورت نگیرد و یادیر تراز حد معمول انجام شود، گرد و خاک و چرک از آن مسامات را پوشانده سبب میگردند تا پوست سادابی اش را از دست بدهد و چین و چروک یابد.

گذشته ازین نظافت در کرکتر و شخصیت انسان نیز اثر میگذارد. شخصی که کمتر به سروضع و مخصوصا نظافتش برسد، کسیکه استحمام و شستشوی وادست کم گرفته به آن توجه نکنند و آنی که کمتر به حمام رود و زود بزود خودش را نشوید، نمیتواند شخص قابل احترام باشد.

گذشته ازین نظافت در کرکتر و شخصیت انسان نیز اثر میگذارد. شخصی که کمتر به سروضع و مخصوصا نظافتش برسد، کسیکه استحمام و شستشوی وادست کم گرفته به آن توجه نکنند و آنی که کمتر به حمام رود و زود بزود خودش را نشوید، نمیتواند شخص قابل احترام باشد.

کشور کمار ویو گیتا بالی در حال اجرای مراسم ازدواج

مترجم نریمان

کشور کمار خواننده مشهور هند ازدواج کرد آیا این اولین ازدواج کشور است؟ آیا یو گیتا بالی می خواهد بعد ازدواج هم در فیلم بازی شد؟

کشور کمار که چهل و شش بهار زندگی را گذرانده و از جمله آواز خوان های برجسته و خنجره ط لائی سینمای هند به شمار می رود بایو گیتا بالی که یکی از ستاره های برجسته سینمای هند و بیست و یک بهار زندگی را سپری نموده بتاریخ ۱۷ اگست رسماً با هم ازدواج کردند .

اولین ازدواج کشور با « روماء » صورت گرفته بود اما به ناکامی انجامید به این معنی که از هم جدا شدند .

بعد از چندی او عاشق مدهوبالا شد و عشق مدهو بالا او را مجبور ساخت که دین اسلام را قبول کند او مسلمان شد اسلام را قبول کرد و نام خود را قاسم عبدالله گذاشت. بعد از مرگ مدهوبالا او مدت زیا دی بدون همسر باقی ماند . بعد از آن او

اقدام به ساختن فیلم ها یی بنام « دور کا راهی » برهتی کا نام دارهی، نمود . تا اینکه او دریکی از نمایش نامه ها یو گیتا بالی را ملاقات نمود . قبل از ملاقات او می خواست فلمی بسازد بنام « جمناکى تیر » و هیروئن فلم ریکها را انتخاب نموده بود . اما بایک نگاه يك نگاه عاشقانه یو گیتا بالی چنین نیری به قلب اش خورد که بجای ریکها یو گیتا بالی را انتخاب کرد . ماه ها گذشت و قصه عشق بازی یو گیتا بالی با کمر کمار و ونود مره سر زبان های مردم بود او مدت زیادی انتظار کشید بلی يك انتظار طولانی و طاقت فرسامدت زیادی گذشت روز بروز یو گیتا بالی جوان تر و معقول تر از گذشته هامی شد بعد از آن کشور به ساختن فلم بنام « شاباش دیدی » به اشتراك میرش امیت اقدام کرد که زیاد تر

شوتنگ فلم در خانه خود کشور در کوری گنج صورت گرفته در کنج خلوت و تنهایی ها .

امیت که از یو گیتا بالی يك سال بزرگتر بوده از این ازدواج پدرش راضی به نظر نمی رسید اگر اینطور نبود پس او چرا به محفل خوشی پدرش اشتراك نکرد .

ازدواج پسر و مادر یعنی یو گیتا بالی وامیت در فلم شا باش دیدی صورت گرفته است .

خبر نگار ها قبل از ازدواج کشور بایو گیتا بالی راجع به ازدواج آندو بعضی سوال ها نموده بود که کشور در جواب شان گفته بود که این عروسی شدنی است یا امروز یافردا یا پس فردا یا شش ماه بعد اما یو گیتا بالی انکار کرده در جواب

بقیه در صفحه ۵۹

کمار ویو گیتا بالی حین اجرای مراسم

یو گیتا بالی با کشور کمار

از دوستداران

از: فرید دهناد طهماس

فریب

یکی دختر طناز ،
چو آهوی رمیده ، زبزم تندگذر کرد .
اگر راست بگویم ،
اژان تندی رفتار ، مرا شور بپر کرد .
ز گرمی نگاهش چه بگویم که چنان آبشدم ؟
سنگ شدم ،
جای بجا ماندم و آخر ،
دلنگ شدم ،
ودویدم زپیش ،
مثل صیدی که ز صیاد گریزد
آنقدر دویدم که شنیدم میگفت :
(مرگ ! ای الهه هستی !
بشتاب ! بشتاب !)
همی گفت و همی رفت ،
که من نترسم کشیدم ،
هان ! هان !
چرا مرگ ؟ چرا مرگ ؟
ایستاد بجا :
نگبی گرد بن داغ چو آتش ،
ولی در نگهش بود غنوده ،
بسی رمز و بسی راز
رمزی که یکی ذره اش آبتن صد درد
وازی که نشان بود ز یک مردخیانگر نامرد .

پاك دلان

مراسم تجربه ای دوست از زمان شباب
خدای پاك بنا کرده خانه دل را
هرآنکه در دل خود جای داده است کینه
بچشم مردم دیگر اگر رسد دو دی
گرفته روی شود، کینه دل بداند گو نه
عنان دل جوبه چنگال کینه می افتد
خدای وصف نموده است کا تمین الفیظه
به غیظ و کینه هران کس که مبتلا باشد
چو کینه جای بگیرد به دل نشان دارد
ز سوز آتش کین خانه هاشمه و ایران
بدون شك بود همواره کینه دل غمگین
برای کینه دلان این جهان بود دوزخ
نشانه ایست از آن دل که هست بی کینه
چو دل ز کینه بود پاك چهره خندان است
بچشم پاك دلان این جهان بود جویشت
بگفت چند سخن (نقطه) اندرین موضوع

از: علشاد «ناشاد»

قسم

مرا به چهره ات ای دختر قشنگ قسم
به کعبه و به کلیسا و معبد و مسجد
همی که ساز غم انگیز را کند آغاز
به بیوائی عشاق بیقرار و حسرتین
که تا جهان و تویی و منم ترا خواهیم
به آبرو به شرافت به نام و تنگ قسم

بیا

فکر میکردم که عشق سر چشمه ، رنج ها
و بی صبری های طاقت فرسا و فرجام زندگی ها
است . اما نمی دانم که چرا قلبم این مملووره را
رد نمود ؟ من عشق را سرچشمه تمام بدبختی
های دانستم ولی قلبم عشق را سرچشمه تمام
خوشبختی ها و سعادت زندگی میداند .
بعد از کشاکش زیاد قلبم را مغلوب خود کرد
و مرا متوجه عشق سوزنده تو ساخت .
ای بهار و خشنده و ماه درخشان ! حالا بیا

و همدم تنهایی طاقت فرسای من باش ...
بیا لحظه ای کنارم بنشین تاراز کتمان قلبم
را برای تو باز گویم ...
بیا تا با بارزه خود را با قلبم برای تو زیبا
حکایت کنم ....
بیا تماشا کن که عشق تو در قلبم چه ها کرد
و چه آفتی دوزندگی ام برپا نمود ....
بیا از دستم بگیر و ازین جاده ژرف و عمیق
و تاریک حرمان نجاتم ده ....
بیا که چشمانم محتاج دیدار توست و تارو بود

وجودم ترا میخواهد ....
بیا مرا با مهر و عاطفه عاشقانه خود نوازش
کن تا زوحم و اذرحریم خیال انگیز آرزو ها
تماشا نمایی و جش قلبم را در صحرای افروخته
عشق مشاهده کنی .
بیا که آواخ خروشان آرزوهایم در انتظار
توست و ...
بیا و اجیر ، پرنده تخیل رادر افق لایتناهی
زیبایی های غیره کننده ات تماشا کن ، تا
قلبم تسکین شود و ازین شعله های افروخته
جدایی نجات یابد ...
فیروز دردمل

بمدیریت محترم مجله ژوندون !
از همه اولتر خوشی و سلامتی تمام کارکنان
این اداره را خواها نیم .

محترم ما - درمجله ژوندون در صفحه
سرگرمی ها جدول مقاطع را که مر تب
صفحه شما طرح میکند . در پائین این جدول
هم نوشته شده که حل این جدول را به
اداره مجله بفرستید و با ما همیشه همکار
باشید . بسیار خوب .

این جدول را که به بسیار کوشش و زحمت
حل کنند . حل میکند و به اداره مو صوف
ارسال میدارد فایده حل کنندگان این جدول
چيست !

و حتی اسم یا فوتوی ایشان هم به صفحه
مذکور چاپ نمیکرد . که سبب دلسردی حل
کننده می گردد .

تسا می گویند که صفحه سرگرمی ها
یعنی مانعی توانیم که وقت خود را در مطالعه
دیگر چیزی بگذرانیم . آیا مانعی تو ا نیم
که کتاب های گوناگون را مطالعه کنیم .

خواهش بنده این است که شما باید
زحمت کشتی حل کنند رادر نظر گرفته
یک چیزی به قسم جایزه باید برای کسانی که
به حل جدول شخج مو فق گردند
فرع کتبی کنید تا از یک طرف همکاران شما
تشویق گردد . و از طرف دیگر فروش مجله
زیاد تر شود در ضمن از وقتی مرتب صفحه
ما لاج محمد (کسار) گر دیده

صفحه سرگرمی ها جالب تر شده
است . اگر شما جایزه به این
صفحه قایل شوید اطمینان داریم که صفحه
مذکور با توجه زیاد تر جالب و جالب تر
خواهد گردید و در مدت میخوام چیزی را که
شما به قسم جایزه انتخاب میکنید شاید یک
سیت جراب اسپ نشان و یا چند جوره چیلک
پلاستیکی خواهد بود . که آنهم چیزی
قیمت ندارد . اما حل کننده آنرا طو و
بختش و یا تحفه نصیب می شود که آن
جایزه با تحفه سبب بسیار خوشی حل
کننده می گردد . و باشما همیشه همکار
می باشد .

اگر میخواهید که همکاری ما همیشه دو ام
داشته باشد و همیشه باشما همکار با نیم
این خواهش بنده را یک یرته ممنون
سازید .

دو غیر آن جواب بنده را تهر یر بدارید .
ندامحمد (بابری) از مگرو دبان

پرده خیال

«کاترین منسفیلد» در سال ۱۸۸۸ در نیو زیلند به جهان آمد. در سال ۱۹۰۸، هنگامی که بیست سال داشت، گذارش به لندن افتاد. در لندن با «جان میدلتون موری» آشنا شد و در سال ۱۹۱۳، یعنی یک سال پیش از جنگ جهانی اول با او ازدواج کرد. کارهای ادبی او همه داستانهای کوتاه است، به اضافه یادداشتهایی که در دو جلد منتشر شده است. در داستانهایش بیشتر بر فضا اتکاء دارد تا بر طرح ووی در سال ۱۹۲۳ در گذشت.

به نظر ناممکن می‌رسید که کسی در چنین روز قشنگی اندو هناك باشد. به نظر «ایدنا» آمد که هیچکسی اندو هناك نیست، بغیر از خودش ارسیمهای خانه هاباز بود. از درون اتاق ها آواز پیانو به گسو ش می‌رسید. دستهای کوچکی دنبال هم می‌لیدند و پیانو تمرین می‌کردند درختها، دریا غهای پراز آفتاب، باشکوه هایشان می‌درخشیدند. بچه های کوچک اشتیاق می‌زدند. سکت کوچکی عوعو می‌کرد. رهگذران آهسته و پائی مش گم بر می‌داشتند و چنان معلوم میشد که میخوابند ناگهان به دوش بر دازند. حالا در فاصله یی، چتری سفالی یی رنگی رامیشد دید. نخستین چتری آفتابی امسال بود.

شاید حتی «ایدنا» آنقدر که احساس میکرد، اندو هکین نبود. خیلی دشوار است که آدم در هژده سالگی در کمال زیبایی، باللب و رخسار و چشمهای درخشان صحتمند غم آلوده به نظر آید. بالاتر از همه، وقتی که آدم پیراهن آبی فرا نسوی و کلاه تازه بهاری خودش را که با گل های قشنگ شقایق آرایش یافته است، پوشیده باشد. درست است که «ایدنا» زیر بغلش کتابی را که پوش جرمی سبیه داشت حمل می‌کرد. شاید همین کتاب ظاهر تیره یی داشت. ولی این کار تصادفی بود،

زیرا «ایدنا» رفتن به کتابخانه را بهانه قرار داده بود تا از خانه براید و فکر کند که حالا دیگر چه کار باید کرد. چیز وحشتناکی اتفاق افتاده بود. به طور ناگهانی شب گذشته، در تیاتر هنگامی که کنار «جیمی» نشسته بود، بدون هیچگونه مقدمه یی، همینکه شیرینی با دا مداری را خورد و قطی آن را به دست جیمی داد، احساس کرد که عاشق یکی از بازیگران شده است. ولی عاشق... چنین احساسی، پیش از یین هرگز در خیالش هم نگنجدیده بود. از همه چیز گذشته، احساس خوشایندی هم نبود. هیچانی هم نداشت، مگر اینکه بشود ترسناک ترین احساس ناتوانی، بیچارگی، نومیدی، اضطراب و افسون زدگی را هیچان نامید. اطمینان داشت که اگر این بازیگرا در پیاده روی بیند بایک اشاره، بایک تکان سر، وی را تا آخرین کرانه های جهان دنبال می‌کرد. بدون آنکه لحظه یی هم به جیمی، به پدر و مادرش، به منزل پر از شادمانی و دوستان بیشمارش فکر کند.

نمایش نسبت به با خوشی آغاز شده بود. این وقتی بود که او شیرینی با دامدار می‌خورد. بعد، قهرمان نمایشنامه کور شده بود. لحظه وحشتناکی بود. «ایدنا» گریسته بود. آنقدر گریسته بود که ناگزیر شده بود دستمال جیب قات شده «جیمی» را بگیرد. گریستن مهم نبود. در همه قطارها مردم می‌گریستند. حتی مردان با آوازهای بلند در دستمالهایشان بینی فین می‌کردند و به جای تماشای صحنه، کاغذهای جاوی بر نامه نمایش رامینگر می‌گذاشتند. «جیمی» که درین فکر بود که بدون دستمال او «ایدنا» چه کار می‌کرد با ترجمه دست و پا می‌زد و با لحن «نوا» مانند یی گفت: عزیزم، خوشحال باش!

در همین وقت، برای اینکه «جیمی» را خرسند بسازد شیرینی دیگری

گرفت و قطی رادو باره به «جیمی» داد. بعد، آن لحظه ترسناک فرا رسیده بود که قهرمان به تنها یی در اتاقی پراز سایه روشن دیده میشد گروهی در بیرون ساز می‌نواختند و صداهای شادمانه از خیابان به گوش می‌رسید. بازیگر نابینا با وضع دردناک و ترجمه انگیزی کوشیده بود تا کور مال کور مال راهش را به سوی اوسی پیدا کند. کنار اوسی، در حالیکه پرده رامحکم گرفته بود، ایستاد.

درین حال، یک رشته نور، تنها یک رشته نور، بر سیمای نابینایش میتابید و آواز گرو و نوازندگان آرام آرام محو میشد. در همین لحظه بود. واقعا و مطلقا در همین لحظه بود که «ایدنا» دریافت زندگی نمیتواند اینطور باشد. دستش را از پشت به جلو خمیده «جیمی» دور کرد و سر قطی شیرینی با دامدار را برای همیشه بست. سر انجام عشق را شناخته بود.

«ایدنا» و «جیمی» نامزد بودند. یک سال میشد که نامزدی شان اعلام شده بود و او از یک و نیم سال به اینسو موهایش را به شکل بلند تیار می‌کرد.

آندو زمانی دریافت کرده بود که با هم ازدواج خواهند کرد که با دایه های شان به باغ عمومی می‌رفتند، روی سبزه حامی نشستند و بسکوت و شیرینی می‌خوردند.

ازدواج در نظر شان چنان مساله قبول شده یی بود که «ایدنا» در سراسر دوران مکتب حلقه قشنگی، شبیه حلقه نامزدی، به دست داشت تاکنون خیلی بهمدگر عزیز بودند.

ولی حالا دیگر همه چیز به پایان رسیده بود همه چیز چنان کاملاً به پایان رسیده بود که «ایدنا» به سختی نمیتوانست باور کند که «جیمی» به این نکته یی نبرده است.

هنگامی که داخل باغ شد و راهی را که بسوی «هل استریت» می‌رفت، در پیش گرفت، عاقلانه و عضه ناک لبخند می‌زد، چه خوب شد که حقیقت را حالا دریافته است تا اینکه بعد از عروسی در مییافت! حالا امکان داشت که «جیمی» آندره این واقعه را فراموش کند. نی، نباید خودش را فریب دهد، «جیمی» هرگز این آندوه را فراموش نخواهد کرد. زندگی او در هم شکسته و بر باد رفته است. این حادثه اجتناب ناپذیر است. ولی او جوان است... زمان، مردم می‌گویند که زمان اندکی، فقط اندکی، تغییر به

بار می‌آورد. چهل سال بعد، هنگامی که جیمی به مرد سالخورده یی مبدل شود، شاید بتواند با آرامش درباره او فکر کند شاید! و اما خودش چه؟ آینده برای او چه ارمغانی خواهد داشت؟

«ایدنا» به پایان راه رسیده بود. در آنجا، زیر درختی پر از برگهای تازه که خوشه های شکوفه های سپید از آن آویزان بود، روی چوکی سبز رنگی نشست و به کرد های گل باغ چشم دوخت. در نزد یکتا یین کرد گل های ظریفی روییده بود. یک کنار آن پراز بنفشه های صد فکون بود و کنار دیگر گل های قیماقی رنگی به چشم می‌خورد که برگهای سبزش به کرد گلها حلقه زده بود. کبوتران باغ در هوا پرواز می‌کردند و «ایدنا» آواز خواهر «اگنس» را می‌شنید که آواز خوانی تعلیم میداد. را هبه با آواز عمیقش میخواند:

آه، من...
و شاگردان به دنبالش می‌خواندند!

آه، من... البته اگر با جیمی ازدواج نکند با هیچکسی نخواهد کرد. ولی در مورد مردی که عاشقش بود، آن بازیگر معروف چه؟ «ایدنا» آنقدر از عقل سلیم برخوردار بود که بداند این کار هرگز امکان ندارد. خیلی عجیب بود. و حتی نمیخواست که این کار امکان داشته باشد. عشقش بزرگتر ازینها بود. این عشق را باید با خاموشی تحمل می‌کرد. این عشق بایست رنجش بد هد فکر کرد که این عشق، عشقیست که باید همیشه منتظر باشد.

به نظرش آمد که «جیمی» فریاد می‌زند:

ولی «ایدنا»... تو هرگز نمیتوانی تغییر کنی؟ من نمیتوانم امید وار باشم؟

چه تلخ است که جواب بدهد! اما باید جواب بدهد و بگوید!

نی «جیمی»، من هرگز تغییر نخواهم کرد!

سرش را خم کرد، گل کوچکی برداشتش افتاد. آواز خواهر «اگنس» ناگهانی شنیده شد:

اوه، نی...

و انعکاس آن به گوش رسید:

اوه، نی...

درین لحظه، آینه در نظرش نمایان گشت. او همه چیز را دید. شکستی زده بود. در آغاز نفسش بند آمد. ولی بالاخر چه چیز می‌توانست بیشتر طبیعی باشد؟ او به

دیگری. راهبه بیخواب بر میخیزد. لباسش همه سپید است. میبرد. ولی نمیترسد، میروند و حیوا نک رابه درون میاورد. فردا صبح هنگامی بقیه در صفحه ۵۸

حالا زمستان است. شبی که در حجره سردش خوابیده است، فریادی می شنود. جا نور سرگردانی در بیرون، در باغچه است. گریه‌ی، بره‌ی یا حیوان

گل همچنان در هوا میچنبد. انگار که بخندد. چه گل با نشاط و بسی پروایی! خواهر انجیلا به گل نگر است و گفت:

دیری خواهد رفت. پدر و مادرش بیپوده به هر کاری دست خواهند زد که وی را ازین تصمیم باز دارند. و در مورد جیمی حالت او را نیش به سختی میتواند این حادثه را تحمل کند. آخر چرا نمیفهمند؟ جهان سنگدل است! به نحو وحشتناکی سنگدل است!

پس از آخرین صحنه، که جواهرات و چیزهای دیگرش رابه نزدیکترین دوستانش بدهد، به دیر میروند. او چه آرام به نظر خواهد آمد و دوستانش چه دلشکسته خواهند بود! نی، صبر کنید. آخرین شب، قبل از رفتن به دیر آخرین شب نمایشش خواهد بود. درین شب، بازیگر معروف از دست يك پیام آور با شناس بسته بی دریافت میکنند. بسنه بر از گلهای سپید است.

ولی در میان گلهای نامی وجود دارد و نی کاری هیچ چیز نباشد؟ سی در ریز گلهای، آخرین عکس ایدنا که در دستمال سپیدی پیچیده شده است، خواهد بود. با این کلمه ها! «جهان فراموش شدنی، از طرف جهان فراموش شده.»

«ایدنا» زیر درخت خاموش نشسته بود. کتاب سیاه رنگ را در میان انگشتانش میفشرد انگار کتاب دعایش باشد. بعد نام «خواهر انجیلا را خواهد گرفت. گز... گز موهای قشنگش کوتاه خواهد شد آیا به او اجازه خواهند داد که طره اش را به «جیمی» بفرستد؟ این کار تا اندازه‌ی ناروا خواهد بود. و خواهر انجیلا با جامه دراز آبی و دستمال سر سپید از دیر به نماز خانه خواهد رفت و از نماز خانه به دیر. درین حال در نگاهش در چشمهای غم آلودش، و در لبخند ملایمش، که با آن کود کانی را که سویش میدوند، استقبال خواهد کرد چیزی آسمانی وجود خواهد داشت. يك زن مقدس! وقتی از دهلیز هایی که بوی موم میدهد، بگذرد، این کلمه هازمه خواهد شد.

يك زن مقدس! و کسانی که به نماز خانه بیایند، در باره راهبه‌ی که آوازش بلند تر از آواز دیگران است، درباره جوانی او، در باره زیبایی او، درباره عشق غم انگیز، بسیار غم انگیز او، چیز ها خواهند شنید. و خواهند شنید.

درین شهر مردی وجود دارد که زندگی‌ش بر باد رفته!

يك زن بور بزرگ طلا یی و بشمالود میان گلی خزید. گل ظریف خمید و شروع کرد به تکان خوردن. هنگامی که زن بور پرید و دور شد.

خنده فروشی

عزیزم! احتیاط کن که تمام خانه را با دست های خود شسته ام ورنه بوت های تو آنرا کثیف می سازد

انگشتی زرین

توانگر واعظمی خوش طبع را انگشتی زرین داد که نگین نداشت و التماس نمود که مرا بوسه متبردا کن .
وا عظمی او را بر این وجه دعا کرد که بارخدا یا او را در دنیا قصیر ی ده که سقف نداشته باشد ، بعداً آنکه از منبر پایان شد ، توانگر پیشرفت و مصافحه نمود و گفت : ای مخدوم این چه نوع دعا بود که در حق من کردی ؟ گفت : اگر انگشتی تو نگین میداشت ، قصر تو نیز سقف میداشت .

مشوره باشاوا!

یک روز نویسنده جوان نزد پرنس شاور نویسنده انگلیسی رفت و گفت :
آقای شاور ، شغل من نویسندگی و قصد ازدواج دارم ، به عقیده شما این کار را بکنم یا نه ؟
پرنس شاور ریشش را خرا راند ، و گفت : به نظر من ، نه جوان برسید ، چرا آقای شاور ، مگر شما هم زن گرفتن را احماقت میدانید !
شاور جواب داد ، زن مگر فتن حماقت نیست ، اما زنی که آنقدر احمق باشد که حاضر شود همسری نرا قبول کند لایق زنا شو نیست .

داوطلب زندان

شخصی را به جرم دزدی به محاکمه بردند ، رئیس محاکمه او را به سه ماه زندان محکوم کرد . وقتی او را از اطاق محاکمه می خواستند بیرون برند ، از رئیس پرسید :
- قربان ، در زندان غذا برا من میدهند !
رئیس محاکمه گفت :
- البته ، نمی گذارند که گرسنه بمانی !
گفت :
بسیار خوب ، پس بنویسید سه سال .

بدون شرح

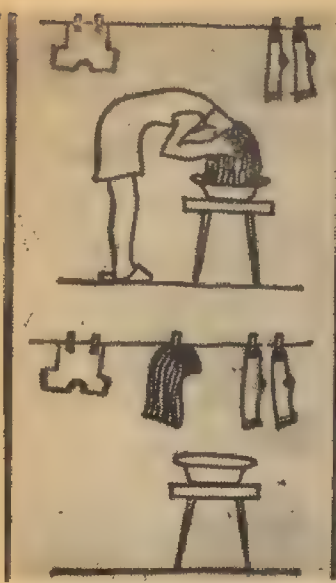
عتیقه فروشی

نروشننده یک مغازه عتیقه فروشی در باره یک تفنگ قدیمی برای مشتری توضیحاتی می داد .
- این تفنگ جالبترین عتیقه این دوره است و نموده ظرافت هنر اولین سازندگان تفنگ است . قدیم برای آتش کردن این تفنگ چخماق را در جای مخصوص آن تفنگ جا می دادند ، آنوقت مقداری بارو ترا بر میداشتند و همراه بایک ساچمه در لوله تفنگ می گذاشتند ، و یک نکه پارچه هم روی آن قرار میدادند . وقتی این کار تمام می شد ، آن وقت یک میله بلند را داخل لوله می چسبانده و ذریعه سیخ بین آن را خوب فشار میدادند تا با روت ، و از حه های ساحمه خوب محکم شود بعد میله را نزدیک میکردند و تفنگ را برای آتش کردن آماده میساختند . مشتری پرسید :
خوب آنوقت تفنگ را بصدا کردند آماده می کردند !
فروشنده گفت :
- نه ، تمامی آمدند این کار هارا بکنند ، جنگ تمام می شد .

مادر . دختر تاحال هرچه گردی گذشت حالا که پارچه ناکامی تو را برایم آوردن من می دانم و تو ؟!

بدون شرح

مهما نان خوانده

خا نمی - که از دست مهما ن
ناخوانده سخت دچار بکلیف شده
بود، برای فهماندن مهما ن پلان
خوبی طرح کرد - یکروز که او را دم
دروازه مشایعت میکرد ، گفت -
دوست عزیز ، دفعه بعد که
ما را مفتخر می کنید، باهم تلویزیون
تماشاخواهم کرد
مهما ن ناخوانده ، که به خود وعده
غذای لذیذی دیگر را می داد گفت ،
بسیار خوش وقتم ، اما تلویزیون
شمارا کی خواهد آورد
- پنج شش ماه بعد آقای عزیز -

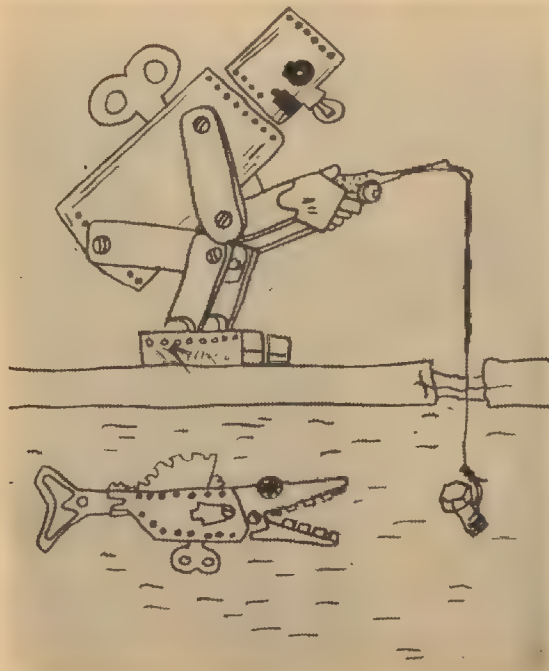
مغز نویسنده

مارك توين نویسنده شهیر چنان مدتی مدیر يكروز نامه بود يكروز
جوانی نزد او آمد ومقاله ای داد وچند روز بعد که برای گرفتن جواب
مراجعه کرد از نویسنده شوخ طبع پرسید، بعقیده شما برای يك نفر
نویسنده خوردن ماهی لازم است.

بلی، چون ماهی فاسفور ، با رد فاسفور برای تقویت مغز خیلی مؤثر
است .

بنظر شما منم ماهی بخورم.

شما باین مقاله که نوشته اید باید يك نهنگ نوش جان کنید .

بدون شرح

شاگرد! معلم صاحب در دس گذشته بروی نقشه امریکا را به این
قسمت نقشه نشان دادید اما حالا به پائین نقشه نشان میدید پس
کدام آنرا قبول کنیم !!

فایده سکوت!

دسرخوان کودکی باو جودی که به او گفته بودند دسرخوان غذا نیاید
حرف نزنند ناگهان شروع به صحبت کرد وفریاد زد .

پدرجان !... پدر جان !...

پدرش بی آنکه جواب بد هددگفت :

ساکت باش ، سردستر خوان ، نیاید حرف زد !

دودقیقه نگذشته بود، دو با ره طفل به فریاد بلند گفت :

پدرجان !... پدر جان !...

باز پدرش با حالت عصبانسی گفت :

خاموش باشی ، مگر نگفتم که سرخوان نشسته ای ساکت باش...

بچه دیگر خاموش شد ، و تا آخر غذا صحبتی نکرد . بعد از جمع شدن

دستر خوان پدرش از او پرسید .

خوب ، چه کاوداشتی ؟ حالا

حرفت را بزن !

کودک گفت :

- حالا دیگر حرف تمام شده

زیرا آنوقت در آن اطاق رو برو يك

نفر رادیدم که شمعی روشن کرده

بود وتامام الاثیه رو بروی اطاق را

جمع کرده و به جوال انداخت، و

رفت .

نقاش كيك ساز

روان شناسی

معاشرت باعث رابطه

صمیمانه میگردد

چون قسمت اعظم زندگی مادر معاشرت با دیگران میگذرد بنابراین برای حفظ صیانت نفس و سعادت لازم است روابط دو ستانه بادیگران داشته باشیم .

ما احتیاج به محبت داریم ، ما طالب مصاحبت با دیگران هستیم ، ما بدوست احتیاج داریم بالاخره نیاز مند معاشرت با همکاران بطور صمیمانه می باشیم .

همچنین ما نیاز مندیم که عشق بورزیم و مصاحب خوبی داشته باشیم .

خلاصه این اموریاد جنبه متقابل شویم و دوستی دیگران را بپذیریم .

خواب راحت ضامن زیبایی

و تندرستی شماست

چند نکته قابل توجه

اگر شما از آن دسته اشخاص هستید که باوجود رعایت همه نکات مربوط به درست خوابیدن باز شب تاصبح ستارگان آسمان را می شمارید ، هرگز بدون اجازه دو کتور متخصص قرص های خواب آور نخورید زیرا زیان های بعدی این قرص ها از منافع مو قتی آنها خیلی بیشتر است : توجه داشته باشید این مهم نیست که شما شب چند ساعت می خوابید ، مهم اینست که هر شب در يك ساعت معین بخوابید و صبح نیز در ساعت رونما گردد .

معنی از خواب بر خیزید . جرب همانطوریکه تا منظم بودن پروگرام غذایی باعث اختلال و ناراحتی در معده می گردد ، تا مرتب بودن ساعات خواب نیز بروی اعصاب و عضلات عوارض نا مطلوبی بوجود می آورد و به شدادبی و طراوت پوست لطمه میزند . بعضی ها معتقدند که يك ساعت خواب قبل از نیمه شب بهتر از دو ساعت خواب بعد از نیمه شب است .

به این ترتیب بهتر است در پروگرام خوابتان دقت نماید و نگذارید که سبکی در این مورد رونما گردد .

بزرگان گفته اند!

- هر روز برای اشخاص عاقل حیات نوینی است . « هوراس شاعر رومی »
- خداوند ممکن است از گناهان ما بگذرد اما سلسله اعصاب و وجدان هرگز از سر ما دست بر نمی دارد . « ویلیام جیمز »
- سعادت مند کسی است که امروز را روز خود بداند و با فراخ خاطر بگوید ، ای فردا هر چه از دستت بر می آید کو تاهی میکنم زیرا امروز را بخوبی گذرانده ام . (. . . .)
- ما ختمان يك انسان از لحاظ فکر و روح بسیار عجیب و قابل تأمل است . گاه بسان يك پلنگ خونخوار و درنده میشود و گاه نیز مانند کبوتری آرام و بسی آزار میگردد . « ویکتور هوگو »
- انسان برای احراز فضا ثل و اجراء عدالت بوجود آمده است و همانگونه که هستی از خصوص انسان است ، همانگونه عدالت خاص نوع بشر می باشد . « نیتیکه »

اندیشه‌های جوانان

جوانان عزیز و وطن پرست !

بیانید تادرسطور تاریخ از خود نام نیک بیاد گار گذاریم و آن چنان که نیاکان ما در راه وطن د و ستنی جان خود را فدا کرده و وطن خود را از علم و فضل آن طور آراسته بودند که مهد تمدن بود ، در راهی مترقی گردانیدن مبین عزیز خود، از خود بگذریم و شا هد پیروزی را در آغوش کشیم و باشد که فقر و بد بختی و همه انواع پسمانی‌های که نصیب ما شده به پیش روی و تکامل مبدل گردیده و اجتماع ما بیک اجتماع سالم و متکا مل سوق داده شود .

عبدالحی اعتصام

• • •

هر گا هیکه باخود فکر می‌کنم. و یا به کلمه جوان بر خورد می‌کنم. در ذهنم سوالی می‌گردد که جوان کیست ؟ و چه صفتی دارد ؟ جوان شخصی را گویند که مصداق خدمت ب مردم و کشور خود شده و در راه پیشرفت و اعتلای کشور خود عرق ریزی نموده و شب و روز خود را بکار و فعالیت گذراند . و هیچگاه در پی مود های بی جاه نرفته و از تقلید کور کو را نه خود داری نموده و از بیکاری و تنبلی گریز نموده همیشه در فکر تحصیل و فن باشد ، و در راه خدمت ب مردم و کشور خود از صداقت و راستی کاه گرفته از خیانت فرا نما ید . بلی : اینست صفت جوان که بسیاری از جوانان بادرک و با احساس که پی کسب این صفت، شب و روز عرق ریزی می نمایند . محمد همایون آصفی فارغ التحصیل لیسه میر بچه خان

• • •

همزمان باروی کار آمدن دولت جمهوری در و طن عزیز پیشرفت های قابل ملاحظه در ساحت مختلف رونما گردیده و روز بروز دامنه این فعالیتها گسترش می یابد . البته برای بهد ف رسیدن به بعضی مشکلات و موانع بر می خوریم اما در مقابل همکاری و سعی عمل همه جانبه مردم موانع از هم شکسته و راه ترقی و رسیدن به حرما نهایی ملی هموار می گردد . اینک جوانان در مقابل مسئو لیت پس بزرگی قرار گرفته اند و بر آنها لازم است تا دست بدست همد یگر داده و به اتحاد نظر وجد جهد بی پایان و خستگی نا پذیر ملت را به سر منزل مقصود رسانند تا باشد وظیفه و جدانی و ایمانی خود را در مقابل خدا و ملت خود انجام داده باشند .

فر ستنده : « مشتاق حسین اسلم زاده » از بانك لشكر گاه

تربیت کودک

شرح مید هیم :

شما که جو یای تو فیق و سعادت فرزند تان هستید ، بهتر است او را بخاطر خود تان و بخاطر لذتها و شادیهای که برایتان تولید میکند دوست نداشته باشید ، بلکه فرزندان تان را بخاطر او و برای وجود او دوست بدارید و سعادت شخص وی را بر خوشی و شادی خود تان ترجیح بد هید . هر گز او را فریب ند هید . درست است که باید با او جدی باشید ، اما در عین حال بچه با ید اطمینان داشته باشد که می تواند هر مشکلی را با شما در میان بگذارد و سوال او هر چه باشد بدون اینکه مورد تمسخر و استهزا قرار گیرد از طرف شما پاسخی مثبت خواهد گرفت .

از آوان کودکی او را بامسئولیت آشنا سازید و تشویق کنید تا آنها و خود بخود گلیمش را از آب بیرون بکشد و در کاری که مسئول است بدون اتکاء ب دیگران عمل کند ... و بالاخره یادتان باشد که اصل بر این نیست که بچه هارا با روش های تربیتی خودتان تطبیق دهید ، بلکه روش هارا با تربیت بچه هسا جور کنید .

هر مادر و پدری که بچه های متعدد دارند بعنوان درد دل بشما میگویند : شما نمی توانید دو بچه نشان د هید که از لحاظ خلق و طبیعت شبیه هم باشند . اگر فلان روش تربیتی در مورد يك كودك موفقیت آمیز باشد ، حتما در مورد آن دیگری باشکست رو برو میشود . با بعضی از بچه ها ز بان خوش مولر است و با محبت و مهربانی و ملایمت چنان رام میشوند که هر نصیحتی را می پذیرند و هر قرا و قانونی را رعایت میکنند . بر عکس ، دختره دیگری از نر مش و ملایمت سوء استفاده میکنند . لوس می شود و بنای نافر مانی و خود سری می - گذارند و با اینگونه بچه ها جز توسل به خشونت و زور چاره ای نیست ...

مابدون اینکه بخواهیم این نظر را از پایه بکو بیم و بکلی آنرا رد کنیم اضافه میکنیم که با وجود این اختلافات طبایع ، در تعلیم و تربیت اصولی وجود دارند که در تماس با هر کودکی باید آنها را رعایت کرد و پایمال نمودن این اصول جز روبرو شدن با عدم موفقیت و ایسجاد دشواری ها و موانع نتیجه دیگری ندارد . برخی از این اصول را برای شما

محبت و سلیقه

اکنون که تصمیم دارید بمناسبت روز های عید برای عزیزان و دوستان نزدیک هدایای در خور امكانات مادی خویش تهیه کنید و با ایسن یاد آوری بموقع بار دیگر آنها را از محبت و علاقه خود تان آگاه سازید ، چه بهتر که این ابراز محبت ، همراه با توجه و سلیقه و احساسات ظریف باشد ... زیرا آنها پول دادن و هدیه خریدن کافی نیست ... انتخاب ایسن هدیه بصورتی که مطابق میل و ذوق گیرنده باشد خود هنر بزرگیست که نمایندگی از ذوق ، سلیقه و ابتکار شما می نماید . و شما را در نزد دوستان عزیز و محترم می نمایاند .

شخصیت زن در آئینه مطبوعات کشور

تهیه و ترتیب از: د.د

نوشته داکتر شریفه فرزان

تکامل صنایع دستی و رول زنان

مادر صنایع غول آسای امروز همانا صنایع و هنر اصیل دستی دیروز و نیروی پرتوان زحمت کش امروز است.

ما که نام از دیروز بردیم این نیست که هنر دستی نابود شده و ماهیت خود را از دست داده است بلکه اصیلانه راه رشد خود را در پیش داشته و در پهلوی صنایع ماشینی امروز منجبت بهترین هنر و وظیفه خود را در راه تکامل پدیده های بشر انجام داده است، هنری که از سینه اجتماع از مغز و بازوی اکثریت نیرو های مؤلف برخاسته و بخدمت اجتماع می باشد.

بصورت مثال صنایع استهلاکی صنایع نساجی حاصل نگاه مل یافته های دستی زنان زحمت کش دیروز و مهمترین تکه های نخ، ابریشمی و امثال آن حاصل زحمت و دسترنج هنر مندان صنایع دستی امروزی است.

پس صاحبان صنایع دستی واهل حرفه نه تنها صنایع عظیم امروزی جهان را بنیاد نهادند بلکه هنر

صنایع دستی و حاصل رز چ زنان در سر نوشت کشور و اقتصاد ملی نقش با ارزش و مهمی دارد

صنایع اصیل دستی و حاصل رز چ زنان در سر نوشت کشور و اقتصاد ملی نقش با ارزش و مهمی دارد

بهتر صنایع دستی و حمایت صحت و عدل انسانی بصاحبان هنر واهل حرفه هیچنوع توجه بعمل نیا مده بود و اسعار بدست آمده برخلاف بنیاد يك اقتصاد سالم اجتماعی مصرف میشد.

ما امید داریم مردم ما مدومشوق نیرو و توان و قدرت و خلاقیت و استعداد زنان گردیده از صحت و سلامت هنر مندان و صنایع دستی شان در راه تکامل عالیتر این صنعت و هنر عظیم گامهای عملی بر داشته و بجهت کار و رفاه همگانی طبق خواست انسان عصر ما طرح های عملی بریزند.

ما میتوانیم با حمایت از این هنر عظیم و تکامل آن رقم نو لیدات خود را بلند تر ببریم، ما میتوانیم با افزایش این تولیدات بسوی جهان بازار هایی برای فروش این تولیدات پیدا کنیم و در نهایت هنر مندان خوب ما با اینهمه استعداد و نیرو میتوانند وظیفه عظیم و تاریخی خود را در بنیاد گذاری يك اقتصاد سالم اجتماعی بجهت صنایع ثقیله و زراعت ماشینی ادا نمایند.

پس نقش صنایع دستی میتوانند در اقتصاد و وضع اجتماعی و زندگی مردم ما و ارتقای کشور عزیز و در شنا سایی هنر ارزشمند افغانسی بجهانیان مؤثر واقع گردد و در خور توجه باشد باید با طرح های عملی درین راه گام های مثبت بر داشته شود.

نوشته معصومه (دو نده)

بتوای مادر

سیر آب ساخته است. مادر! به درد هایت سوگند یاد میکنم و به نام پر جلال وافتخارات قسم میخورم که تا زنده ام عواطف انسانی ای را که از تو فرا گرفته ام مشعل راه زندگی ام خواهم ساخت وهر و قتی که در بیراهه میان تاریکی ها و حوادث زندگی را هم راگم کنم توسط این روشنی را دو باره تعقیب خواهم کرد.

مادر! مو جودیت تو و سایر مادران بود که دنیای یخ بسته گذشته را به جهانی شگوفان امروز تبدیل نموده است.

امروزه نسل جوان از مادر نشان خود شناسی فرا گرفته اند و در پرتو این شناخت طبیعت انسانی حالا ما می توانیم در مسیر حیات و در کوره راه زندگی بدون وسواس به پیش برویم و ما هرگز از مسیر اصلی زندگی یرت نخواهیم شد همانگونه که دوست خوب و رفیق صمیمی و مادر دلسوزی هستی لا اقل کوشش میکنیم تا ما نیز در آینده مادر با عاطفه و فدا کاری باشیم که فرزندان شجاعی را به جامعه خود تقدیم کنیم.

مادر! يك عمر شرافت کلیه مادران بود که فر زندان نامی به بار آوردند و این فر زندان توجه کارهای شگفتی نبود که نکردند. فرزندان بودند که مسیر زندگی و فلسفه حیات را تغییر دادند این فرزندان تو بودند که بهمت و پشت کاری که تو در عمق روح آنها خلق

جلوه واقعی تابلوی زندگی را در چشمه سار زلال مادران می توان مشاهده کرد ما در ارمغانیکه طبیعتش لطیف تر از گلبر گهای بهاری موجودیتش روشن تر از حقیقت هستی و آغو شش گرمتر از بستر زندگی است بلی! مادر چه نام مقدس است. کاش من می توانستم جلوه حقیقی شخصیت سترگ ترا در تابلوی حقیقت زندگی نمایش میدادم. کاش قدرت آنرا داشتم تا عکس نگاه پر عفوقت را که به فرزندت می افگنی روشتنر از شعاع آفتاب منعکس میساختم کاش جملات و کلماتی پیدا میشد تا نام پر تقدس ترا و شخصیت بر معنی ترا با آن می ستودم.

ای کاش موجودیت جا ودانسی وابد می داشتی تا این عمر کوتاه خودم را در پای تو بفرجام میرسانیدم کاش ترتیب زندگی چنان کار گذاشته میشد که من میتوانستم تا پایان زندگی ات در کنارت می بودم مادرتو زیبایی، تو فرشته آرای، هستی که به فرزندت عطاوت و انسانیت را می آهوزی تو بهر رندت یاد میدهی که در مقابل حوادث زندگی رزمنده و توفنده باشد. تو بانیری شگرف عواطف تو انستی فرزندت را چنان باز بیاوری که بتواند روزی نام نامی ترا زنده و جاودان نگاه دارند. اندیشه عمیق تو بود که روح فرزندت را از چشمه ساران زلال عفت و راستی

نیاز به فرزندان وطنپرست

انکشاف صنایع دستی

ملت هایی که بسوی تجدید حیات ملی قدم های وسیعی بر میدارند بیش از همه نیاز دارند تا ملت خود را چنانچه آرزوست تربیه کنند .

ملت يك نیروی عظیم سب ایس نیرو اگر در طریق نفع و خیر خود قدم بر میدارد زود تر میتواند به هدف های ملی واصل شود و از مزایای زندگی بهتر و رسیدن بمدارج اعتلا و سر بلندی بهره مند گردد .

ملت هایی که در صحنه نزاع البقا نتوانسته اند با موفقیت ها رو برو شوند به مرور زمان طریق انحطاط و اعمال را بیموده اند .

موفقیت يك ملت در وصول به ارمان ها و آرزو ها با تربیه ملت از تباط استوار و محکم دارد .

حس شریف را همانطوریکه ازبدران خود به میراث گرفته ایم زنده نگه داریم و آنرا به اولاد آینده وطن منتقل سازیم .

نام افغان مرادف با وطن پرستی دگر میشود زیرا هر فرد این خاک در طول تاریخ بر طنطنه خود داد و وطنپرستی داده اند و کسانی که با کشور ما و خصوصیات ملی ما آشنایی دارند بمجردیکه نام افغان را می شنوند فوراً وطنپرستی به حیث یکی از صفات پرازنده افغان ها در پرا بر شان فراز میگردد .

وطنپرستی را با تربیه میتوان حفظ کرد و پرورش داد . فا میل یکی از کانون های تربیه است باید ایسن کانون را يك مرکز تربیه فرزندان مذهب بیدار و صاحب احساسات عالی وطنپرستی ساخت .

دریغ اگر ملتی در این راه مرتکب استیفاء شود و راهی پیش گیرد که منتها الیه آن ناکامی و یاس و حرمان خواهد بود یسک ملت دا رای رشد مدنی و سیاسی به هیچ صورت نمی تواند تحمل کند که این حس شریف در نهاد افراد ضعیف شود و جای آنرا حس جلب منفعت و دفع ضرر شخصی بگیرد . ملت افغانستان که باینجا نهادن نظام جمهوری بيك جهش فوق العاده بسوی هدف های ملی توفیق یافته اکنون در آستانه يك زندگی نو قرار دارد . زندگی ای که ضامن پیشرفت و اعتلا و موفقیت های روز افزون ملت افغان باشد .

در فامیل زن بحيث شخص مسئول در همه امور خصوصاً فراهم شدن شرایط تربیه ایدالی او لاد و طن نقش تعیین کننده دارد از اینجاست که در این فرصتیکه وطن در آستانه يك حیات جدید پا گذاشته است همه کس در همه جا و در تحت هر گونه شرایطی باید معاون همدیگر در وصول به آرزو هایی باشد که کشور ما از دیری آنرا در دل پرورانیده . زنان وطن که همیشه چون مردان علمبردار احساسات ملی وطن پرستی بوده اند در این دوره باید بیش از پیش به این وظیفه دشوار خود متعهد شوند و فامیل ها را کانون تربیه ملی گردانند تا فرزندان صالح وطن بار آیند و بتوانند با خدمت بوطن و جایی خود رابجا آورند .

چنانچه وصول به آرمان نظام جمهوری در پرتو وطن پرستی رئیس وطنپرست دولت ما میسر گردید تکامل و انکشاف این نظام و بهره برداری لازم از مزایای این نظام با زهم مستلزم جد و جهد و فداکاری و جان نثاری در پرتو حس وطنپرستی اولاد این سر زمین است . آری ما باید این

کرده بودی زنجیر های خشن اسارت و کنیزی را شکستند و با اراده که از چشمه ساران و اراده تو آب خورده است . امروز با تمام موانع زندگی مبارزه میکنند و پیروز از آن بدر آمده اند . و بخاطر این خصلت عظیم است که نسل امروز را فرزندان اجتناب ناپذیر زمان نام می گذارند . مادر ! فرزندان نام آور تو در راه میهن جان سپاریدند و به یقین این ایثار و فدا کاری رابجز تو که می توانست در نهاد شان پرورش دهد . مادر ! ای مادر ای رفیق درد ها ورنجها ! ای یار جاودانی اندیشه های جوانی ام ! - ای بزرگترین یاد

موقعیت جغرافیایی کشور ما جنانست که : در نقطه اتصال آسیای شرقی و غربی افتاده است . عظمت و مقام تاریخی افغانسان علاوه بر آنکه در انکشاف فرهنگ و تمدن دنیای باستانی اثری وسیع داشته است نیاکان ما از قدیم ، آثار پر اجی از خود بیادگار گذاشته اند .

بيك مفهوم خاص استعمال میشود . بصورت عموم در افغانستان صنایع حرفوی و صنایع دستی وجود دارد در جمله صنایع حرفوی صنایعی چون چرمگری ، قالین بافی ، گلیم وند ، و ابریشم کاری و امثال آنست که در کشور ما سابقه طولانی داشته و بصورت عنعنه راه انکشاف راپیموده

پارچه های ظریف سوزن دوزی که شهرت بین المللی کسب نموده محصول سر انگشتان همین دختران است .

تاریخ صنایع دستی کشور ما شاهد است . در دورانی که مراودات جهانی از طریق (راه ابریشم) صورت میگرفت در ماز کیت های شرق دور ، آسیا و اروپا و بخصوص روم و یونان تقاضا برای اشیای اतिक خیلی زیاد بود اروپایی های آنوقت محصول فکر و دست شانرا در بازار های مذکور عرضه می نمودند .

صنایع دستی که رشته عمده اقتصاد ملی است در آن اجناس و خدمات توسط تولید کنندگان خورد و متوسط بصورت مستقل صورت میگیرد و اداره تصدی در دست کسی که در استعمال وسایل تولید آشنایی دارد می باشد ، در لسانهای مختلف جهان صنایع دستی ، اصطلاحات خاصی را دارا است اما از نظر کلمات مرکب از (صنعت) و (دست) بوده

و همچنان صنایع سفالی ، کاشی سازی ، و تولید و ترمیم و سایل منزل چون موبل سازی تجاری و بافت سا مان و آلات پر با ئی و غیره شامل آن صنایع دستی است که نمایانگر مهارت های مرد مان مادر دوره های مختلف بوده است در جمله صنایع دستی بزرگ صنایع تعمیرات و آهنگری ، بسته کاری و امثال آن را نیز میتوان یاد کرد .

در ساحه صنایع دستی و حرفوی زن و مرد در سهر و روستا دو س بدوس هم کار میکنند تولیدات نفیس سوزن دوزی زنان افغان که محصول سر انگشتان هنر آفرین آنهاست شهرت جهانی دارد .

صنایع دستی در محصول کل اجتماعی افغانستان سهم مهمی دارد .

بقیه در صفحه ۵۸

گل های آرزو

بمناسبت سال زن

درس وفا و صدق وصفا میدهی بما
آئینه ی بهشت نما میدهی بما
جان تلاش و جستجوی ما تویی ، تویی
روشن بود زهر تو نام و نشان ما
دروازه امید بروی تو بسته نیست
فرحت فراست جلوه ی گل های آرزو

مادر تویی که درس وفا میدهی بما
وز نو خویشت نو و صفا میدهی بما
نفس امید و آرزوی ما تویی ، تویی
مادر جو آفتاب تویی در جهان ما
حالا غبار یاس بمویت نشسته نیست
اکتون زمان سعی و تلاش است و جستجو

صنایع دستی

از یکطرف ایجاد عاید در داخل کشور صورت گرفته واز جانب دیگر در صنایع دستی و حرفوی صرف نیروی کار انسانی بیشتر بوده و کمتر سرمایه بکار دارد بنا براین سکتور در بلند بردن سطح اشتغال در کشور هم رول زیادی دارد. صنایع دستی همیشه بحیث مراکز تربیوی اهل فن بوده است در کشور ما مانند بسیاری ممالك رو به انكشاف كه تریبه پرسونل فنی وعاملین اقتصادی درخور اهمیت است دركارگاه های حرفوی ودستی از یکطرف شاگردان به افزار و وسایط کار آشنایی پیدا می کنند واز جانب دیگر محل کار بحیث (مکتب) در رشد تربیست وشخصیت شاگرد می افزاید طوریکه از بجارب دول صنعتی، صنعتگران وکارگران صنعتی کوچک و حرفوی با مصرف ناچیز کارگران ماهر ومتخصصین خوبی شده می توانند. صنایع دستی و حرفوی خانگی روستایی و شهری افغانستان نیازمند انكشاف و حمایت می باشند چون صنایع مذکور نمی توانند در برابر تولیدات كتلوی ماشینی ا زدر رقابت بر آیند. باید تا هنگام نضج کافی از گزند رقابتی حمایت و تشویق گردد هرگاه صنعتگران مایه نورم و مستند در

پردۀ خیال

که زنگ عبادت نواخته میشود، راهبه به سختی تب درد... در حال هذیان است... و هرگز بهبود نمی یابد. همه چیز در سه روز به پایان میرسد. مراسم در نماز خانه برپا میشود و او را در گوشه یی از گورستانی که خاص راهبه هاست، به خاک می سپارند. در اینجا صلیبها ساده چوبی بالای قبرها زده شده است، خواهر انجیلا روح آرام باد...!

حالا شب است. دوانسان سال خورده که بهمدگر تکیه کرده اند، نزدیک قبر می آیند زانو میزنند و آه میکشند:

دختر ما، یگانه دختر ما!

بعد، مرد دیگری می آید. این مرد سراپا سیاه پوشیده است. آهسته گام برمیدارد. ولی، وقتی به نزدیک قبر میرسد و کلاه سیاهش را بر میدارد، ایدنا می بیند که موهایش مثل برف سپید است. جیمی اخیلی دیر شده، خیلی دیر شده! اشک از

عید قربان

تماشاچیان مورد تشویق قرار میگردد و چین باتحفة دیگری باواهداء میشود.

البته اطفال نیز بی کار نمی مانند و آنها هم به بازیهای محلی خود میپردازند و روز را با شوق وشغف مصومانه خود بشام میروانند. عیدی برای نامزدها:

این هم یکی از مراسمی است که باعث زیروانی هزار هاخانه شده است وبیشتر رواج آن موهون ومربوط به سیاللداری وهمچشمی است وببین سبب است که دولت نیز در برانداختن این رسم خانمان برانداز، سعی وتلاشی دارد.

سابقا این رسم عمومیت داشت ولی اکنون تاحد زیادی کاهش یافته است وبجاست که ازطرف روشنفکران ماهنوز هم کوشش شود تا بیشتر کاهش یابد وبالاخره بکلی از میان برود.

بیروان این رسم يك روز قبل از عید، گوسفندی مطابق ذوق وسلیقه خانواده دختری که نامزد ازدواج شده است، خریداری نموده، بارچه نفیسی به گردن آن می بندند وبخانه

پدر دختری برند، همراه با این گوسفند هدیه ای ازقبیل انگشتری یانوعی دیگر از زیور ها و مقداری شیرینی که درخوابچه گذاشته میشود هم میبرند و پدر یا مادر دختر مکلفند که انعام وجایزه ای به آورنده گوسفند و خوابچه بدهند ونمودبالله از آن ساعتی که درخوابچه شیرینی کم باشد یاگوسفند لاغر باشد، زیرا طعنه ها بوسیله پیغام برای خانواده داماد فرستاده میشود که مارا به دست کم زدیده، مارا تحقیر کردیده، خوب بود که اصلا چیزی نمیفرستادید وخوبتر آنکه دختر خود را به پسر شما نمیدادیم. وپیدا است که حاصل وتنهجه پرتوئی چه خواهد بود؟

در بارۀ دیگر مراسم عید مانند حنا بستن ولیاس نویوشیدن وروبوسی ودستبوسی و رسم دیگری که اخیرا معمول شده یعنی دروازه خانه را از بیرون قفل کردن وخود درخانه پنهان شدن ودیگرمراسم پستندیده یاناپسند، قبلا مطالبی درمقابلۀ مربوط به عید فطر در همین مجله آمده است وبتر است که این مقاله به همین جا ختم شود باآرزوی شادمانی و خرمی همه خوانندگان وباعرض تبریک وتهنیت.

(عبدالصیر سمیع)

در روزهای عید اطفال خورد سال باخوشی وشادمانی به بازی های کودکانه می پردازند

انگار موجود کوچک از هوا به سوی او پرواز میکرد. درین حال به باغ، به ذرات سپید بالای درختها، به آن کبوتران قشنگ که روبه روی هم قرار داشتند، خیره شد. حالا سر

کشور که از دواج کرد

میشود و کسیکه هرا را به سر او می بندد محمود است بلی همان محمود کمیدین سینمای هند بعد از آن این دو برای گذاشتن ماه عسل کسه خیلی کوتاه بود نظر به دعوت محمود به بنگلور رفتند و بتاريخ ۲۱ اگست دوباره به بمبئی آمدند کشور برای ثبت ریکارد ها رفت و یوگیتا بالی برای شوتنگ فلم دھوپ چھاول . بعد از گذشتادن چند روز این عروس و داماد عازم گوری گنج شدند جای که بسر کشور امیت زند گی می کند . یوگیتا بالی بعد از ازدواج هم می خواهد که در فلم هابازی کندر فعلا خیالی کناره کشی را از دنیای کرده است.

کشور که برای دومین بار عروسی کرد و عروس تازه اش یوگیتا بالی می باشد.

حجرات بسیار آهسته میشود . يك شخص مسن به کالوری کمتر ضرورت دارد حرکات بدنی و متابولزمش آهسته تر است مردم اضافه تر از ۴۰ باید ده فیصد کالوری کمتر در غذای روزمره خود بگیرند و اشخاص اضافه تر از پنجاه ، ده فیصد دیگر از کالوری را که روزانه میگیرند کمتر کنند ، مردم مسن اکثراً از کمبود پروتین متأثر میشوند و باید غذای شان روزانه ۷۰ تا ۹۰ گرام پروتین را حاوی باشد غذای بسیار با ارزش برایشان قیماق و پنیر خانگی میباشد این غذا ها است که حاوی امینوآسید میباشد که بی اندازه برای وجود مفید است .

نگهداشته و از بروز شوک در وی جلوگیری میکند.

۶- بیمار و اطرافیان را مطمئن ساخته و حتی القوتور حادثه را بی اهمیت و کوچک جلوه دهید.

۷- از جمع شدن اشخاص در اطراف بیمار جلوگیری جدی به عمل آورده سعی کند هوای صاف و تازه به او برسد.

۸- وسیله انتقال بیمار را نزد دا کتر یا شفابخانه هر چه زودتر فراهم ساخته ، درصود تیکه موضوع مهم و قابل توجه است از قبیل قتل حادثات ترافیکی و جنایی و امثال آن موضوع رابه مقامات مسؤول و پلیس اطلاع دهید.

مفصلی به عمل آورم.

می پرسیم آیا بآدانشمندان بزرگ آریانا زمین مانند ابو نصر فارابی ابو علی سینا بلخی و غیره که دوباره موسیقی رساله های دارند آشنای دارید و آیا نوشته های آنان را خوانده اید یا چطور؟

لحظه ای به فکر فرو میرود و می گوید، اسم آنان را لطفاً تکرار کنید ابونصر فارابی ، ابو علی سینای بلخی و...

حرف را بریده می گوید. با نام های شان آشنایی ندارم شاید نوشته هایشان را در باره موسیقی خوانده باشم زیرا من رساله های زیاده را از موسیقی دانان بزرگ مطالعه نموده ام.

در اخیر می پرسیم فردا افغانستان رابه مقصد کدام کشور ترک می کنید؟ جواب میدهد: هند بعد از ایران اردن و ترکیه ، که مدت سه هفته را بناید عوت مراکز هنری شان سپری نموده و کنسرت های در رادیو و تلویزیون شان اجرا می نمایم بعد از آن دوباره به فرانسه بر می گردم.

بدنی يك ضرورت حتمی برای پیران است .

مشکل طول عمر تنها بيو لوژیکی نیست بلکه به وضعیت اجتماعی هم ربط میگیرد مسایل صحت اجتماعی وساحه وسیع ضد اییدمیک در اتحاد شوروی متناسب سال های قبل

احصائیه مرگ را دو سوم گرم ساخته و ضایعات اطفال را به يك بیستم پائین آورده است .

و قتیکه از پروقیسر کولو سوف سوال شد که چرا مردم مسن باید غذای کم و آنرا هم بسیار بدقت بخورند جواب دادمردمی که سنین چهل و پنجاه و اضافه دارند عمل او کسیده و تولید

در مواقع بحرانی

۳- به سرعت تصمیم گرفته آسانترین و کوتاهترین راه را برای جلوگیری از پیشرفت حادثه انتخاب کنید. بخصوص در جلوگیری از خونسردی و دفع شوک اقدام فوری و آنی نمائید .

۴- بیمار را گرم نگاهداشته کمتر حرکتش دهید.

۵- از کشیدن لباس مریض (مگر درصورتیکه به علل خاص ایجاب کند) خود داری نمائید زیرا لباس ، حادثه دیده یا صدمه را گرم

کنسرت ستاره

آب و هوا سفر می کنم و توانسته ام در این دوروزیکه در کابل بوده ام به بعضی از گوشه های کابل و مردمان مهمان نواز و صمیمی اش که در باره آنها مطالبی خوانده بودم به چشم سر بینم و آشنا شوم.

وی می افزاید : من به موسیقی شرقی خصوصاً موسیقی افغانی علاقه زیاد دارم و کستی از نغمه های رباب ، ستار ، ببله و سا رنگ را در توسط تپیی درپریس شنیده ام.

اما امید وارم روزی بتوانم از نزدیک باموسیقی دانهای افغانی هم صحبت شده و نواختن کدام آلهه موسیقی افغانی را فرا گیرم.

او علاوه میکند موسیقی شما مانند منظره های کشور قشنگتان خیلی زیباست ، من کیفیت موسیقی افغانی را درک کرده بودم.

باز هم می خواهید به افغانستان بیایند؟

خندیده جواب میدهد: البته البته امید وارم درآینده نزدیکی بتوانم باز هم به افغانستان بیایم و دیدار

دو صد سالگی

با آنهم طرقتی برای طویل کردن عمر موجود است که هیچ ارتباطی با دوا ندارد، و شکل اساسی طریق ندکی يك نفر است که به آن صحت طول عمرش مربوط است.

ا زهر پیر مرد محترمی که پرسیده شود او با یقین خواهد گفت که بدون کار هرگز نمیتوانست چنین طویل عمر کند . وقتی که وجود بیکار باشد ما اعمالش از قبیل دوران خون، نفس و میتابولیزم ضعیف میشوند، اعضای غیر فعال مثلاً عضلات ضعیف و خشک میشوند ، ازاین سبب کار

فال حافظ

در هر روز از هفته که میخواهید فال بگیرید، تصویر بالا توجه نموده یک حرف از حروف نام خود را انتخاب کنید و آنرا از دایره بزرگ پیدا نمایید. (فرقی نمی کند که حرف اول باشد یا دوم باشد یا ثالث یا رابع) در زیر همان حرف مثلی قرار داده که دارای خانه های سفید سیاه میباشد و در داخل خانه های سفید آن سه عدد ثبت شده است از آن سه عدد هر کدام را که دلخواه شماست انتخاب کنید و آنگاه به همان شماره دو زیر نام همان روز از هفته مراجعه کنید و جواب خود را از زبان حافظ شیرین سخن دریافت نمایید.

مثلا روز یکشنبه حرف چاهم نام خود را که مهم است انتخاب و از جمله سه عددی که در زیر فوس مربوطه به این حرف دیده می شود بیت ۷۰ را اختیار نموده اید. باید به بیت هفتم روز یکشنبه به اشیاء صلیحه مقابل مراجعه کنید و بخوانید لسان اللفیظ بشما چه می گوید!

انگولا

کشور است در افریقای جنوبی بالای بحر اعظم اتلانتیک که با کشورهای کانگو، زمبابو و رودیشیا قرار دارد شهر های بزرگ آن لوییتا، لیژبوا، موسایدیس، لوسو و ملانچ میباشد. تقسیمات اداری این کشور به ۱۰ ولایت قسمت یافته است. زبان رسمی انگولا پرتگالی و واحد پولی آن اسیدوی پرتگالی است که معادل به ۱۰۰ سنتاوس میشود. جمعیت انگولا را ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر تخمین زده اند. وچگو، و جانگ ها و ارویایی مخصوصا پرتگالی تشکیل میدهد در حدود ۳۰ فیصد آنها را عیسوی مذهب، ۶۰ فیصد متبایلی و سایر ادیان دگر گرفته است. در انگولا ۹۲ درصد اهالی را افریقایی سیاه پوست تشکیل داده که بزراعت اشتغال دارند. عایدات ملی این کشور سالانه لی نفر به ۱۷۰ دالر بالغ میشود.

انگولا کشور زراعتی بوده و ۶۰ درصد عایدات ملی این مملکت راهبیا میسازد که بهترین زمین زراعتی این کشور بد سمت پرتگالیا بود و سیاه پوستان این کشور را بزور و شکنجه بکار میگذاشتند. انگولا از رهگذر تولیدات زراعتی غنی بوده در میان ملل افریقایی پیش قدم است. مهمتر یمن اقلام زراعتی این کشور در مقام اول قهوه، ناریل، پنبه، پنبه دانه و سپس چاقمقز، جواری، برنج، تمباکو، گندم، لاسولیا، نیشکر، میناک، کاکو، و ابرو میوجات لیمویی محسوب میشود.

معدن این کشور سرعت اکتشاف یافته مخصوصا پرتگالی هادزوره استعماری خویش مساعی بیشتری دارد این راه بکار برده است و از آن عایدات سرشاری بدست آورده جیب های خود را مملو ساختند مخصوصا در استخراج آهن، منگان، نفت و الماس مساعی زیادی را بخرج دادند. تولیدات صنعتی این کشور در

معالجه مریضان

پادردی، و سردردی توصیه شود. غسل مذکور باید از پا راست شروع شود. غسل ران ها: این غسل برای رفع پا دودی، سر دودی احساس خستگی ها و غیره توصیه میگردد غسل مذکور به امتداد غسل پا ها و زانوین صورت میگردد. غسل روی: این غسل برای رفع سردردی، بی خوابی و دندان دودی و خستگی دماغی خیلی مفید است، مریضی های نویرالژی ازین غسل استفاده زیاد تر نمایند بعضا دندان دودی ذریعه این غسل تداوی میگردد. این غسل برای شفا یست و قشنگی پوست روی خیلی مفید میباشد. در غسل مذکور بعد از شستن روی طرف راست روی زیر آب گرفته شود و بعدا طرف چپ روی تحت جریان آب داده شود تا اینکه احساس خستگی شود بعدا به غسل مذکور خاتمه داده شود.

بلند ساوانایی و امشاهده کرد ولی متاسفانه در اثر نفوذ استعمار گران يك سرك ویاچاده آن اسفلت نگردیده بلکه بهالت اولیه خویش قرار گرفته است. حرکت مو ترها حالت دلخراشی را در جاده های این شهر تو لید میکند صرف روز یکمراه طیاره در میدان هوایی آنجا نشسته و مسافری را باقیست گزائی حمل و نقل میکند دريك فاصله کوتاهی از شهر خرابه های تاریخی دیده میشود که تا يك اندازه قدامت این شهر را نسبت بسیار شهرهای این کشور روشن میسازد بصورت عموم تمام ولایت را فقر و ناداری فرا گرفته در نواحی آن آثاری از معادن و مواد معدنی دیده نمیشود همچنین از رهگذر زراعت عقب مانده با مقدار کمی آب زمین های خود را آبیاری و از محصولات محدودیکه بدست می آورند امرار حیات میکنند.

اسم ولایت های «کوازو» و «کوتانگو» از دریا های گرفته شده است که سرحدات شرقی و غربی این کشور را تشکیل میدهند که یکی از بهترین و بزرگترین ایالات انگولا بشما و

اطلاعات و کلتور
رئیس تحریر: محمد ابراهیم عباسی
مدیر مسئول نجیب رحیق
معاون: بیغله واحله راسخ
مهمتم: علی محمد عثمان زاده
تلفون دفتر رئیس تحریر ۶۹۴۵
تلفون منزل رئیس تحریر ۲۹۵۹
تلفون دفتر مدیر مسئول ۶۸۴۹
تلفون ارتباطی معاون ۱۰
تلفون منزل معاون ۴۰۷۶۰
سو چوورد ۲۶۸۵۱
مدیریت توزیع ۵۹

آدرس: انصاری و ام
وجه اشتراك:
در داخل کشور ۵۰۰ افغانی

فناك حافظ

شنبه

۱- درد از یارست و درمان نیز هم
دل فدای او شدو چنان نیز هم
۲- مای غمان مست دل از دست داده ایم
دراز تشق و همنفس جام داده ایم
۳- بر ما بسی گهان ملامت کشیده اند

ناکار خود زابروی جانان گشاده ایم
۲- ای گل تو دوش داغ صبوحی کشیده
ما آن شقا یقیم که با داغ زاده ایم
۳- عمر یست تا براه غمت رو نهاده ایم

روی و رای خلق یکسو نهاده ایم
۱- طاق و رواق مدرسه وفال و فیل علم
در راه جام و ساقی مهر و نهاده ایم
۲- هم چنان بدان دورگس جادوسپرده ایم
همدل بدان دوسنبل هندو نهاده ایم

یکشنبه

۱- ما ز باران چشم یا ری داشتیم
خود غلط بود آنچه ما پیدا ستیم
۲- خیز تاخرقه صوفی بغرابات بریم
سطح و طامات بیا زار خرا فات بریم
۳- صوفی بیا که خرقه سالوس ببر کشیم

ودن نقش زرق راخط بطلان ببر کشیم
۲- عشرت کشیم ورنه به حسرت کشندمان
روز که جان به جهانی دگر کشیم
۳- ماضی دست بر آریم و دستانی بکشیم

غم هجران ترا چاره زجانی بکشیم
۱- دل بیمار شد از دست رفان هندی
یا طیبیش بسر آریم و دوائی بکشیم
۲- بیرون چیم سرخوش و از بزم صوفیان
غارت کنیم باده و شاهد ببر کشیم

دوشنبه

۱- گلبرگ راز سنبل مشکین نقاب کن
بهی که رخ میوش چپانی خراب کن
۲- ارام گل چو عمر برفتن شتاب کرد
ساقی بلور باده گلگون ستاب کن
۳- بوی بنفشه بشنو و زلف نگار گیر

بگر برنگ لاله و عزم شراب کن
۲- حافظ وصال می طلبد از ره دعا
یارب دقای خسته دلان مستجاب کن
۳- ای نور چشم من سخنی هست گوش کن

خون سبغت پرست بنوشان و نوش کن
۱- پیران سخن ز تجربه گویند کفمت
هان ای بسر که یار شوی بند گوش کن
۲- بؤلف گوی که آئین دلبری بگزار
به غمزه گوی که قلب ستمگری بشکن

سه شنبه

۱- مزرع سبز فلک دیدم و داس هذو
ایام از گشته خوش آمدو هنگام درد
۲- گلین عیش میدم ساقی گلزار کو
باد بهار میوزد باده خوشگوار کو
۳- ای بک داستان خبر یار ما بگو

۱- احوال گل به بلبل داستان سرا بگو
۲- ما معرمان خلوت انسیم غم مخور
با یار آئینا سخن آئینا بگو
۳- زلف در دست صبا گوش بفرمان رقیب

ان چنین باهوه در ساخته یعنی چه
۱- ای که با سلمه زلف دراز آمده
فرصت باز که دیوانه نوا ز آمده
۲- دوش رفتم بدر بیکه خواب آلوده
رقه تودمان و سجاده شراب آلوده

چهارشنبه

۱- ازمن جدا مشو که توام زور دیده
ارام جان و هونس قلب رسیده
۲- زاهد یسهمان را ذوق باده خواهر گشت
عافلا مکن کاری کاوود پشیمانی
۳- شهادتار مشتاقان در آن روی دل بندست

۱- اندازا بک نفس بشنیم زره بگشاید زبشانی
۲- می خواهم و گل آستان کن از درجه میجوی
این گشت سحر که گل بلبل نوجه میگوی
۳- شمشاد خراهن کن و آهنگ گلستان کن

۱- سرو بیا هوزد از قد تو دلجوی
۲- دایم گل این بستان ساداب نمی ماند
در باب شمعقان را در وقت توانایی
۳- صلاح از ما چه میجوی که مستان را صلاح گفتیم
بدور تر گس مست سلامت را دعا گفتیم

پنجشنبه

۱- نادل هرزه گرد من رفت به جین زلف او
زان سفر دراز خود عزم وطن نمی کند
۲- مشکلی دارم ز دانشمند مجلس باز پرس
توبه فرمانان چرا خود توبه کمتر می کنند
۳- تا مگر همچو صبا زکوی تو دهم

۱- اصلم دوش به جز ناله شیکو نبود
۲- دوش در حلقه ما قصه گیسوی تو بود
نادل شب سخن از سلسله موی تو بود
۳- دل از ناوک مرکان تو در خون یگشت

۱- بیز مشتاق که ما نغانه ابروی تو بود
۲- عالم از مهر و شر عشق خبر عجب ندانست
ناله انگیز جهان غمزه جادوی تو بود
۳- دوش می آمد و رخساره برافروخته بود
تا کجا باز دل غمزه سرخه بود

جمعه

۱- در مقامات طریقت هر کجا گردیم سیر
عاقبت را با نظر بازی فراق افتاده بود
۲- دل بسی خون بکف آورد ولی در به ریخت
الله الهی که تلف کرد و کی اندوخته بود
۳- رسم عایق کشی و شیوه شهر آنبوی

۱- جامه بود که بر قامت او دوخته بود
۲- گرچه میگفت که زارت بکنم میدیدم
که نباش نظری با من دلسوخته بود
۳- نیکامی خواهی ای دل بایمان صحبت مکن

خود پستی جان من بهان نادانی بود
۱- تدی عزیزی گفت حافظ میخورد نهان شراب
ای عزیز من نه عیب آن به که پشانی بود
۲- مادر درون سینه هوایی نهفته ایم
بر باد اکر رود دل ما زان هوا رود

فرهنگ

آریایی

(۵)

زیلای رحیمی

+++++

لبچه سنگلی دستگلچ پامیر، لبچه یازغلامی درپامیر، لبچه زیبای در زیباک بدخشان، لبچه سربکلی دوسربکلی پامیر، لبچه شفتی در شفتان بدخشان و درواز بدخشان نیز لبچه هست که به شفتی نزدیک می باشد، لبچه ارموری دروزیرستان که شامل دولبچه می باشد، لبچه لوگر و کیتگوم، لبچه پشه یی در دره های هندوکش (نجراب)، لبچه پراچی، لبچه بلوچی دربلوچستان و غیره دایج اند. که اگر درقبال این لبچه هابعت کنیم سفین دواز خواهد شد. گذشته ازاین لبچه هادر کشور مازبان های ترکمنی وازبکی نیز وجود دارد که عمده انفس افغانستان کنونی به آن رفیع مشکلات میگند. که ازآنگله زبان ترکی از زبانهایست که دوسطح جهانی موقف ادبی و تاریخی داشته واز جانب دانشمندان مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته است.

زبان های فارس قدیم وپهلوی که اولالذکر زبان رایج عهد هخامنشی واکبر الذکر زبان مسلط عهد پارتی ها و ساسانیان بوده ازآزوبست که اوستای نو زبان پهلوی گرداوری شد و گائنها از نظر محتوی با سایر قسمت های اوستا مابایت دارد. زبان های مزبور ناشی از زبان اولیه آریین بودند و چون در کشور ما گویندگان آنها ناچیز و حتی وجود نداشتند لذا بحث در قبایل آنها را زاید تلقی کردیم.

زنده گانی استاد

شیافلی محمد یوسف گېژاد رسام شاعر و هنرمند تمثیلی فعلا بحث آمر هنرهای زیبای وزارت اطلاعات و کلتور، چون استاد را قبلا می شناخت و میدانست که او یک رسام خوشین به تربیه جوانان بود باراول بنزد اورفت تا تدریس هنرهای زیبارا بااستاد خیرمحمدباری بیش برود. برآستی استاد ازخواهش مقولانه سر نه بیجید باوجود ضعف جسمی و کسالت و تله تدریس را بهوش گرفت، هرروز بسا استاد خیرمحمد باری که هرروز باران بسیار قدیم بودند شاعران و از هنرهای میگردید استاد را وقتانش بسیار دوست داشتند و

بنام (خرچان) یادش میگردند. استاد در وقت حیات حلقه های هنرمندان را از شرکتش انتظار می بخشید. درحالتی که به تشریف آوری نشی انتظار کشید می شد.

اسامی که استاد عالقدر درحال خدمت به وقتداران عزیزان خود را فرآ ساخت. حلقه های هنری از شخصیت وی با تسمه های رنگ راکشیدند. استاد هرچه بصورت اول دیکافان بود، می توانم بگویم که از شخصیت های بن الملای عالی مقام بود. برادر و برادرهای از و زمان کشور های دیگر می شناسند و آثار زیادت را با خود دارند. می آرد با یک تسمه ششاد کشم که تسمه های از لوله او باند زب میزد. مان شود و نام نامی او را تسمه نگار دارند. خدایش برآورد.

زبان پشتو یکی از شعبات زبان آریایی است و درین هیچ تردیدی نیست اما مستشرقین اروپایی از جمله (مولر) و (دارمستری) عقیده دارند که پشتو یا از زبان اوستایی مشتق شده و یا از زبان دیگری که هلازی یا زبان اوستایی بوده است و در حالیکه زبان پشتو مستقیما از زبان آریایی باختری مسیر خود را بصورت آزاد چا کرده است و (تروپ) معتقد است که زبان پشتو زبان مستقلی بین زبان های دسته هندی و دسته ایرانی بوده است (۱). پس صورت امروز زبان پشتو بالبحه های متعدد خود در ساحات بزرگ کشور عابین مردم نجیب این کشور موارد استعمال داشته و به آن مفاهیم می شود.

زبان دری: این زبان که وجه تسمیه آنرا (ملک الشیرا بهار) (۱) صاحب برهان قاطع (۲) و غیره نویسندگان شرح داده اند خدمات تاریخی زیادی داده و در تاریخ ادبی و فرهنگی کشور عزیز ما افغانستان موقف آن اشرافین الشمس است و زبان های رسمی دربار های طاهریان، صفاریان، سامانیان، غزنویان، سلجوقیان ... و غیره بوده است. و تا امروز به همان متوال مقام شایع خود را در فرهنگ و ادب کشور ما حفظ کرده است و نسبت سیریکه دارد ضرورت به تفصیل در پیرامون آن احساس نمی شود.

در کشور عزیز ما بعضی لبچه های متداول است که شباهت نزدیکی به زبان اوستا و هندی از آن دارند که حاجت روشن شدن موضوع مختصرا از آن هانام می برم.

لبچه نورستانی که لبچه های زیادی را نیز در بر دارد. لبچه وخی دروخان، لبچه منجی یا منجانی درمنجان پامیر، لبچه یوهنا یوسف دوبامیر، لبچه اشکاشمی در اشکاشم بدخشان

(۳) ص ۳۳۳ تاریخ افغانستان ج ۱ احمد علی گېژاد.

(۱) ص ۱۹-ج اول سبک شناسی بهار. (۲) ص ۸۱۸-ج ۲ برهان قاطع باهتمام داکتر محمد معین.

بشاور بوده که یکی از فروعات زبان سانسکریت بشمار میرفت.

زبان خوارزمی: زبانیت که در خوارزم قدیم معمول بود و اخیرا در یرتوی طریقات باستان شناسی هابیت آن آشکار گردید. نسخه ای که درالرحطاری ازخوارزم به دست آمد حاوی یک تقویم و اعلام تاریخی بوده که بر زبان خوارزمی نوشته شده بود و کتابی نیز از کتاب خانه استانبول نظر یوزهنگران را بخود جلب کرد که در عهد اسلام بر زبان خوارزمی نوشته شد. بااستناد این اسناد ثابت گردید که زبان خوارزمی شعبه ای دیگری از زبان آریایی عابود.

زبان نظاری: این نام ماخوذ از نام قومی است که در ناحیه بین بلخ و بدخشان سکونت داشتند و امروز نیز ولایتی با آن نام در تکیلات ملکی کشور هادر همان محل وجود دارد. این زبان از شاخه زبان اصلی (هند و اروپایی) آریین بود و دارای دو لبچه بوده که بنام لبچه های (ای و بی) در نزد زبان شناسان اسم گذاری شده است. گرچه داکتر معین این زبان را از حیطه زبان های آریایی خارج می دانند (۱). لیکن منظور دانشمندان مزبور ممکن است زبان های (هند و ایرانی) باشد نه (هند و اروپایی) زیرا مقدسی (۲) معتقد است زبان نظاری به زبان بلخی نزدیک است.

زبان پشتو: این زبان امروز از زبان های محلی و مستقل افغانستان محسوب میشود و در پیرامون این زبان کتب زیاد اخیرا از جانب دانشمندان تحریر شده است و موقف این زبان خود به خود معلوم است که چطور در مسیر تاریخ تحولات را حایز شده و تفسیراتی دیده است تا به پشتو مسمی گردیده. حامی این زبان بنابه شواهد تاریخی مردمانی در رونه تاریخ بوده اند که در دره های پرخم و بیچی کوهستانی افغانستان امواج حیات می گردند.

(۱) ص ۲۱ مقدمه برهان قاطع. (۲) ص ۳۳۵ احسن التلخیص مقدسی.

زیرا جویند را باطل اندو دن سخت دسوار است و در واقع خود را استیلا گردن میبندد. پس زبان سفدی: استاد یکه دیوانرگاوای های پیسم باستان شناسان سووی خصوصا استاد فریمان غفرو وابسته به فرهنگستان سووی از کوه «موق» تا چکستان دوسال ۱۹۳۲ بدست آمد. موقف زبان سفدی را روشن ساخت (۱).

این زبان شاخه ای از زبان آریایی بود و به تبعیت از اسم قدیم ماورا النهر به زبان سفدی معروف است درین زبان طور یکه ارنور کرستن سن اظهار میدارد در طول خطی متداول بوده است که از دیوار چین باسر قند و آسیای مرکزی امتداد داشته و مدت چندین قرن این زبان در آسیای مرکزی زبان بین المللی بشمار می رفته است و توسط این زبان بود که کتب مانسوی و بودایی نوشته شده و حتی در قبایل سرحد ازاد هم نفوذ پیدا کرده (۲). و بنا برآرمانشور می توان گفت که زبان سفدی زبان قدیم سنر قند است که بعدها به تمام ماوراالنهر شایع شد و (ایور یحان البیرونی) دانشمند عهد مغزوی در السر تفسیر خود (انار الباقیه) عام ها و روز های زبان سفدی را ضبط کرده است (۳). و فعلا در ناحیه (پشتوب) پامیر لبچه ای متداول است که از که از بقایای زبان سفدی شمرده میشود.

چ- زبان ختنی: ختن که نسبت مشک خود در ادبیات ما موقف روشنی داد و امروز یکی از ایالات چین بشمار می آید. در آن زبانی رایج بوده که آنرا شاخه ای از زبان اصلی آریین میدانند. زیرا دانشمندان اروپایی و بلخی عقیده دارند که باستانمکان اصلی این سرزمین در عهد مرحله ترک نژاد نبوده بلکه نژاد آریایی است و از لحاظ شواهد نژادی شبیه (مردم کوهستان آلی) (۱). بودند و اگر نظری اجمالی بلفات زبان ختنی و آثار اوستایی انداخته شود مشکل نکلی حل خواهد شد. علی الرغم آنکه آثار از زبان ختنی باقی نمانده بود. لیکن پنجاه سال قبل نسخ خطی از ترکستان چین بدست آمده که در آن نسخ زبان ختن (هوتی) و سر زبان ختن (هوتک) خوانده شده بود. مردمان قدیم ختن بدو زبان هند آشنا بودند که یکی زبان هند قدیم یا سانسکریت و دیگری (پراکرت) که زبان مردمان شمال غرب هندوستان و ناحیه

(۱) ص ۱۸ - مقدمه برهان قاطع باهتمام داکتر محمد معین. (۲) ص ۳۲۱ زبان در زمان ساسانیان تألیف آثور کرستن سن ترجمه رشید یاسمی. (۳) ص ۱۷ انار الباقیه البیرونی ترجمه محمد اکبر دانا سرست مصری. (۴) ص ۱۶ مقدمه برهان قاطع.

بجواب نامه

های شما

این کتگوری اشخاص حساب نکنید و سخت هم نگیرد. نشود که شما هم تحت تاثیر قرار گرفته و خدا ناخواسته ناحق بر خود مریض و یا عقده را حمل نمایید.

شباغلی عبدالغنی از کندز:

خواسته شما بر اثر مطالعه، مهارت و تمرین برآورده شد و میتواند.

پیغله هما محب:

می پرسند که چرا مضا میهن و راپور تاژ داخلی بیشتر در ژوندون بچاپ نمی رسد؟

دوست ازچمند ما همیشه سعی داریم. تا به مضامین و راپور تاژ های داخلی حق تقدم و رجحان داده شود. و لی شرط اینست که مطالب دلچسپ و مورد خواست همگان باشد و همانطوریکه مجله ژوندون یک مجله ذوقی است به مذاق همگان برابر. و به اصطلاح «توی دوقشان» نژاد اینجاست که مطالب داخلی و خارجی را نشر میکنیم تا تنوع در نشر مضا مین بوجود آمده باشد.

دیگران نیز از همین راه به هدف رسیدند. استعداد در هر فردی وجود دارد منتها احتیاج به این دارد که چطور رشد کند و بیدار گردد.

پیغله سیمیا، ن، س:

طی نامه ای می نویسند که از آینده وحشت دارد. او نمیداند از چه چیز آینده هراسان است و لی در حال می ترسد.

پیغله سیمیا. شما از آینده ترسی بدل راه ندهید به خود ایمان داشته باشید و به اطرافیان تان و مخصوصاً کسان نزدیک خود اعتماد کنید. شما حتماً با مشکلی مواجه هستید یا پرلمی دارید که شاید به آینده

خواسته ام برای مجله ژو ندون مضا مینی ترجمه کنم و لی رو حیه نشراتی شما را درست نمیدانم. این سوال را بسیاری از دوستان که میخواهند تازه همکاری را با مجله شروع نمایند، طرح میکنند حتی کسانی که مثلاً همکاری های با مطبوعات داشته اند. مضا مین مجله ژوندون خود پاسخگوی این سوال است یعنی اگر یکبار دوسه شماره مجله را بدست نگاه کنید این سوال حل میشود. اما بخاطر قناعت بیشتر شما دوستان باید بگوئیم که ژو ندون یک مجله ذوقی است و بیشتر موضوعاتی را بدست نشر میسپارد که یکتعداد زیاد به آن علاقه بگیرند موضوعات « دارای علاق یق بشری» در درجه اول برای ماقابل پذیرش است.

شباغلی محمد قاسم از ده سبز. دهم لیسه غازی:

در مورد اینکه بعضی اشخاص چرا میکوشند بجبر بالای دیگران بقبولانند که مثلاً مریض روانی است و یا عقده دارد و آن شخص اگر مریض هم نباشد تحت تاثیر قرار میگيرد. خدمت محترم آقای محمد صدیق عرض کنم که اگرچه بنده آشنایی چندانی با روانشناسی ندارم و لی با آنهم اینقدر میدانم که باین دسته آدمها که در وجود دیگران در صدد عقده یابی هستند. « ر و ا نشناس نماها » میشود خطاب شان کرد. یعنی اینها، همانطوریکه شما گفتید هر چند هم کسی به سلامت و عقل و روان خود ایمان داشته باشد پس از يك نظر اندازی دست کم یکی دو عقیده را در وجود او کشف میکنند.

همیشه تکیه این اشخاص بر یکی دو اصطلاح و یا کتاب روانشناسی و دو اتکاوی است، بطوریکه اگر شما آدم زود باوری باشید تصور میکنید که طرف دانش گسترده در زمینه دارد و بهمین سبب هم است که تحت تاثیر او قرار می گیرند و اما شما آقای محمد صدیق بر سخنان

یکعده از دوستان و علاقمندان مجله ژوندون این هفته به نسبت حلول عید سعید اضحی پیام های تبریکیه برای ما فرستاده اند که البته خیلی محبت فرموده اند و این نمایندگی از لطف بیکرانه شان نسبت به ما و مجله محبوب شان میکند. ما هم مقابلتاً عید قربان را به نام دوستان تبریک گفته و روز های خوش خوش برایشان می خواهیم. د رمیان این نامه ها یکی از آنها می نویسند که ژوندون برای ما چه عیدی دارد.

اگر منظور ازین دوستان شیرینی گک است که چه عرض کنیم. و لی در غیر آن مضا مین پیرامون عید در همین شماره به نشر رسیده است که طور عیدی از زانی و پیشکش شان باد.

شباغلی محمد قاسم از ده سبز. پیغله فوزیه نهاد از مکتب رابعه بلخی:

والبت در برابر سوالات شما باید بگوئیم که در نظر گرفتن شرایط و امکانات شرط اصلی و اساسی است در غیر آن در قضاوت تان اشتباه میکنید و راه غلط می بینائید. به نظر ما وقتی سعی و کوشش بر زمینه های دیگر کار مضاعف گردد کار ها حل نمیشود و دیگری سوالی باقی نمی ماند. ولی همانطوری که خود شما میدانید، همیشه شرایط این چانس را به آدم نمیدهد. اگر قبول ندارید. پس شما دختری هستید صاحب طالع بیدار. موفق باشید.

محترمه زهرا ع، ز:

از ما می پرسند شرایط همکاری با مجله چگونه است، شما چه نوع مضا مین را نشر میکنید همیشه

دولتی مطبعه

فقیر محمد ننگیالی ترمیت نوا زیر آوازه و موفق افغانستا ن

مود و فیشن

دو نمونه از لباس های مخصوص خزان از تازه ترین کتلاک های سال برای ذوقمندان مود و فیشن انتخاب کرده ایم تا با استفاده از تکه های ساخت وطن برایتان این لباس هارا تهیه نمایند .